

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการงานกิจการนักเรียน
โรงเรียนเซนต์จอร์จส์โพลีเทคนิค กรุงเทพมหานคร

นายยงยุทธ ไสว

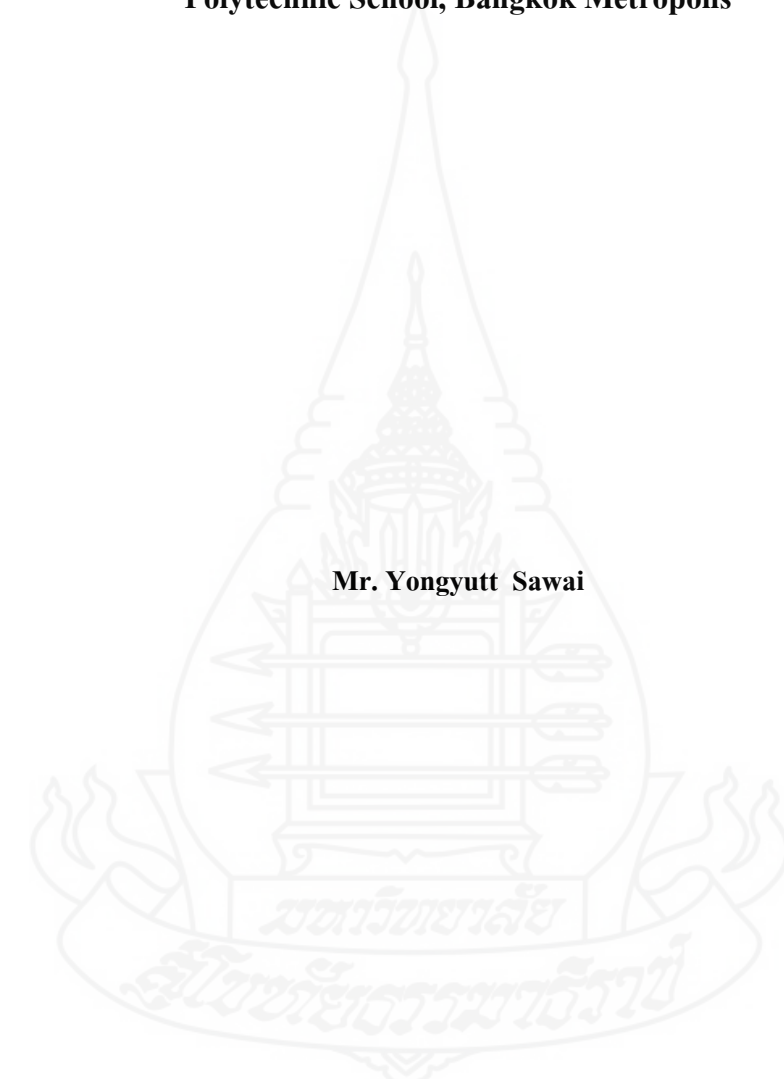

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2553

**Opinions of Students toward Provision of Student Affair Services of Saint John's
Polytechnic School, Bangkok Metropolis**

Mr. Yongyutt Sawai

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Educational Administration

School of Education Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2010

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอร์จส์ โพลีเทคนิค กรุงเทพมหานคร
ชื่อและนามสกุล	นายยงยุทธ ไสว
แขนงวิชา	บริหารการศึกษา
สาขาวิชา	ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรรณพ จินะวัฒน์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2553

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรรณพ จินะวัฒน์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. เข้มทอง ศิริแสงเลิศ)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษา คำนวณว่าอิสระ   ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการงานกิจการนักเรียน
โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค กรุงเทพมหานคร
ผู้ศึกษา นายชยชุต ใสว รหัสนักศึกษา 2502301985 **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
(บริหารการศึกษา) **อาจารย์ที่ปรึกษา** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรรถพ จินะวัฒน์
ปีการศึกษา 2553

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ(1) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเกี่ยวกับสภาพการให้บริการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค (2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่มีต่อการให้บริการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค และ (3) เสนอแนวทางการให้บริการงานกิจการนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค

กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนโรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค ในปีการศึกษา 2552 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 217 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

การวิจัยปรากฏผลดังนี้ (1) นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการงานกิจการนักเรียน ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้ง 3 ด้าน ด้านงานพัฒนาวิสัย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านงานกิจกรรม และด้านงานบริการและสวัสดิการ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (2) นักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการงานกิจการนักเรียน ในภาพรวม และรายด้าน ทั้ง 3 ด้านต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (3) แนวทางการให้บริการงานกิจการนักเรียนที่นักเรียนเสนอ คือ กิจกรรมแนะแนว บริการตรวจสุขภาพ บริการรถรับส่งและบริการร้านสหกรณ์ตลอดเวลา

คำสำคัญ งานกิจการนักเรียน ประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรุงเทพมหานคร

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัย ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรรถพล จินะวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและติดตามงานวิจัยฉบับนี้อย่างใกล้ชิด นับตั้งแต่เริ่มจนสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยทราบซึ่งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งประกอบด้วย อาจารย์ปัญญา ผิวเกลี้ยง อาจารย์สมบุญ เหมือนพูน คร.วิไล ชินะผา นางสุศาลักษณ์ บัวแย้ม และอาจารย์วิศิษฐ์ สายพรหม ที่ได้กรุณาตรวจสอบและให้คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิคที่อนุญาตให้ดำเนินการวิจัยและให้การสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งหัวหน้างานกิจการนักเรียนที่ให้คำปรึกษาและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัย และขอขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษานักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิคทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือในการแจกแบบสอบถาม รวมทั้งนักเรียนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ยิ่งต่อการวิจัย

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ญาติพี่น้อง โดยเฉพาะ นางสาวลออ ไสว ที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือและให้กำลังใจด้วยดีตลอดระยะเวลาระหว่างที่ผู้วิจัยกำลังศึกษา จนกระทั่งสำเร็จการศึกษา

คุณค่าและประโยชน์ อันพึงมีจากงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นสิ่งบูชา บิคา มารดา บรูพาจารย์และผู้มีพระคุณ ที่ให้การอบรมเลี้ยงดู สั่งสอนและช่วยเหลือเกื้อกูลให้ผู้วิจัยมีกำลังใจในการศึกษาเล่าเรียน ประกอบหน้าที่การงานจนประสบความสำเร็จ

.....
ขงยุทธ ไสว

เมษายน 2553

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	4
สมมติฐานการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
หลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียน	8
สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค	61
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	69
งานวิจัยต่างประเทศ	72
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	73
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	73
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	74
การสร้างเครื่องมือ	75
การเก็บรวบรวมข้อมูล	75
การวิเคราะห์ข้อมูล	76
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	77
ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง	77

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นต่อการให้บริการงานกิจการนักเรียน ของนักเรียนโรงเรียนเซนต์จอร์จัน โปลีเทคนิค	79
ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการให้บริการงานกิจการนักเรียน ของนักเรียนโรงเรียนเซนต์จอร์จัน โปลีเทคนิค	85
ตอนที่ 4 แนวทางการให้บริการงานกิจการนักเรียน ตามที่นักเรียนต้องการให้ โรงเรียนดำเนินการจัดบริการในงานกิจการนักเรียน ของนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอร์จัน โปลีเทคนิค.....	89
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	94
สรุปการวิจัย	94
อภิปรายผล	98
ข้อเสนอแนะ.....	105
บรรณานุกรม	107
ภาคผนวก	113
ก ราชานามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ.....	114
ข หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย	116
ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	123
ง ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	132
ประวัติผู้ศึกษา	136

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	74
ตารางที่ 4.1 ร้อยละ และจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับชั้นปี ของนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค	77
ตารางที่ 4.2 ร้อยละ และจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ของนักเรียน โรงเรียน เซนต์จอห์น โปลีเทคนิค	78
ตารางที่ 4.3 ร้อยละ และจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุของนักเรียน โรงเรียน เซนต์จอห์น โปลีเทคนิค	78
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีต่อการให้บริการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค	79
ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีต่อการให้บริการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค ในงานพัฒนาวินัย.....	80
ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีต่อการให้บริการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค ด้านงานกิจกรรมนักเรียน.....	81
ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีต่อการให้บริการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค ด้านงานบริการและสวัสดิการ	83
ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน ระดับความคิดเห็นของนักเรียน ต่อการให้ บริการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค จำแนกตาม ระดับชั้น ในภาพรวม	85
ตารางที่ 4.9 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ ระดับความคิดเห็นของนักเรียน ต่อการให้บริการ งานกิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค จำแนกตามระดับชั้น.....	85
ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน ระดับความคิดเห็นของนักเรียน ต่อการ ให้บริการงาน พัฒนาวินัย โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค จำแนกตาม ระดับชั้น	86

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.11 ผลการเปรียบเทียบรายกลุ่ม ระดับความคิดเห็นของนักเรียน ต่อการให้บริการ งานพัฒนาวินัย โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค จำแนกตามระดับชั้น.....	86
ตารางที่ 4.12 ผลการเปรียบเทียบรายกลุ่ม ระดับความคิดเห็นของนักเรียน ต่อการให้บริการ งานกิจการนักเรียน ในงานพัฒนาวินัย โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค จำแนกตามระดับชั้น.....	88
ตารางที่ 4.13 ผลการเปรียบเทียบรายกลุ่ม ระดับความคิดเห็นของนักเรียน ต่อการให้บริการ ในงานกิจกรรม โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค จำแนกตามระดับชั้น.....	87
ตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน ระดับความคิดเห็นของนักเรียน ต่อการให้บริการงานบริการและสวัสดิการ โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค จำแนกตามระดับชั้น.....	88
ตารางที่ 4.15 ผลการเปรียบเทียบรายกลุ่ม ระดับความคิดเห็นของนักเรียน ต่อการให้บริการ ในงานบริการและสวัสดิการ โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค จำแนกตามระดับชั้น.....	88
ตารางที่ 4.16 แนวทางการให้บริการงานกิจการนักเรียน ตามที่นักเรียนต้องการให้ โรงเรียนดำเนินการจัดบริการในงานพัฒนาวินัย ของนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค	89
ตารางที่ 4.17 แนวทางการให้บริการงานกิจการนักเรียน ตามที่นักเรียนต้องการให้ โรงเรียนดำเนินการจัดบริการในงานกิจกรรม ของนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค	91
ตารางที่ 4.18 แนวทางการให้บริการงานกิจการนักเรียน ตามที่นักเรียนต้องการให้ โรงเรียนดำเนินการจัดบริการในงานบริการและสวัสดิการ ของนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค	92

ญ

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	4
ภาพที่ 2.1 กระบวนการบริหารกิจการนักเรียน	19
ภาพที่ 2.2 แผนผังการจัดองค์การในการบริหารกิจการนักเรียน นักศึกษา.....	21
ภาพที่ 2.3 โครงสร้างการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค	63

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาความรุนแรงในกลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษา เป็นที่รับรู้กันของสังคมไทยเป็นเวลายาวนานไม่น้อยกว่า 3 ทศวรรษ ปรากฏการณ์ในระยะแรก ๆ ตั้งแต่ปี 2475 เป็นการทะเลาะวิวาทของนักเรียน จากการแข่งขันกีฬาประจำปีที่กระทรวงศึกษาธิการจัดให้มีการแข่งขันเป็นประจำทุกปี สำหรับการทะเลาะวิวาทของนักเรียนสายอาชีวศึกษาในปัจจุบันการทะเลาะวิวาทและทำร้ายกันเกิดขึ้นได้ในทุกสถานที่ ที่มีการรวมกลุ่มของนักเรียน เช่น ตามห้างสรรพสินค้า เวทีคอนเสิร์ต ท่ารถ บนรถประจำทาง ซึ่งอาจจะมีเหตุบาดหมางหรือเป็นคู่กรณีที่มีการทำร้ายกันมาก่อน หรือไม่รู้จักระยะแต่เกิดเขม่นกัน หมั่นไส้กัน ก็นำไปสู่การก่อเหตุวิวาทได้ (เกษมศักดิ์ ทุมศรีแก้ว อ่างใน สภากงศ์การพัฒนาศึกและเยาวชน และกลุ่มไม้ขีดไฟ 2553 : <http://www.fai-dee.com>)

ปัญหาอาชญากรรมเป็นปัญหาของสังคมที่ยิ่งใหญ่อันก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมตามมา ส่งผลกระทบทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคมของชาติ จึงนับว่าปัญหานี้เป็นภัยต่อประชาชาติส่วนรวมเป็นอย่างยิ่ง ทำลายประชาชนทั้งที่ยังเป็นเยาวชนของชาติ อันได้แก่ นักเรียน นักศึกษา ให้กลายเป็นบุคคลที่ไม่มีประสิทธิภาพ ไร้ประโยชน์ต่อครอบครัวและประชาชาติ ปัญหาอาชญากรรมให้โทษ จึงเป็นปัญหาที่ต้องดำเนินการแก้ไขอย่างเร่งด่วน โดยความร่วมมือ ร่วมใจจากบุคคล หน่วยงานหลาย ๆ ฝ่าย โดยเฉพาะครูซึ่งเป็นผู้ใกล้ชิดกับนักเรียน และจำเป็นต้องมีการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงต่อนักเรียน คือ โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา สถานีดตำรวจ และครอบครัวของนักเรียน หากหน่วยงานดังกล่าวและสถาบันครอบครัวมีการประสานงานกัน และสามารถที่จะรับรู้ถึงสถานการณ์ของนักเรียน ที่เผชิญอยู่กับปัญหาอาชญากรรมให้โทษนั้น ก็สามารที่จะหาแนวทางในการแก้ไขและปราบปรามอาชญากรรมให้โทษ ตลอดจนการแก้ไขฟื้นฟูนักเรียน ที่ติดยาเสพติดให้โทษนั้น ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

งานกิจการนักเรียนถือได้ว่ามีผลโดยตรงต่อนักเรียนและสังคม โดยงานกิจการนักเรียนนั้นจะเป็นงานที่จัดขึ้นเพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่ นักเรียน ในการใช้ชีวิตร่วมกับบุคคลอื่นในสังคม ได้อย่างมีความสุข ซึ่งหากนักเรียนมีเพียงความรู้ที่เป็นเลิศ แต่ขาดความเข้าใจและความพร้อมในการที่จะใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคม ก็ย่อมจะประสบความสำเร็จได้ยาก ทั้งยังอาจนำความรู้ที่

มีอยู่ไปใช้ในทางที่ผิด ก็อาจจะทำให้เกิดเป็นปัญหาสังคมขึ้นมาได้ ซึ่งรวมไปถึงปัญหาความรุนแรงในกลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษาและปัญหาสิ่งแวดล้อมให้โทษ ดังที่กล่าวมาแต่ต้นอีกด้วย ดังนั้นจะเห็นได้ว่า งานกิจการนักเรียนมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อนักเรียน จึงควรจะมีการบริหารจัดการที่ดี เพื่อที่จะให้นักเรียน ซึ่งเป็นผลผลิตของสถานศึกษามีประสิทธิภาพ และสามารถทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวมได้อย่างสูงสุด

เนื่องจากการบริหารกิจการนักเรียน เป็นภารกิจหลักอย่างหนึ่งของหัวหน้าสถานศึกษา ไม่ว่าจะสถานศึกษานั้นจะจัดการศึกษาในระดับใด หรือประเภทใด และไม่ว่าสถานศึกษานั้นจะเป็นสถานศึกษาของรัฐหรือของเอกชน การบริหารกิจการนักเรียนที่ดี จะช่วยให้นักเรียนเจริญเติบโต และพัฒนาในทุกด้าน และส่งเสริมให้เป็นคนที่สมบูรณ์ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเป็นปกติสุข

กรมสามัญศึกษา ให้ความสำคัญของงานกิจการนักเรียน หมายถึงการส่งเสริม พัฒนา ควบคุม และแก้ไขความประพฤติของนักเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัย ก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในการอยู่ร่วมกัน เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร (กรมสามัญศึกษา 2535 : 3)

สำหรับการบริหารกิจการนักเรียนนั้น ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ว่า “หมายถึงการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนปกติภายในโรงเรียน โดยให้นักเรียนได้สมัครใจเข้าร่วมเพื่อได้รับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม พลานามัย ความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความเป็นคนที่มีสุนทรียภาพของชีวิต และปลูกฝังความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และความสามัคคีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ให้ดำรงส่งเสริมเอกลักษณ์และวัฒนธรรมไทย ความเป็นเอกราชและความมั่นคงของชาติ อันเป็นคุณสมบัติของบุคคลที่มีคุณภาพอันเป็นที่พึงประสงค์ของสังคม” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 2531 : 3)

โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลิเทคนิค กรุงเทพฯ เป็นโรงเรียนอาชีวศึกษาที่ผลิตกำลังคนด้านอุตสาหกรรม เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความเป็นเลิศทางทักษะวิชาชีพและสอดคล้องกับตลาดแรงงาน โดยการกำหนดแผนพัฒนาผู้เรียนอย่างเหมาะสมกับช่วงวัย เต็มตามศักยภาพ และตรงตามความต้องการ ทั้งในด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ ปัญญา ความรู้และทักษะ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีหลักสูตรแบบบูรณาการที่สอดคล้องกับท้องถิ่น ที่สนับสนุนให้เอื้อต่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ มีการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง ส่งเสริมให้เรียนรู้ในสิ่งที่ตนเองชอบ สามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปทำประโยชน์ต่อชีวิต และสังคมได้ นอกจากนี้จะเน้นส่งเสริมทางด้านวิชาการตามหลักสูตรแล้ว ยังจำเป็นต้องจัดกิจกรรม และสนับสนุนให้

นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งในทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และมีคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

งานกิจการนักเรียน ที่โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค ได้จัดขึ้น ประกอบด้วยงานหลัก 3 งาน คือ งานพัฒนาวินัย งานกิจกรรมนักเรียน และงานบริการและสวัสดิการ การบริหารงานกิจการนักเรียนทางโรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิคให้ความสำคัญในเรื่องการบริการแก่นักเรียนและผู้ปกครองเป็นอันดับหนึ่งแล้วนั้น ผู้อำนวยการโรงเรียนยังให้ความสำคัญกับหัวหน้างานทุกฝ่ายอีกด้วย เพื่อให้งานกิจการนักเรียนดำเนินงานไปอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐาน ถ้าการบริหารงานกิจการนักเรียนไม่มีคุณภาพและไม่ได้มาตรฐานที่กำหนดไว้ จะมีการปรึกษาหารือกันในคณะกรรมการของโรงเรียน เพื่อแก้ไข ปรับปรุงปัญหาที่เกิดขึ้น หรืออาจมีการปรับเปลี่ยนตำแหน่งหัวหน้างานที่มีปัญหานั้นๆ

สภาพปัจจุบัน กิจกรรมนักเรียนที่ทางโรงเรียนจัดให้กับนักเรียน อาจไม่ตอบสนองความต้องการของนักเรียนเท่าที่ควร ซึ่งนักเรียนกำลังอยู่ในช่วงของวัยรุ่น และส่งผลทำให้นักเรียนเหล่านี้ไม่เข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนอย่างทั่วถึง ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมในหลักสูตรตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ นักเรียนไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมเท่าที่ควร และอาจารย์ที่ปรึกษาที่ไม่มีเวลาในการควบคุมสมาชิกในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรม ซึ่งปัญหาดังกล่าวอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักเรียนบางส่วนที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรม เริ่มมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น มาเรียนสาย แต่งกายผิดระเบียบ ทะเลาะวิวาท มั่วสุม หนีการเรียน ดัดการพนัน เช่น พนันฟุตบอล ขาดระเบียบวินัย เป็นต้น ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ จนมีผลทำให้กระทบต่อทางด้านวินัยนักเรียนเป็นอย่างมาก และเป็นสาเหตุทำให้นักเรียนดังกล่าวไม่ผ่านเกณฑ์การจบการศึกษาตามหลักสูตรของโรงเรียน

ด้วยเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นต่อการให้บริการงานกิจการนักเรียน ของนักเรียนโรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค กรุงเทพฯ ปีการศึกษา 2552 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนางานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

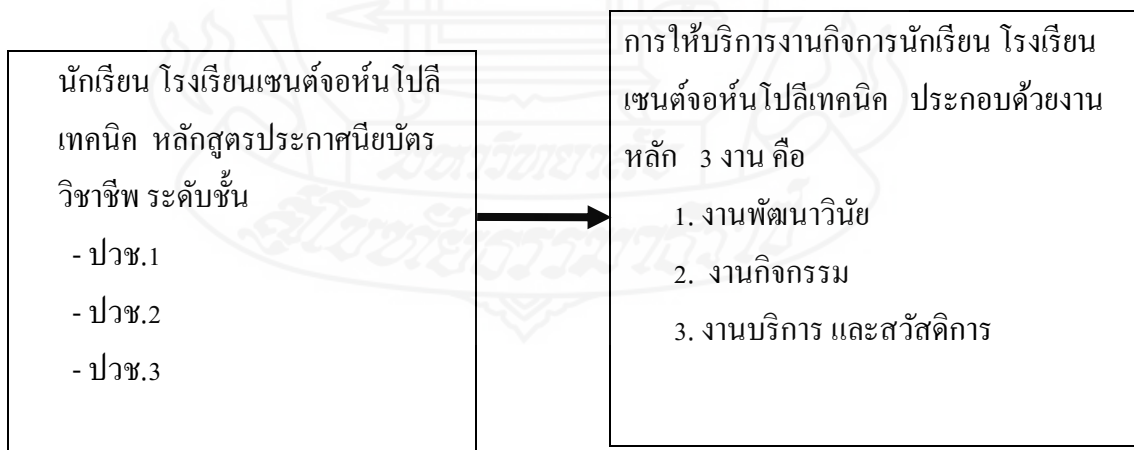
2.1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เกี่ยวกับสภาพการให้บริการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่มีต่อการให้บริการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค

2.3 เพื่อเสนอแนวทางการให้บริการงานกิจการนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาอุตสาหกรรม เกี่ยวกับการให้บริการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค ซึ่งประกอบด้วยงานหลัก 3 งาน คือ 1) งานพัฒนาวินัย 2) งานกิจกรรม 3) งานบริการ และสวัสดิการ รวมทั้งศึกษาหาแนวทางการให้บริการนักเรียน เกี่ยวกับงานกิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค ซึ่งกรอบแนวคิดการวิจัย จะเป็นดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

3.1 ตัวแปรต้น คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเซนต์จอห์นโปลีเทคนิค แยกออกเป็น 3 ระดับชั้นเรียนคือ ปวช.1 ปวช.2 และ ปวช.3

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ ความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่มีต่อการให้บริการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค ประกอบด้วยงานหลัก 3 งาน คือ 1. งานพัฒนานิย 2. งานกิจกรรม 3. งานบริการ และสวัสดิการ

4. สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์นโปลีเทคนิค ในภาพรวมต่างกัน

5. ขอบเขตของการวิจัย

5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหาการวิจัย ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีต่อการให้บริการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์นโปลีเทคนิค ประกอบด้วยงานหลัก 3 งาน คือ 1.งานพัฒนานิย 2. งานกิจกรรม 3. งานบริการและสวัสดิการ

5.2 ขอบเขตด้านประชากร ประชากรที่ศึกษาเป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1,2 และ 3 ของ โรงเรียนเซนต์จอห์นโปลีเทคนิค ปีการศึกษา 2552 ซึ่งมีจำนวน 500 คน

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 โรงเรียนเซนต์จอห์นโปลีเทคนิค หมายถึงโรงเรียนเอกชนในกลุ่มเซนต์จอห์น ที่เปิดการเรียนการสอนประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาเครื่องกล และสาขาวิชาไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ตั้งอยู่ที่ 25 ซอยวิภาวดี 32 (พหลโยธิน 23) แขวงจตุจักร เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900

6.2 นักเรียน หมายถึงนักเรียนโรงเรียนเซนต์จอห์นโปลีเทคนิคที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1,2 และ 3 ในปีการศึกษา 2552

6.3 ความคิดเห็นของนักเรียน หมายถึง ระดับความเห็นของนักเรียน ที่มีต่อการให้บริการงานกิจการนักเรียน ที่โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิคจัดขึ้น ซึ่งให้การสนับสนุนส่งเสริม ตลอดจนอำนวยความสะดวก เพื่อให้ให้นักเรียนได้รับการพัฒนาและมีความพร้อมทั้งทางร่างกาย จิตใจ และอารมณ์

6.4 งานกิจการนักเรียน หมายถึง งานที่โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิคได้จัดบริการให้กับนักเรียน เพื่อพัฒนานักเรียน ให้มีความพร้อมทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ เป็นคนเก่ง คนดี สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและมีคุณภาพ ซึ่งประกอบไปด้วยงานหลัก 3 งาน คือ งานพัฒนาวินัยหรืองานปกครอง งานกิจกรรมนักเรียน และงานบริการและสวัสดิการ

6.5 งานพัฒนาวินัยหรืองานปกครอง หมายถึง งานที่โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิคได้จัดบริการให้กับนักเรียนเกี่ยวกับ ระเบียบวินัย การป้องกัน การแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม และการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตย ในโรงเรียน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการกระทำความดีของนักเรียน เสริมสร้างบุคลิกภาพ และสมรรถภาพในด้านต่างๆ ให้เกิดขึ้นกับตัวนักเรียน เช่น ความเป็นผู้นำ ความเป็นมนุษย์สัมพันธ์ที่ดี มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีคุณธรรม จริยธรรม มีประสิทธิภาพทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม รู้จักการปรับตัว สามารถทำงานร่วมกับคนอื่นได้อย่างมีความสุขและมีคุณภาพ

6.6 งานกิจกรรมนักเรียน หมายถึง งานกิจกรรมต่างๆที่โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิคได้จัดให้กับนักเรียนทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อสนองความต้องการ ความถนัด และความสามารถของนักเรียนแต่ละคน โดยให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถ ความสนใจ และให้นักเรียนมีส่วนร่วม ในการคิด วางแผน ดำเนินงานกิจกรรมด้วยความร่วมมือของนักเรียน ซึ่งการเข้าร่วมกิจกรรมจะทำให้นักเรียนพัฒนาตนเอง ให้มีความพร้อมทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ เป็นคนเก่ง มีความสามัคคี สามารถทำงานร่วมกับคนอื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งกิจกรรมที่จัดให้กับนักเรียนมีดังนี้คือ กิจกรรมส่งเสริมด้านวิชาการ กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม กิจกรรมส่งเสริมบุคลิกภาพและมนุษย์สัมพันธ์ กิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทย

6.7 งานบริการ และสวัสดิการ หมายถึง งานบริการที่โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิคได้จัดบริการให้กับนักเรียน เพื่อตอบสนองความต้องการ ความใฝ่ฝัน ความเจริญงอกงามของนักเรียนทั้งในด้านสติปัญญา ร่างกาย สังคมและจิตใจ เพื่อให้นักเรียนสามารถประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมายของตน สังคม และประเทศชาติ ซึ่งงานบริการและสวัสดิการ จะประกอบด้วย การบริการงานหลัก 3 งานคือ การจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน การจัดบริการสุขภาพอนามัยในโรงเรียน และการจัดบริการสงเคราะห์และสวัสดิการนักเรียน

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ได้ข้อมูลและสารสนเทศเพื่อนำไปปรับปรุง พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนเซนต์จอร์จส์ โปลีเทคนิค

7.2 เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารระดับสูงและผู้เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการกำหนดนโยบาย และส่งเสริมสนับสนุนการบริหารกิจการนักเรียน ของโรงเรียนเซนต์จอร์จส์ โปลีเทคนิค

7.3 เป็นข้อมูลสำหรับการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารกิจการนักเรียนต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอนำเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งเป็นหัวข้อดังต่อไปนี้

1. หลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียน
  - 1.1 ความหมายของการบริหารกิจการนักเรียน
  - 1.2 ความสำคัญของการบริหารกิจการนักเรียน
  - 1.3 ขอบข่ายของการบริหารกิจการนักเรียน
  - 1.4 ปรัชญา ทฤษฎี เกี่ยวกับงานกิจการนักเรียน
  - 1.5 หลักการบริหารกิจการนักเรียน
2. สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค
  - 2.1 ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค
  - 2.2 โครงสร้างการบริหารงานกิจการนักเรียน
  - 2.3 การดำเนินการ การบริหารงานพัฒนาวิสัยหรืองานปกครอง
  - 2.4 การดำเนินการ การบริหารงานกิจกรรม
  - 2.5 การดำเนินการ การบริหารงานบริการและสวัสดิการ
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
4. งานวิจัยต่างประเทศ

1. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียน

การบริหารกิจการนักเรียนเป็นภารกิจหน้าที่สำคัญอย่างหนึ่งของผู้บริหารสถานศึกษา การบริหารกิจการนักเรียนเกี่ยวข้องกับบุคคลากรหลายฝ่ายทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ซึ่งการบริหารกิจการนักเรียนจะประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้นั้น ผู้เกี่ยวข้องต้องมีความรู้พื้นฐาน และมีประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารกิจการนักเรียน

1.1 ความหมายของการบริหารกิจการนักเรียน

ความหมายของคำว่า “กิจการนักเรียน” (student affairs) กับ “กิจกรรมนักเรียน” (student activities) มีความหมายแตกต่างกัน โดยที่กิจกรรมนักเรียนนั้นมักเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นนอกเวลาเรียน เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้ต่างๆ ทั้งที่ต่อเนื่องกับหลักสูตรหรือไม่ต่อเนื่องกับหลักสูตร โดยสถานศึกษามีจุดมุ่งหมายในการจัดเพื่อพัฒนานักเรียนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา กิจกรรมนักเรียนอาจเป็นกิจกรรมในหลักสูตรหรือนอกหลักสูตร ส่วนกิจการนักเรียนนั้นเป็นภารกิจของการบริหารสถานศึกษา เช่นการจัดสวัสดิการให้แก่ นักเรียน การแนะแนว วินัย กิจกรรมต่างๆของนักเรียน เป็นต้น จะเห็นได้ว่ากิจกรรมนักเรียนเป็นส่วนย่อยของกิจการนักเรียน มีนักการศึกษาได้ให้ความสำคัญของการบริหารกิจการนักเรียนไว้สรุปได้ดังนี้

กิตติมา ปริศิติก (2532 : 165) ให้ความหมายของงานกิจการนักเรียนว่า หมายถึงการจัดดำเนินกิจการต่างๆ ที่เกี่ยวกับนักเรียนในส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในห้องเรียน ทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียนจนกระทั่งออกจากโรงเรียน

ธีรวิภา ประทุมพรรัตน์ (2534 : 4) กล่าวไว้ว่า การบริหารกิจการนักเรียนเป็นภารกิจหนึ่งของผู้บริหารโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนอกห้องเรียน ปกติจัดขึ้นเพื่อบริการให้นักเรียนได้มีโอกาสพัฒนาการด้านต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านอารมณ์ สังคม จิตใจ จนสามารถปรับตัวเข้ากับคนอื่น ๆ ได้ในโลกของการทำงานอาชีพ

กาญจนา ศรีภาพสินธุ์ (2535 : 13) ได้สรุปความหมายของกิจการนักเรียนว่าเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนโดยตรงนอกเหนือไปจากการสอนในชั้นตามปกติ เป็นงานที่มุ่งส่งเสริมการเรียนของนักเรียนให้ก้าวหน้า ประสบผลสำเร็จ และมุ่งส่งเสริมชีวิตความเป็นอยู่ของนักเรียนในโรงเรียนให้ดำเนินไปด้วยดี อันจะมีผลถึงการพัฒนาบุคลิกภาพ และความรู้ความสามารถหรือความถนัดเฉพาะตนของนักเรียนแต่ละคนให้ก้าวหน้าและเป็นประโยชน์สูงสุดแก่ตัวเขาเอง ทั้งในขณะที่อยู่ในโรงเรียนและเมื่อสำเร็จการศึกษาออกไปสู่อาชีพการงานอีกด้วย

อมรา เล็กเริงสินธุ์ (2540 : 204) กล่าวถึงความหมายของการบริหารกิจการนักเรียนว่า หมายถึงกิจการต่างๆที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนนอกจากการเรียนการสอนในห้องเรียนตามปกติซึ่งถือเป็นงานที่สำคัญมากอย่างหนึ่งของสถานศึกษา ขอบข่ายงานจะมากเพียงใดขึ้นอยู่กับจำนวนนักเรียน ขนาดของห้องเรียนและระดับของสถานศึกษา

กูด (Good,1975 :563) ให้ความหมายของการบริหารกิจการนักเรียน คือ การบริการของสถานศึกษาแก่นักเรียนเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม

สรุปได้ว่า การบริหารกิจการนักเรียน คือ การบริหารกิจการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกันักเรียนในส่วนที่นอกเหนือไปจากการเรียนการสอนในห้องเรียนหรือ ที่เกี่ยวข้องกัวิชาการที่

กำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษร การบริหารกิจการนักเรียนเป็นงานที่ผู้บริหาร และคณะครูอาจารย์ ต้องร่วมกันรับผิดชอบโดยตรง และจะต้องดำเนินงานตามโครงสร้างของการบริหารกิจการนักเรียน ทุกอย่างที่สถานศึกษากำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนานักเรียน ให้มีความพร้อมทั้งทาง ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ เป็นคนเก่ง คนดี สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและมีคุณภาพ ซึ่ง งานกิจการนักเรียนประกอบไปด้วยงานหลัก 3 งานคือ งานพัฒนาวินัยหรืองานปกครอง งาน กิจการนักเรียน และงานบริการและสวัสดิการ

1.2 ความสำคัญของการบริหารกิจการนักเรียน

งานกิจการนักเรียนนับว่าเป็นงานที่สำคัญที่จะช่วยให้การเรียนของนักเรียนบรรลุ วัตถุประสงค์ตามเป้าหมาย การบริหารกิจการนักเรียนจะมีผลโดยตรงต่อนักเรียน หน้าที่ของ สถานศึกษานอกจากการให้ความรู้ด้านวิชาการอันเป็นการสร้างความรู้แก่นักเรียนแล้วสถานศึกษา ยังต้องให้ความรู้ด้านอื่นๆ ที่หวังว่าเมื่อนักเรียนจบการศึกษาออกไปแล้ว สามารถออกไปประกอบ อาชีพและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นบุคคลสำคัญที่จะทำให้ งานบรรลุผลสำเร็จ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องจะต้อง ร่วมมือร่วมใจกันสร้างให้นักเรียนมีคุณภาพ ซึ่งการที่จะได้ชื่อว่ามีคุณภาพได้นั้นจะต้อง ประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ วินัย ความสามารถ ประสบการณ์ และมีคุณธรรม มีนักการศึกษา ได้ให้ความสำคัญของการบริหารกิจการนักเรียนไว้สรุปได้ดังนี้

กิตติมา ปรีดีดิลก (2532 : 165) ได้ให้ความเห็นว่าการบริหารกิจการนักเรียนเป็น งานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวของนักเรียนแต่ละคนเมื่อเข้าสู่ระบบของโรงเรียนก็จะมีกระบวนการที่ ต่อเนื่องและสัมพันธ์กับฝ่ายบริหาร ตั้งแต่เริ่มเข้าจนถึงออกจากโรงเรียน มีทั้งกิจกรรมต่างๆ ที่ จะต้องจัดทำเกี่ยวกับตัวนักเรียนแต่ละคน ต้องคอยดูแลปกครอง ต้องจัดบริการสิ่งต่างๆ ให้ ตลอดจนจัดกิจกรรมต่างๆอันเป็นการเสริมบทเรียนให้แก่นักเรียนอีกด้วยงานกิจการและกิจกรรม นักเรียนจึงมีอยู่ตลอดเวลา จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องศึกษาหาวิธีที่จะทำให้งานกิจการ นักเรียนเป็นไปได้อย่างดี ส่งผลให้มีนักเรียนที่มีคุณภาพในที่สุด

ธีรวุฒิ ประทุมนพรัตน์ (2534 : 6-7) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหาร กิจการนักเรียนดังนี้

1. ความสำคัญต่อตัวนักเรียนเอง โดยการบริหารจัดการนักเรียนช่วยให้นักเรียนรายบุคคลได้มีโอกาสคลายเครียดจากการเรียนการสอนในห้องเรียนปกติ
2. ความสำคัญต่อครูอาจารย์ โดยการบริหารกิจการนักเรียนช่วยให้ครู อาจารย์ ได้มีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนรายบุคคลจนรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล รู้ถึงความสามารถความสนใจ ความถนัด ธรรมชาติและความสามารถให้ความช่วยเหลือ นักเรียนเป็นรายบุคคลได้ดียิ่งขึ้น

3. ความสำคัญต่อผู้บริหารโรงเรียน การบริหารกิจการนักเรียน ช่วยให้ผู้บริหารโรงเรียนได้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน ผู้ปกครอง นายจ้างและโรงเรียน หรือสถานศึกษาที่สูงขึ้นไป

4. ความสำคัญต่อการแนะแนว การบริหารกิจการนักเรียนช่วยให้ครูแนะแนวที่ไม่มีแบบทดสอบความถนัด ความสนใจ ได้ข้อมูลด้านความถนัด และความสนใจจากการสังเกต และบันทึกข้อมูลประจำวันในการร่วมทำกิจกรรมนักเรียนรายบุคคล ทั้งนี้เพื่อนำไปประกอบการให้คำปรึกษานักเรียนในการตัดสินใจวางแผนเลือกอาชีพและเลือกสายการเรียนให้เหมาะสมกับตน

5. ความสำคัญต่อประเทศชาติ การบริหารจัดการที่ดีช่วยให้ประเทศชาติได้พลเมืองที่เพียบพร้อมด้วยสติปัญญา เป็นพลเมืองที่ประเทศชาติพึงปรารถนา

อมรา เล็กเริงสินธุ์ (2540:205) กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารกิจการนักเรียน ดังนี้

1. เป็นการช่วยให้นักเรียนมีความเจริญงอกงามและพัฒนาทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ และสติปัญญา โดยได้รับการฝึกฝนด้วยกิจกรรมและบริการต่างๆ ของโรงเรียนที่จัดให้เพื่อความสมบูรณ์ของนักเรียน

2. เป็นการให้ความช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้เกิดความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียน

3. เป็นการส่งเสริมการทำงานร่วมกันทั้งในฐานะผู้นำ ผู้ตาม ในสภาพและโอกาสต่างๆ ที่มีคุณค่าต่อชีวิต

4. เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน ซึ่งจะมีผลให้นักเรียนรัก ภาควงุมิใจในโรงเรียนของตน และมีความรู้สึกรักเป็นเจ้าของ ซึ่งเป็นลักษณะที่เอื้อประโยชน์ต่อการบริหารโรงเรียนอย่างยิ่ง

5. เป็นการช่วยให้นักเรียนรับผิดชอบและพัฒนาวินัยตนเองให้สูงขึ้น

6. เป็นการส่งเสริมสนับสนุนบรรยากาศทางวิชาการในห้องเรียน เป็นการกระตุ้นให้เกิดความชำนาญทางวิชาการ

เฟรเดอริค (frederick 1975: 51-52) ได้สรุปให้เห็นถึงความสำคัญของกิจกรรมนักเรียนไว้ 8 ประการคือ

1. เป็นการเตรียมตัวนักเรียน สำหรับการดำเนินชีวิตในสังคมประชาธิปไตย

2. เป็นการส่งเสริมความมีระเบียบวินัยในตนเอง

3. เป็นการส่งเสริมให้รู้จักการทำงานร่วมกัน

4. เป็นการช่วยเพิ่มพูนความสนใจของนักเรียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

5. เป็นการสร้างความสำนึกในการปฏิบัติตนตามกฎ ข้อบังคับ ระเบียบแบบแผนต่างๆ ของสถาบันและสังคม

6. เป็นการส่งเสริมและพัฒนาความสามารถพิเศษของนักเรียน
7. เป็นการส่งเสริมแรงขับที่เป็นพื้นฐานสำคัญในการศึกษา
8. เป็นการส่งเสริมและพัฒนาความสามัคคีในโรงเรียน

สรุปถึงความสำคัญของการบริหารกิจการนักเรียน การบริหารกิจการนักเรียนเป็นการดำเนินงานที่ช่วยส่งเสริม สนับสนุนพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความพร้อมเต็มตามศักยภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

1.3 ขอบข่ายของการบริหารกิจการนักเรียน

การกำหนดขอบข่ายของการบริหารกิจการนักเรียน มีนักวิชาการได้จำแนกขอบข่ายไว้หลายลักษณะด้วยกัน แต่อย่างไรก็ตามขอบข่ายดังกล่าวก็เป็นการวิเคราะห์งานกิจการนักเรียนที่ครอบคลุมตั้งแต่นักเรียนเริ่มเข้าสู่โรงเรียนจนกระทั่งจบการศึกษาออกไป ดังสรุปขอบข่ายของการบริหารกิจการนักเรียนได้ดังนี้

กาญจนา ศรีกาพิสินธุ์ (2535: 14) กล่าวว่า งานกิจการนักเรียนประกอบด้วยงานที่ต้องดำเนินงาน 3 ด้านคือ

1. การปกครองและการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหาร ได้แก่ การจัดทำสำมะโนนักเรียน การรับนักเรียน การแบ่งกลุ่ม การประเมินผลและการเลื่อนชั้นการรายงานผลและการพัฒนาของนักเรียน การจัดทำระเบียบนักเรียนและการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียน

2. บริการและสวัสดิการด้านต่างๆ ได้แก่ บริการแนะแนว บริการทางวิชาการ บริการรับส่งนักเรียน บริการสุขภาพอนามัย บริการอาหารกลางวัน บริการสันทนาการและพักผ่อนหย่อนใจ บริการด้านความปลอดภัย และบริการจำเป็นอื่น ๆ

3. กิจกรรมนักเรียน ได้แก่ กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดให้แก่ นักเรียน โดยกำหนดชนิดของกิจกรรม หลักการจัด คุณค่า ปัญหาและวิธีการแก้ไข

ธีรวุฒิ ประทุมนพรัตน์ (2534: 5) ได้กำหนดขอบข่ายของการบริหารกิจการนักเรียนที่สอดคล้องกับการบริการ โรงเรียน ไว้ดังนี้ คือ

1. การรับนักเรียนและการทำทะเบียนนักเรียน
2. การควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน
3. การจัดกิจกรรมนักเรียน
4. การจัดบริการแนะแนวนักเรียน
5. การจัดบริการอาหารกลางวัน
6. การจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน

ไว้ดังนี้

7. การจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2534 : 37) กล่าวถึงขอบข่ายของบริหารกิจกรรมนักเรียน

1. การสำรวจนักเรียนที่มีอายุอยู่ในเกณฑ์บังคับที่เรียกว่าทำสำมะโนนักเรียน
2. การรับเด็กเข้าเรียน
3. การลงทะเบียนเรียน
4. การแบ่งกลุ่ม แบ่งชั้นเรียน
5. การปฐมนิเทศ
6. การจัดให้ทุนการศึกษา
7. การจัดกิจกรรมนักเรียนหรือกิจกรรมเสริมหลักสูตร
8. การจัดบริการและสวัสดิการนักเรียนต่าง ๆ
  - 8.1 บริการเรื่องอาหารกลางวัน
  - 8.2 บริการสุขภาพอนามัย
  - 8.3 บริการหอพัก
  - 8.4 บริการให้คำปรึกษาหารือ หรือแนะแนว
  - 8.5 บริการให้ทำงานเพื่อหารายได้พิเศษ
  - 8.6 บริการสอนซ่อมเสริม
9. การรักษาวินัยและความประพฤติของนักเรียน
10. การทำระเบียบสะสมเป็นหลักฐานและประวัตินักเรียน
11. การวิจัยประเมินผลและติดตามผลเมื่อนักเรียนสำเร็จไปแล้ว

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2540 : 3) กล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารกิจการนักเรียนที่สำคัญคือ การรับนักเรียน การจัดกลุ่มนักเรียน การรักษาวินัย การจัดบริการและสวัสดิการ การจัดกิจกรรมนักเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (อ้างใน อรรถนพ จินะวัฒน์ 2552 : 5) กล่าวถึงแนวปฏิบัติที่เกี่ยวกับการส่งเสริมงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล ควรประกอบด้วย

1. การวางแผนกำหนดแนวทางการส่งเสริมการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษาโดยสนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผน
2. ดำเนินการจัดกิจกรรมให้นักเรียนและส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายตามความถนัดและความสนใจของนักเรียน

3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จักประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

4. สรุปและประเมินผล ปรับปรุงแก้ไข การส่งเสริมกิจการนักเรียนเพื่อให้การจัดกิจกรรมเกิดคุณค่าและประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง

อมรา เล็กเริงสินธุ์ (2540 : 204)กล่าวถึงขอบข่ายการบริหารงานกิจการนักเรียนมีลักษณะที่สำคัญ 2 ประการคือ

1. ภารกิจเกี่ยวกับการควบคุม (control functions) หน้าที่นี้จะเกี่ยวกับการปกครองดูแลนักเรียนให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับที่กำหนดไว้เป็นแนวปฏิบัติของสถานศึกษา

2. ภารกิจเกี่ยวกับสวัสดิการ (welfare functions) หน้าที่นี้เกี่ยวกับการให้บริการและสวัสดิการแก่นักเรียน

ทริป (Trip, 1970 : 74-76) ให้ขอบข่ายงานกิจการนักเรียนไว้ 4 ด้านดังนี้

1. ด้านสวัสดิการ ประกอบด้วยบริการด้านแนะแนว ด้านสุขภาพอนามัย ด้านทุนการศึกษา ด้านอาหาร เป็นต้น

2. ด้านการควบคุม ประกอบด้วย การรับเด็กเข้าเรียน งานทะเบียนต่าง ๆ งานหอพักและงานวิจัยและการควบคุมความประพฤติ

3. ด้านกิจกรรมร่วมหลักสูตร ประกอบด้วย งานสถานักเรียน กิจกรรมกีฬา กิจกรรมด้านสังคมวัฒนธรรม กิจกรรมสัมพันธ์ชุมชน และอื่น ๆ

4. ด้านการสอน ประกอบด้วย การจัดรายการปฐมนิเทศ การสอนซ่อมเสริมและการสอนพิเศษต่าง ๆ

อรณพ จินะวัฒน์ (2552 : 102)ได้สรุป ขอบข่ายการบริหารกิจการนักเรียนประกอบด้วยกิจกรรมตั้งแต่ักเรียนเข้าสู่โรงเรียนจนกระทั่งจบการศึกษาออกไป จำแนกกิจกรรมสำคัญ ๆ ได้ 9 กิจกรรม ดังนี้

1. การรับนักเรียนเข้าเรียนและการแบ่งกลุ่มนักเรียน

2. การปฐมนิเทศ

3. การจัดให้ทุนการศึกษา

4. การจัดบริการและสวัสดิการสุขภาพอนามัย

5. การจัดการให้คำปรึกษาหรือการแนะแนว

6. การจัดกิจกรรมนักเรียน

7. การรักษาวินัยและความประพฤติของนักเรียน

8. การทำระเบียบสะสมและประวัตินักเรียน

9. การประเมินผลและติดตามผลเมื่อนักเรียนสำเร็จการศึกษาไปแล้ว

สรุป ขอบข่ายของการบริหารงานกิจการนักเรียน ถ้ามองมุมกว้างจะประกอบด้วยงานหลัก 3 งาน คือ งานพัฒนาวินัยหรืองานปกครอง งานกิจกรรมนักเรียน และงานบริการและสวัสดิการ งานกิจการนักเรียนเป็นงานที่สถานศึกษาจัดให้แก่ นักเรียนเพื่อพัฒนานักเรียน ให้มีความพร้อมทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ เป็นคนเก่ง คนดี สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและมีคุณภาพ

1.4 ปรัชญา แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับงานกิจการนักศึกษา

งานกิจการนักเรียน กล่าวได้ว่าเป็นงานหนึ่งในการบริหารโรงเรียนที่เพิ่งได้รับความสนใจ และเห็นความสำคัญมาได้ไม่นานนี้เอง ดังนั้นความไม่พร้อมจึงมีอยู่หลายประการ โดยเฉพาะในเรื่องพื้นฐานทางปรัชญาก็ยังไม่มีทฤษฎีที่สมบูรณ์ มีการนำปรัชญาต่างๆ จากนักปรัชญาการศึกษา มาประยุกต์ใช้ในการบริหารกิจการนักเรียนให้เกิดผลดี ดังนี้ (อ้างใน พงษ์นิมิตร พงษ์ภิญโญ 2547:15-17)

1. นิรันตรนิยม (Perennialism) ปรัชญาการศึกษาของกลุ่มนี้ได้รับอิทธิพลจากลัทธินีโอโทมัสนิยม (Neo - Thomism) ซึ่งเป็นลัทธิที่ผสมผสานตามแนวคิดของอริสโตเติล (Aristotle) และนักบุญโทมัส แอควินัส (St. Thomas Aquinas) หลักการของนักปรัชญากลุ่มนี้มีความเชื่อทางค่านิยมทางศาสนาและเหตุผล

แนวคิดทางการศึกษาของกลุ่มนี้เริ่มมาเมื่อ 50 ปี ล่วงมาแล้ว ขณะนั้นโลกกำลังมีความเจริญก้าวหน้าทั้งทางด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ขณะเดียวกันก็เกิดการแก่งแย่งแข่งขันทางการค้า มีการเอาเปรียบเพื่อให้ได้มาเป็นของตนเองเกิดความวุ่นวายใน สังคม ทางด้านศีลธรรมเสื่อมถอย ครอบครัวขาดความอบอุ่น พ่อ - แม่ต้องออกไปทำงาน ไม่มีเวลาอบรมดูแลบุตร ทำให้เด็กและเยาวชนมีปัญหามากมาย

นักปรัชญากลุ่มนี้เห็นว่ามนุษย์เราถูกความเจริญทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาครอบงำสิ่งที่ดีงามทางด้านอารยธรรมและวัฒนธรรม ทำให้อารยธรรมและวัฒนธรรมเสื่อมลง นักปรัชญากลุ่มนี้ จึงเสนอแนวทางการดำเนินชีวิตที่ดีงามตามแบบอารยธรรมสมัยกลาง (ศตวรรษที่ 13 - 15) ซึ่งเป็นแบบอย่างที่ดีงามไม่เสื่อมสลาย ปรัชญาการศึกษาของกลุ่มนี้จะไม่สนใจที่จะพัฒนาสังคม ปรัชญาการศึกษาของกลุ่มนี้จะไม่สนใจที่จะพัฒนาสังคมให้นักเรียนมีความรู้จรรยาบรรณที่ดีงามจึงเป็นปรัชญาการศึกษารายบุคคล

ทัศนะทางการบริหารกิจการนักเรียนกลุ่มนี้ คือ

1. ส่งเสริมพัฒนาสติปัญญาและความมีเหตุผลในตัวนักเรียน มีความเชื่อว่านักเรียนมีขีดความสามารถทางสติปัญญา ดังนั้นการจัดกิจกรรมต้องเน้นการพัฒนาสติปัญญา เพื่อ

นักเรียนจะได้นำความรู้ ความสามารถไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

2) ส่งเสริมความเป็นเอกัตบุคคล และเอกลักษณ์ของนักเรียน แต่ละคน โดยการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ให้มีความสามารถพิเศษที่นักเรียนมีอยู่แล้วให้มีมากยิ่งขึ้น

3) ส่งเสริมความมีระเบียบวินัย จริยธรรม คุณธรรมและค่านิยมที่ดีงามโดย มุ่งเน้นการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างวินัยและความประพฤติที่ดี เป็นที่ยอมรับของสังคม

สรุปได้ว่า ปรัชญาของกลุ่มนี้เน้นการพัฒนาตัวของนักเรียนเป็นสำคัญ ครู อาจารย์ จะทำหน้าที่คอยดูแลนักเรียนเท่านั้น ส่วนผลที่จะเกิดขึ้นเป็นอย่างไรนั้น เป็นเรื่องของ นักเรียนแต่ละคนจะมีความรู้ความสามารถมากน้อยเพียงไรก็อยู่ที่การพัฒนาตนเอง

2. พิพัฒน์นิยม (Progressivism) ปรัชญาการศึกษาของกลุ่มนี้ยึดแนวปรัชญา ประสบการณ์นิยม (Experimentalism) คือ การปฏิรูปการศึกษาสมัยใหม่ให้สอดคล้องกับความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งสังคมในระบอบประชาธิปไตย นักปรัชญา กลุ่มนี้ได้แก่ จอห์น ดิวอี้ (John Dewey) จอห์น ไชลด์ส์ (John Childs) และวิลเลียม เอช คิลแพทริค (William H. Kilpatrick)

ปรัชญาการศึกษาของกลุ่มนี้ ถือว่า นักเรียนจะเรียนรู้ได้โดยอาศัยประสบการณ์ กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นจะต้องให้นักเรียนได้พัฒนาทุกๆ ด้าน ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และค่านิยม สามารถนำความรู้ที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมนั้นไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ผู้ที่รับผิดชอบในการบริหารกิจการนักเรียนจะต้องพร้อมที่จะปรับวิธีการต่างๆ เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอ

ทิศทางการบริหารกิจการนักเรียนกลุ่มนี้ คือ

- 1) การจัดกิจกรรมต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาผู้เรียนใน ทุก ๆ ด้าน ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และ อาชีพ
- 2) กิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นนั้น จะต้องให้นักเรียนรู้จักคิดแก้ปัญหาโดยนำ ประสบการณ์ต่างๆ ที่ได้รับมานำไปใช้ในการแก้ปัญหาและตัดสินใจได้ถูกต้อง
- 3) ส่งเสริมกิจกรรมประชาธิปไตยทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียน ได้มีความรู้พื้นฐานในระบอบประชาธิปไตย สามารถดำรงชีวิตที่ดีอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
- 4) กิจกรรมที่จัดให้กับนักเรียนควรคำนึงถึงการให้นักเรียนนำเอาไปใช้และปรับตนเองให้เข้ากับสังคมได้

สรุปได้ว่า ปรัชญาสาขาพิพัฒน์นิยม ยึดความสำคัญอยู่ที่ตัวนักเรียนมากที่สุด เพราะการเรียนรู้ต่าง ๆ จะเกิดขึ้นได้นั้น นักเรียนจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมซึ่งจะทำให้มีประสบการณ์มากขึ้น การตัดสินใจเลือกกิจกรรมเป็นเรื่องของตัวนักเรียนเอง ครูเป็นเพียงที่ปรึกษา กิจกรรมที่

นักเรียนเลือกกระทำจะต้องอยู่ภายในขอบเขตที่พึงประสงค์และเป็นที่ต้องการของสังคม

3. อรรถภาวะนิยม (Existentialism) นักปรัชญากลุ่มนี้มีความเชื่อว่า ยิ่งวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเจริญมากขึ้นเท่าไร มนุษย์จะตกเป็นทาสของมันมากยิ่งขึ้นเท่านั้น เพราะมนุษย์จำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีใหม่ๆ จนทำให้มนุษย์ไม่มีความเป็นตัวของตัวเอง สังคมของมนุษย์จะถูกจำกัดเสรีภาพมากขึ้น

แนวคิดของนักปรัชญากลุ่มนี้ จัดว่าเป็นแนวคิดใหม่ที่เน้นสภาพความเป็นอยู่ (Existence) ของมนุษย์ และความเป็นตัวของตัวเอง ซอเรน เคอร์เกอร์ด (Soren Kierkegaard) นักปรัชญาชาวเดนมาร์กได้พยายามประยุกต์แนวคิดปรัชญาอรรถภาวะนิยมเข้าสู่วงการศึกษาศึกษา เป็นที่ยอมรับของนักปรัชญาคนสำคัญชาวอเมริกัน คือ แวน คลีฟมอร์ริส (Van cleve Morris) และ จอห์จ เอฟ เนลเลอร์ (George F. Kneller) ได้นำแนวคิดนี้ไปใช้ในวงการศึกษาศึกษาของชาวอเมริกัน ซึ่งแนวคิดนี้ต่อมาได้ขยายกว้างออกไปทั่วโลก

ทักษะทางการบริหารกิจการนักเรียนของปรัชญากรุปนี้คือ

- 1) กิจกรรมที่จัดขึ้นต้องคำนึงถึงความเจริญงอกงามของนักเรียนเป็นรายบุคคล
- 2) กิจกรรมที่จัดขึ้นต้องเน้นเสรีภาพ โดยให้นักเรียนเลือกและตัดสินใจด้วยตนเอง
- 3) กิจกรรมที่จัดขึ้น ขึ้นต้องส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัยในตนเอง
- 4) กิจกรรมที่จัดขึ้น ต้องพัฒนาด้านความรับผิดชอบในสิ่งที่นักเรียนได้เลือก

และกระทำในกิจกรรมนั้น

สรุปได้ว่า ปรัชญากรุปนี้ ครู อาจารย์ ผู้บริหารจะต้องคำนึงถึงนักเรียนเป็นสำคัญ ในการจัดกิจกรรมต่างๆ นั้น นักเรียนจะเป็นผู้ตัดสินใจในการเลือกกิจกรรมที่ตนเองชอบและถนัดเท่านั้น ครู อาจารย์ ผู้บริหาร จะทำหน้าที่เป็นเพียงที่ปรึกษาช่วยเหลือควบคุมดูแลเพื่อให้กิจกรรมที่นักเรียนเลือกกระทำดำเนินไปด้วยดี

เสรีวิททย์ สุขเมธี (อ้างใน พงษ์นิมิตร พงษ์ภิญโญ 2547:18) ได้กล่าวถึงพื้นฐานปรัชญาของกิจการนักศึกษาไว้ว่างานกิจการนักศึกษาเป็นวิชาการแขนงใหม่ เพิ่งเจริญเติบโตมาเมื่อไม่นาน จึงมีลักษณะที่ยังไม่พร้อมอยู่หลายประการในส่วนที่เป็นพื้นฐานทางปรัชญา ยังไม่มีทฤษฎีที่สมบูรณ์แบบ การให้คำจำกัดความของของกิจการศึกษายังอยู่ในลักษณะยืดหยุ่น สำหรับข้อมูลเกี่ยวกับกิจการศึกษายังกระจัดกระจายแยกแ่การรวบรวม แต่ลักษณะเด่นชัดข้อหนึ่งของกิจการนักศึกษาคือ เป็นสาขาวิชาว่าด้วยการปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งมีแนวโน้มไปในลักษณะที่ผู้บริหารสามารถควบคุมจัดการให้เป็นไปตามต้องการได้ ทำให้มองว่าขาดลักษณะของการริเริ่มขาดความเป็นตัวของตัวเอง กล่าวคือไปหยิบยืมความคิดรวบยอดมาจากวิชาการใน

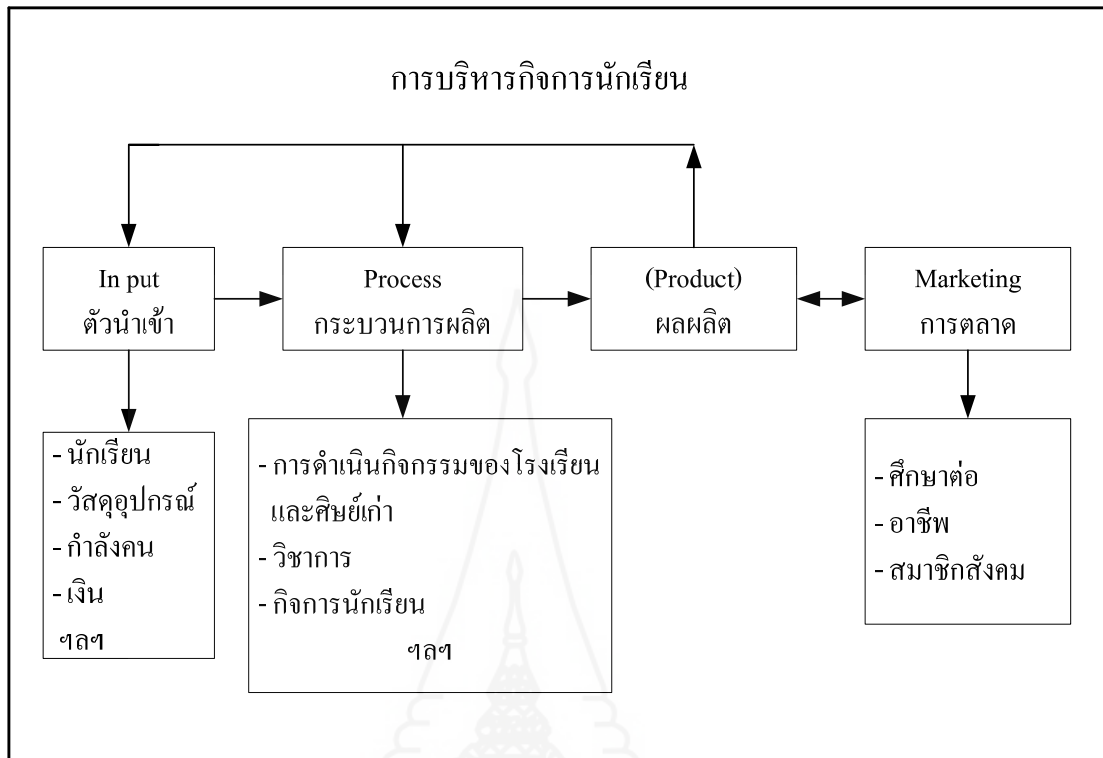
แขนงต่าง ๆ เช่นการจัดการ (Management) การให้คำปรึกษา (Counseling) การบริหาร (Administration) มนุษยสัมพันธ์ (Human Relations) การทำงานเป็นกลุ่ม (Group Work) และพัฒนาการของมนุษย์ (Human Development) เป็นต้น

แนวความคิดของกิจการนักเรียนในอดีต แม้ว่าจะขาดทฤษฎีที่สมบูรณ์แบบแต่ก็เป็นกิจการที่เป็นปรัชญาอยู่ในตัวอยู่แล้ว โดยอาศัยแนวคิดจากการผสมผสานระหว่างลัทธิมนุษยนิยม (Humanism) ปฏิบัตินิยม (Pragmatism) และเครื่องมือนิยม (Instrumentalism) ซึ่งต่อมามีลัทธิปรัชญาทั้ง 3 กลุ่มนี้ ได้กลายเป็นแรงผลักดันสำคัญที่ก่อให้เกิดปรัชญาของกิจการนิสิตนักศึกษาขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อ ปี. 1973 และสภาการศึกษาของสหรัฐอเมริกา (American Council of Education) ได้ปรับปรุงใหม่อีกครั้งในปี 1979 และได้ย้าสิ่งสำคัญ 3 สิ่ง คือ ความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Difference) การยึดถือส่วนรวมเป็นสำคัญ (Holism) และการยอมรับความต้องการและความสนใจของนักเรียนนักศึกษา (Recognition of Student Needs and Interests) เป็นแนวปฏิบัติในการดำเนินการกิจการนักเรียน นักศึกษา หลักปรัชญาของกิจการนักเรียนนักศึกษาทั้ง 3 นี้ ได้เกิดการบูรณาการใหม่ ซึ่งถือว่าเป็นวิวัฒนาการอีกขั้นหนึ่งกล่าวคือใน 2 ประการแรก ได้รวมตัวกันเข้าเป็นลัทธิมนุษยนิยม (Humanism) ใน ศตวรรษที่ 20 ส่วนปรัชญาข้อสุดท้ายได้วิวัฒนาการกลายเป็นลัทธิปฏิบัตินิยม (Pragmatism)

1.5 หลักการบริหารกิจการนักเรียน

การบริหารกิจการนักเรียนตามทฤษฎีระบบ จะเริ่มต้นตั้งแต่ก่อนที่จะเข้าโรงเรียน ซึ่งนักเรียนนั้นเปรียบเสมือนวัตถุดิบ หรือตัวนำเข้า (In put) จะต้องเตรียมให้พร้อมต้องมีคุณภาพเมื่อรับนักเรียนเข้ามาในโรงเรียนแล้ว ภาระและความรับผิดชอบของโรงเรียนคือ ต้องทำหน้าที่อบรมสั่งสอนนักเรียนให้เจริญก้าวหน้า มีคุณภาพและศักยภาพสูงตามที่สังคมต้องการซึ่งขั้นตอนนี้จะเป็นขั้นตอนการผลิต (Process) ผลผลิตที่ออกจากโรงเรียน (Product) คือ นักเรียนที่จบหลักสูตรออกไป (ศิษย์เก่า) ผลผลิตของโรงเรียนที่มีคุณภาพอย่างไร ดูได้จากการที่นักเรียนจบการศึกษาไปแล้วสามารถศึกษาต่อในสถาบันที่สูงขึ้นไปได้มากน้อยเพียงใด ไปประกอบอาชีพจนประสบผลสำเร็จเป็นผลดีต่อชีวิตเพียงใด ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขตามอัตภาพหรือไม่ และที่สำคัญที่สุดนักเรียนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมหรือไม่อย่างไร (สมศักดิ์ คงเที่ยง 2540:30)

ภาพที่ 2.1 กระบวนการบริหารกิจการนักเรียน

กระบวนการบริหารกิจการนักเรียน นับว่าเป็นกระบวนการต่อเนื่องที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน การประเมินผลผลิตของโรงเรียนจะช่วยชี้ให้เห็นถึงความสามารถในการดำเนินกิจกรรมของโรงเรียน การประเมินผลผลิต คือ ศิษย์เก่าอาศัยข้อมูล อัน ได้แก่ การศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการเป็นสมาชิกของสังคม ข้อมูลที่ได้รับจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขพัฒนากระบวนการบริหารกิจการนักเรียนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักศึกษาภารกิจที่สำคัญในการบริหารกิจการกิจการนักเรียน จะประกอบด้วยภารกิจด้านสวัสดิการ การควบคุม กิจกรรมร่วมหลักสูตร และภาระกิจการสอน การบริหารกิจการนักเรียน ผู้บริหารจำเป็นต้องเข้าใจความหมายของกิจการนักเรียน ขอบเขต จุดมุ่งหมาย หลักการ การจัดสายงาน ปัญหาและอุปสรรค กระบวนการ บทบาทและหน้าที่ในการบริหาร ตลอดจนกฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

ในการบริหารงานกิจการนักเรียน ผู้บริหารจะต้องบริหารงานใหญ่ 3 ด้าน คือ

- 1) การบริหารงานเกี่ยวกับระเบียบวินัย
- 2) การบริหารงานเกี่ยวกับบริการและสวัสดิการ
- 3) การบริหารงานเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา

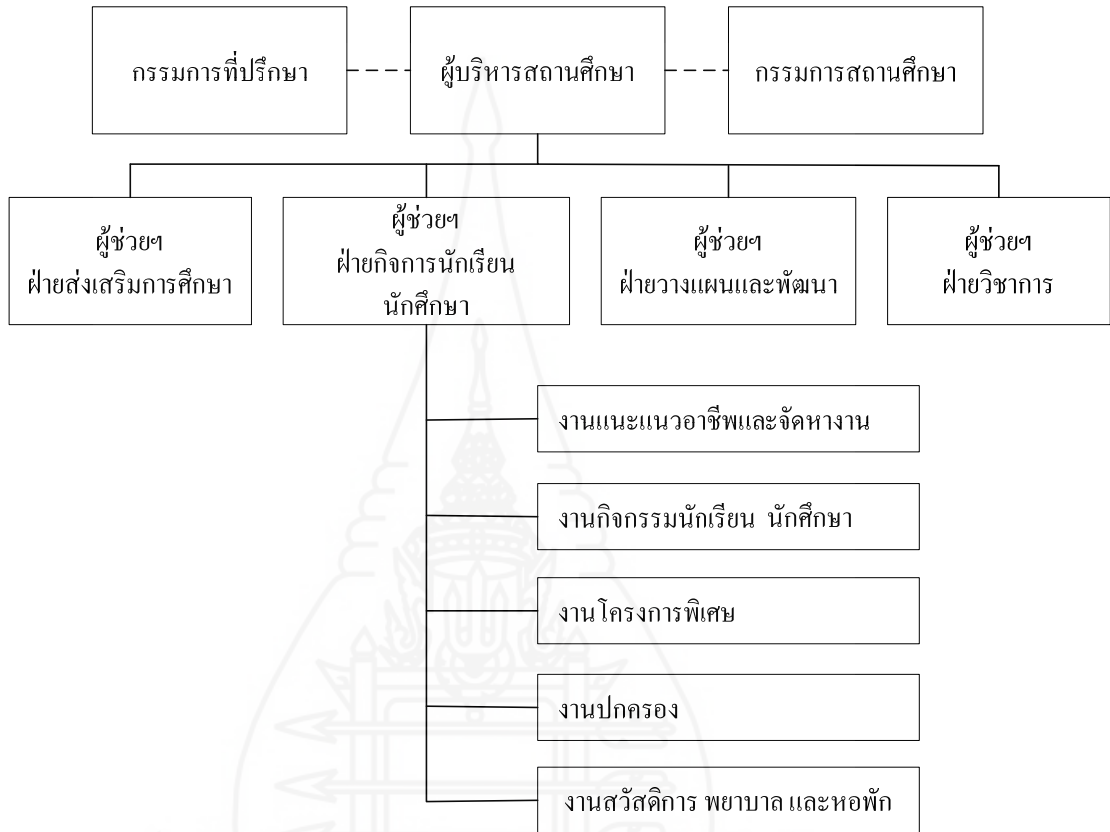
ส่วน ประดิษฐ์ สวจนเจริญ และคณะ (2519 : 3 -177) ได้แบ่งการบริหารกิจการนักเรียนออกเป็น 3 ประการ ดังนี้

1. การปกครองและการใช้อำนาจหน้าที่ของผู้บริหาร ประกอบด้วยงานต่อไปนี้
  - 1.1 การสำมะโนโรงเรียน
  - 1.2 การรับนักเรียน
  - 1.3 การแบ่งกลุ่มนักเรียน
  - 1.4 การเลื่อนชั้น
  - 1.5 การรายงานผลการเรียน
  - 1.6 การจัดทำระเบียบ
  - 1.7 ระเบียบวินัยของโรงเรียนและการรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียน
2. การบริการสวัสดิการต่างๆ ประกอบด้วย
  - 2.1 การบริการวิชาการ
  - 2.2 บริการสุขภาพอนามัย
  - 2.3 บริการสันตนาการและพักผ่อนหย่อนใจ
  - 2.4 บริการแนะแนวในโรงเรียน
  - 2.5 บริการจัดหางานให้นักเรียนทำ
  - 2.6 บริการอื่นๆ ที่จัดให้ได้
3. กิจกรรมนักเรียน ประกอบด้วย
  - 3.1 สภานักเรียน
  - 3.2 ชุมนุมต่างๆ
  - 3.3 กิจกรรมเกี่ยวกับการกีฬา
  - 3.4 กิจกรรมเกี่ยวกับการแสดง

กรมอาชีวศึกษา (อ้างถึงในเสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ , 2547 : 27 – 28) ได้แบ่งฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ออกเป็น 5 งาน คือ

1. งานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน
2. งานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา
3. งานโครงการพิเศษ
4. งานปกครอง
5. งานสวัสดิการ พยาบาล และหอพัก

ดังนั้น แผนผังการจัดองค์การในการบริหารกิจการนักเรียน นักศึกษาจึงเป็นดังนี้
(กรมอาชีวศึกษา 2529 อ้างถึงในเสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ , 2547 : 27 – 28)

ภาพที่ 2.2 แผนผังการจัดองค์การในการบริหารกิจการนักเรียน นักศึกษา

สรุปได้ว่า การบริหารกิจการนักเรียน นับว่าเป็นกระบวนการต่อเนื่องที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน ผู้บริหารจำเป็นต้องเข้าใจความหมายของกิจการนักเรียน ขอบเขต จุดมุ่งหมาย หลักการ การจัดสายงาน และหน้าที่ในการบริหาร ตลอดจนกฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง การบริหารกิจการนักเรียนนั้น ผู้บริหารจะต้องดำเนินการบริหารงานหลัก 3 งานคือ งานปกครองหรืองานพัฒนาวินัย งานบริการและสวัสดิการ และงานกิจกรรมนักเรียน

1.5.1 การบริหารงานเกี่ยวกับงานพัฒนาวินัยหรืองานปกครอง

งานพัฒนาวินัยหรืองานปกครอง เป็นงานให้บริการด้านการส่งเสริม สนับสนุนการกระทำความดีของนักเรียน เสริมสร้างบุคลิกภาพ และสมรรถภาพในด้านต่างๆ ให้เกิดขึ้นกับตัวนักเรียน เช่น ความเป็นผู้นำ ความเป็นมนุษย์สัมพันธ์ที่ดี มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีคุณธรรม จริยธรรม มีประสิทธิภาพทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม รู้จักการปรับตัว สามารถทำงานร่วมกับคนอื่น โดยที่โรงเรียนมีกำหนดมาตรการป้องกันการก่อความไม่สงบ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน จะประกอบด้วยงานหลัก คือ งานสารเสพคิดและอธิบาย งาน ติดตามพฤติกรรมผู้เรียน งานติดตามดูแลความเรียบร้อยภายในและภายนอก

1) **งานวินัย** เป็นภารกิจที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งควรจะมุ่งเน้นการพัฒนาให้มีวินัยในตนเอง ในการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา ควรจะเข้าใจความหมายของวินัย สาเหตุปัญหาทางวินัย ประเภทปัญหาทางวินัย วิธีการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางวินัย

(1) ความหมายของระเบียบวินัย

นักการศึกษาและผู้เกี่ยวข้องได้อธิบายความหมายของระเบียบวินัยไว้ต่าง ๆ กัน กล่าวคือ ระเบียบวินัยหมายถึง การรู้จักปกครองตนเอง การกระทำตามระเบียบ แบบแผนหรือข้อบังคับต่างๆ เกิดขึ้นโดยความสมัครใจของผู้ปฏิบัติ คือ นักเรียนที่ได้มองเห็นแล้วว่าการปฏิบัติตามกฎข้อบังคับ ที่สร้างขึ้นไว้และตัวเองเห็นชอบด้วยนั้น เป็นสิ่งที่ควรทำ ซึ่งความสงบเรียบร้อยและนำมาซึ่งความสุขความเสมอภาคแก่สมาชิก ทุกคนในสังคม พงษ์ หันนาคินทร์ (2513:196)

การดำเนินการเกี่ยวกับระเบียบวินัยในโรงเรียน หมายถึงการดูแลควบคุมบังคับให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตามระเบียบคำสั่ง ทั้งของโรงเรียนและของทางราชการ คือ กระทรวง ทบวง กรม รวมทั้งสิ่งที่เป็นขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามที่ประพฤติปฏิบัติสืบทอดกันมา (กระทรวงศึกษาธิการ 2527 : 128)

ธีรวุฒิ ประทุมนพรัตน์ (2534 : 27) ได้ให้ความหมายของคำว่า “วินัย”ไว้ว่าหมายถึงกฎเกณฑ์ ระเบียบ หรือมาตรฐานทั้งภายในและภายนอกที่กำหนดขึ้นให้นักเรียนปฏิบัติตาม คือ เชื่อฟังครู อาจารย์ ไม่กล้าฝ่าฝืนเพราะกลัวการลงโทษ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยขึ้นในสังคมโรงเรียน

ใจจริง บุญเรืองรอด (2540 : 117) ให้ความหมายของคำว่า วินัย และความประพฤติ ไว้ว่า ความประพฤติหมายถึง การแสดงออกของพฤติกรรมของคนในกรณีต่างๆ เช่น กรณีศึกษาเล่าเรียน การประกอบอาชีพ การร่วมกิจกรรมทางสังคม การพักผ่อนหย่อนใจ

เป็นต้น การแสดงพฤติกรรมเหล่านี้ย่อมอยู่ในกรอบขอบเขตของความถูกต้องเป็นธรรม และบังเกิดผลโดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น ส่วนวินัยหมายถึง แบบแผนของความประพฤติที่ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดขึ้นไว้เพื่อให้สมาชิกในโรงเรียนปฏิบัติตามหรืองดการปฏิบัติ

อมรา เล็กเรื่องสินธุ์ (2540 : 205) กล่าวว่า วินัย หมายถึง การควบคุมพฤติกรรมของนักเรียนไปในทางที่พึงปรารถนา เพื่อจะส่งเสริมการเรียนรู้และบุคลิกภาพให้เป็นที่น่าพึงปรารถนาของสังคม วินัยที่ดีที่สุดคือการทำที่บุคคลรู้จักปกครองตนเองและกระทำตามระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ด้วยความสมัครใจ เพราะได้เห็นคุณค่า การปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับจะนำมาซึ่งความเป็นระเบียบและความสงบสุขในสังคม

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 210) ได้สรุปความหมายของคำว่า “วินัย” ว่า อธิบายได้เป็น 2 นัย คือ

1. ความหมายในทางนามธรรม หมายถึง ปทัสถานแห่งความประพฤติซึ่งกำหนดไว้เป็นข้อปฏิบัติหรือแบบแผนสำหรับคนในหน่วยงาน ในหมู่ ในเหล่า ในวงการแต่ละแห่ง ซึ่งจะเรียกข้อปฏิบัติ หรือแบบแผนที่กำหนดไว้หรือมุ่งหวังสำหรับคนในวงการนั้นว่า “วินัย”

2. ความหมายในทางรูปธรรม หมายถึง ลักษณะเชิงพฤติกรรมที่แสดงออกมาเป็นการปฏิบัติตามข้อปฏิบัติ ตามคำสั่ง ตามระเบียบเป็นแบบแผนหรือการควบคุมให้มีความเป็นระเบียบให้อยู่ในแบบแผนหรือให้ตั้งใจทำในสิ่งที่ดี ที่เป็นประโยชน์

สรุป การรักษาระเบียบ วินัย และความประพฤติของนักเรียน หมายถึง การควบคุมพฤติกรรมของผู้เรียนให้ยึดถือปฏิบัติตามกฎระเบียบ วินัย หรือมาตรฐานที่ทางสถานศึกษากำหนดขึ้น เพื่อความเป็นระเบียบและความสงบสุขในสังคม

(2) ความจำเป็นในการรักษาระเบียบวินัย

ระเบียบวินัยและการรักษาระเบียบวินัยมีความจำเป็นและความสำคัญต่อนักเรียนและสังคมอย่างยิ่ง ความเป็นระเบียบวินัยของนักเรียน สถานที่ และสิ่งแวดล้อมอื่นๆ จะเป็นเครื่องที่แสดงให้เห็นถึงความเจริญก้าวหน้าพัฒนาของบุคคลและสังคมนั้น การเสริมสร้างระเบียบวินัย การรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียนและสังคมต่างๆ จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งความจำเป็นในการรักษาระเบียบวินัยนั้น พอสรุปได้ดังนี้ (เชาวน์ มณีวงษ์ 2527:168)

1. ระเบียบวินัยเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการเตรียมตัวนักเรียนสำหรับการดำเนินชีวิตในอนาคต เมื่อนักเรียนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ รู้จักใช้สิทธิและเสรีภาพและความรับผิดชอบอย่างถูกต้อง นักเรียนรักษาระเบียบวินัยดีเมื่อขณะศึกษาอยู่ในโรงเรียนย่อมมีผลหรือส่งผลตามไปเมื่อนักเรียนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในภายภาคหน้าและดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

2. ระเบียบวินัยช่วยสร้างและรักษาไว้ซึ่งสภาพการณ์อันจำเป็นต่อความเจริญก้าวหน้าของโรงเรียน หากระเบียบวินัยเสียแล้ว การดำเนินการของโรงเรียนก็จะเต็มไปด้วยอุปสรรค จนกระทั่งไม่สามารถดำเนินงานให้ได้ดี ที่สุดผลเสียก็จะตกอยู่กับนักเรียนและโรงเรียน นั่นหมายถึง สังคมประเทศชาติในที่สุด จะเห็นได้ว่าวินัยเป็นเครื่องปลูกฝังการรู้จักควบคุมตนเองทีละน้อย โดยครูจะเป็นผู้ชี้แนะให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการปกครองตนเองและปลูกฝังอยู่เสมอจนเป็นอุปนิสัยต่อไป

(3) ขอบเขตของระเบียบวินัยในโรงเรียน

ขอบเขตของระเบียบวินัยในโรงเรียน จะกว้างขวางเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายด้านอันประกอบด้วยปรัชญาและอุดมการณ์ของโรงเรียนรวมทั้งขนาดและประเภทของสถานศึกษา สถานการณ์และแนวโน้มของสังคมและประเทศชาติ อย่างไรก็ตามโดยทั่วไปขอบเขตของระเบียบวินัยอาจแบ่งแยกออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ ดังนี้ (เชาวน์ มณีวงษ์ 2527 :169)

1. ระเบียบวินัยเกี่ยวกับความประพฤติทั่วไปของนักเรียนเช่น การแต่งกายสะอาด ถูกระเบียบ การมาโรงเรียนทันตามเวลาที่กำหนด การพูดจาไพเราะ สุภาพ การไม่ติดยาเสพติด ฯลฯ

2. ระเบียบวินัยเกี่ยวกับความประพฤติในชั้นเรียน เช่น การไม่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าว ต่อเพื่อนนักเรียนด้วยกัน ต่อครูอาจารย์ และต่อทรัพย์สินสมบัติของโรงเรียน การแสดงพฤติกรรมไม่รบกวนเพื่อนขณะทำงาน การแสดงพฤติกรรมสนใจเรียน สนใจร่วมกิจกรรมและสนใจทำงานที่ครูมอบหมายให้เสร็จเป็นอย่างดีเป็นต้น ซึ่งทางโรงเรียนต้องดำเนินการเพื่อเสริมสร้างและรักษาระเบียบวินัยทั้งสองด้านให้กับนักเรียน

ในส่วนของขอบข่ายของการรักษาวินัยและความประพฤติของนักเรียนนั้นใจจริง บุญเรืองรอด (2540 : 119-120) เน้นที่การดำเนินงานว่ามีขั้นตอนหลัก 4 ขั้นตอน คือ

1. การวางระเบียบวินัย ได้แก่ การกำหนดกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวกับระเบียบวินัย เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ของพฤติกรรมนักเรียน ถือเป็นภารกิจที่ต้องทำเป็นลำดับแรกเพื่อเป็นหลักยึดในการพิจารณาพฤติกรรมนักเรียน

2. การติดตามประเมินผล ได้แก่ กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียนในภาวะโอกาสต่าง ๆ ตามความเป็นจริง เพื่อนำพฤติกรรมนั้นมาพิจารณาตัดสินใจต่อไป

3. การเปรียบเทียบ ได้แก่ กระบวนการที่นำพฤติกรรมจริงมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์หรือระเบียบวินัยที่วางไว้เพื่อดูสถานะเบี่ยงเบนหรือความผิดปกติ เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดต่อไป

4. การปรับปรุงแก้ไข ได้แก่ การดำเนินการแก้ไขและพัฒนาสภาพความผิดปกติและพัฒนาให้เด็กมีบุคลิกภาพที่ถูกต้องต่อไป

อมรา เล็กเริงสินธุ์ (2540 : 206-207) ได้กล่าวถึงขอบข่ายการดำเนินงานวินัยในโรงเรียน โดยจำแนกวินัยเป็น 3 แบบ ได้แก่

1. วินัยเชิงขาดแบบทหาร วินัยแบบนี้ใช้ความกลัวเป็นเครื่องมือ นักเรียนทำดีเพราะกลัวถูกลงโทษ เมื่อนักเรียนกระทำจนเคยชินแล้วจะติดเป็นนิสัยต่อไป ซึ่งแนวคิดนี้อาจขัดกับหลักประชาธิปไตย เป็นการไม่ยอมรับคุณค่าของความเป็นคน ดังนั้น วินัยที่ดีจึงน่าจะเป็นวินัยที่เกิดจากความรู้สึกรับผิดชอบชั่วดีในส่วนตัวของนักเรียน

2. วินัยแบบดำเนินงานให้สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน เช่น นักเรียนชอบเดินเล่นสนามเพราะเป็นทางใกล้ที่สุด ทางโรงเรียนก็จัดทำทางถาวรให้ โดยให้เสียความสวยงามของสนามน้อยที่สุด แต่การรักษาวินัยแบบนี้จะทำได้ทุกกรณี

3. วินัยที่เกิดจากความรับผิดชอบในเกียรติตน คนเรานับถือในตนเองว่าเป็นคนดีก็จะไม่พยายามทำสิ่งเสียหายต่อเกียรติยศและชื่อเสียงของตนเองการพยายามสร้างให้นักเรียนนับถือในเกียรติตนเองและรู้จักรับผิดชอบต่อการรักษาเกียรตินั้นไว้ คือจุดหมายของการสร้างวินัยในความหมายนี้

อมรา เล็กเริงสินธุ์ (2540 : 207) ยังได้กล่าวถึงวิธีการดำเนินงานเพื่อป้องกันการกระทำผิดทางวินัยที่โรงเรียน ได้แก่

1. สร้างความรักโรงเรียนให้เกิดในหมู่นักเรียน
2. ส่งเสริมให้เกิดความสนใจในบทเรียน
3. รักษาความสัมพันธ์อันดีระหว่างคณะครูด้วยกัน
4. พยายามขจัดสิ่งยั่วยุที่จะก่อให้เกิดความผิดทางวินัย
5. สร้างความร่วมมือกันระหว่างบ้านกับโรงเรียน
6. ให้รางวัลนักเรียนที่มีความประพฤติดี
7. เมื่อนักเรียนกระทำผิดควรมีการชี้แจงตักเตือนเป็นรายบุคคลหรือเป็นหมู่
8. จัดให้นักเรียนมีกิจกรรมเพื่อจะได้ระบายกำลังส่วนเหลือให้ออกไปในรูปที่เป็นประโยชน์

สรุปได้ว่า ขอบเขตของระเบียบวินัยในโรงเรียนเป็นการกำหนด กฎเกณฑ์ที่เกี่ยวกับระเบียบวินัย เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ของพฤติกรรมนักเรียน ซึ่งประกอบด้วยระเบียบวินัยเกี่ยวกับความประพฤติทั่วไปของนักเรียน ระเบียบวินัยเกี่ยวกับความประพฤติในชั้นเรียน รวมถึงการดำเนินการแก้ไขและพัฒนาสภาพความผิดปกติและพัฒนาให้นักเรียนมีบุคลิกภาพที่ถูกต้อง

2) การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีคุณธรรมและจริยธรรม

คุณธรรม จริยธรรมเป็นสิ่งที่ดีงาม ควรจะต้องปลูกฝังหรือพัฒนาให้เกิดขึ้นแก่นักเรียนเพื่อให้ตระหนักให้คุณค่าของคุณธรรมและจริยธรรมเหล่านั้น แล้วนำไปใช้ในการปฏิบัติตนเพื่อให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ เป็นที่ต้องการของสังคม และประเทศชาติต่อไป ได้ มีผู้ให้ความหมายเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมไว้ดังนี้

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2524: 2) ให้ความหมายจริยธรรม หมายถึง ลักษณะทางสังคมมนุษย์ และมีขอบเขตรวมถึงพฤติกรรมทางสังคมประเภทต่าง ๆ ด้วย ลักษณะที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมจะมีคุณสมบัติประเภทใดประเภทหนึ่งในสองประเภท คือ ลักษณะที่สังคมต้องการให้อยู่ในสมาชิก เป็นสิ่งที่สังคมชมชอบให้การสนับสนุน เห็นว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม ส่วนอีกประเภทหนึ่งคือ ลักษณะที่สังคมไม่ต้องการให้อยู่ในสมาชิก เป็นการกระทำที่สังคมลงโทษหรือพยายามกำจัดเห็นว่าเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องและไม่สมควร ฉะนั้นผู้มีจริยธรรมสูงคือผู้ที่มีลักษณะประเภทแรกมาก และประเภทหลังน้อย

สรุป การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม และจริยธรรมเป็นการพัฒนาบุคลิกภาพอย่างหนึ่ง กระบวนการส่งเสริมพัฒนามีขั้นตอนสำคัญ คือ การสร้างศรัทธาให้เกิดขึ้น ให้ความรู้หรือความคิดรวบยอด และส่งเสริมให้ปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ส่วนในการเสริมสร้างวินัยให้นักเรียน ต้องศึกษา สาเหตุแนวทางในการแก้ไขปรับปรุง โดยอาศัยหลักการสำคัญ คือ การป้องกันการควบคุม การแก้ไข การพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน

3) การป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน

การแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน เพื่อให้สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้ดีขึ้นจนกลายเป็นนิสัยและจะต้องเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของประเทศ ในการแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมจะต้องได้รับความร่วมมือจากฝ่ายต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน รวมทั้งผู้ปกครองนักเรียนอย่างใกล้ชิด

(1) ความหมายของพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

กรมสามัญศึกษา (2530 : 5) ได้ให้หลัก 2 ประการในการแก้ไข

พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม คือ

1. หลักการควบคุม คือการที่โรงเรียนใช้กฎระเบียบข้อบังคับ เป็นเครื่องมือควบคุมพฤติกรรมของบุคคลากรทุกคนในโรงเรียนให้เป็นไปตามข้อตกลงที่กำหนดไว้ เมื่อมีผู้กระทำผิดไปจากข้อตกลงจะมีการลงโทษตามที่โรงเรียนกำหนดไว้ คือตั้งแต่ว่ากล่าวตักเตือน หรือเฆี่ยนตี

2. หลักการพัฒนาส่งเสริม คือการที่โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมหรือกิจกรรมต่าง ๆ โดยอาศัยทฤษฎีทางจิตวิทยาเป็นพื้นฐาน เพื่อส่งเสริมหรือกระตุ้นให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์สภาพแวดล้อมและกิจกรรมต่าง ๆ มีประโยชน์ช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาความถนัด ความสามารถพิเศษ ทำให้รักเรียนรู้สึกว่ามีคุณค่า และมีแรงจูงใจที่จะประพฤติดี

กรมสามัญศึกษา (2532 : 50) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม หมายถึง การแต่งกายผิดระเบียบ กิริยามารยาทไม่เรียบร้อย การไม่ตรงต่อเวลา ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย ความเกียจคร้าน ความแตกสามัคคี การพึ่งยา การหนีเรียน ความประพฤติด้านชู้สาว การเที่ยวกลางคืน การเล่นพนัน การทะเลาะวิวาท การลักขโมย ความหยาบคายและก้าวร้าว การทำลายทรัพย์สิน การมั่วสุมในสถานที่ไม่สมควร ความไม่สะอาด การไม่ปฏิบัติตามกฎจรรยาบรรณการพกอาวุธ เป็นต้น

(2) หลักการแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

การปกครองนักเรียนที่ดีมีประสิทธิภาพต้องสามารถป้องกันมิให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ถ้านักเรียนมีพฤติกรรมออกนอกกลุ่มนอกทาง โรงเรียนต้องมีวิธีการแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนให้เป็นผู้มีความประพฤติตามค่านิยมของสังคมไทย และจะต้องสามารถส่งเสริมพฤติกรรมที่ดีให้พัฒนายิ่งขึ้น ได้มีผู้วางหลักการแก้ไขพฤติกรรมนักเรียนที่ไม่เหมาะสมไว้ดังนี้

(3) ปัญหาและสาเหตุของความประพฤติที่ไม่เหมาะสม

สาเหตุของความประพฤติที่ไม่เหมาะสมอาจแยกออกได้เป็น 3

ประการ คือ (กรมสามัญศึกษา 2530: 1)

1. สภาพสังคม เช่น ความเปลี่ยนแปลงและความขัดแย้งในด้านค่านิยมต่าง ๆ เทคโนโลยี และวัฒนธรรมใหม่ ๆ ที่แพร่เข้ามา รวมทั้งสภาพทางเศรษฐกิจที่ทำให้เกิดการเอาเปรียบและแข่งขันกันสิ่งเหล่านี้ล้วนมีอิทธิพลต่อความประพฤติของเยาวชนเป็นอันมาก

2. สภาพครอบครัวที่มีปัญหา เช่น สภาพบิดามารดา ต้องแยกกันอยู่ เนื่องจากความจำเป็นในด้านอาชีพ ความแตกร้างในครอบครัว การดิ้นรนเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทำให้บิดามารดาไม่มีเวลาที่จะอบรมจิตใจบุตรธิดา

3. สภาพในโรงเรียน โรงเรียนมีบทบาทสำคัญในการหล่อหลอม และพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน แต่เนื่องจากกระบวนการการเรียนการสอนมุ่งเน้นเนื้อหาวิชาและการจัดครูเข้าสอนก็จักเป็นรายวิชา ครูแต่ละรายวิชาจึงต้องสอนนักเรียนเป็นจำนวนมาก ทำให้ครูรู้จักนักเรียนแต่ละคนไม่ถ่องแท้ ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนส่วนใหญ่เป็นไปอย่างผิวเผิน การพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนจึงไม่ได้ผลเท่าที่ควร

นอกจากนี้โรงเรียนกับผู้ปกครองยังขาดการประสานความร่วมมือ จึงทำให้ทั้งสองฝ่ายไม่ทราบปัญหาของนักเรียนอย่างแท้จริงที่มีผลกระทบต่อความประพฤติของนักเรียนในส่วนของ การปกครองหรือการอบรมบ่มนิสัยที่โรงเรียน สาวนมากทำอยู่ก็จะอยู่ในรูปของการฝึกรอบรมให้นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ เป็นหลักการนำระเบียบข้อบังคับทางด้านปกครองไปใช้ของแต่ละโรงเรียนมีการตีความเหลื่อมล้ำกัน บางครั้งทำให้นักเรียนและครูเกิดปัญหาทางการปกครอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนที่มีปัญหา มาจากทางบ้านอยู่แล้ว มีแนวโน้มที่สร้างปัญหายิ่งขึ้น

สรุป ครู – อาจารย์ ในโรงเรียนมีหน้าที่แก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน เพื่อให้สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้ดีขึ้น จนกลายเป็นนิสัยและเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของประเทศโดยอาศัยหลักการแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม คือ ให้เหตุผลชี้แจงให้เด็กเข้าใจ มอบงานให้รับผิดชอบ ปกครองด้วยความละมุนละม่อมด้วยตัวอย่างอันดี ส่งเสริมวินัยของตัวเอง

4) การดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน

การที่จะพัฒนาสังคมหรือประเทศให้เป็นประชาธิปไตย โดยที่ประชาชนทุกคนมีจิตใจที่เป็นประชาธิปไตย จนกลายเป็นวิถีชีวิตประจำวัน โดยอัตโนมัติเหมือนประเทศที่พัฒนาแล้ว จำเป็นที่ต้องปลูกฝังประชาธิปไตยตั้งแต่เยาว์วัย ทั้งนี้เพื่อให้ได้ประชาชนที่มีความเข้าใจ และเห็นคุณค่าของประชาธิปไตยอย่างแท้จริงในอนาคต

ความหมายของประชาธิปไตยพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525: 501) กล่าวว่าไว้ว่าประชาธิปไตย หมายถึง ระบอบการปกครองที่ถือมติปวงชนเป็นใหญ่ หรือ การถือเสียงข้างมากเป็นใหญ่

พนัส หันนาคินทร์ (2531 : 117) กล่าวว่า นักรัฐศาสตร์ได้พิจารณา ประชาธิปไตยใน 3 สถานะด้วยกัน คือ ประชาธิปไตยในฐานะที่เป็นอุดมคติ หรือในฐานะที่เป็น

แนวคิดทางการเมือง ประชาธิปไตยในฐานะที่เป็นระบบทางการเมือง และประชาธิปไตยในฐานะที่เป็นวิถีชีวิต และได้เรียกประชาธิปไตยทั้ง 3 สถานะนี้ว่า “องค์สามของประชาธิปไตย” โดยให้ความหมายไว้ดังนี้

1. ประชาธิปไตยในฐานะที่เป็นอุดมคติ หมายถึง การศรัทธาและความเชื่อมั่นในสติปัญญา เหตุผล และความสามารถของมนุษย์ เทิดทูนอิสรภาพและเสรีภาพของมนุษย์
2. ประชาธิปไตยในฐานะที่เป็นระบบการเมือง หมายถึง ระบบการเมืองที่ถืออำนาจเป็นของประชาชนหรือมาจากประชาชน รัฐบาลเป็นเพียงผู้ใช้อำนาจแทนประชาชนเท่านั้น และประชาชนมีโอกาสเปลี่ยนแปลงรัฐบาลได้ โดยการเลือกตั้งที่มีกำหนดวาระ ถือว่าเป็นการปกครองประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน
3. ประชาธิปไตยในฐานะที่เป็นวิถีชีวิตหรือการดำเนินชีวิตประจำวัน หมายถึง การอยู่ร่วมกันปฏิบัติต่อกันด้วยความเคารพ ทั้งกายและวาจา ไม่ก้าวก่ายต่อสิทธิของผู้อื่น เคารพกฎเกณฑ์ของสังคม ร่วมกันรับผิดชอบ และทำประโยชน์เพื่อความผาสุกของส่วนรวม ตลอดจนการใช้สติปัญญา และความสามารถในการแก้ปัญหาทั้งหมด

สรุป การดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน โรงเรียนมีบทบาทในการดำเนินการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยให้แก่นักเรียน เพื่อให้เป็นผู้เห็นคุณค่าของประชาธิปไตย โดยคำนึงถึงพัฒนาการของผู้เรียนเป็นหลัก ในการปลูกฝังประชาธิปไตยให้แก่เด็กนักเรียนนั้น มุ่งให้เกิดพฤติกรรมประชาธิปไตยและสัมพันธภาพประชาธิปไตย ส่วนขั้นตอนที่สำคัญในการปลูกฝังคือ การให้ความรู้ การสร้างเจตคติ และการฝึกปฏิบัติ นอกจากนั้นการกระทำในรูปของกระบวนการกลุ่มและการปลูกฝังวิถีชีวิตประชาธิปไตย โดยการจัดกิจกรรมต่าง ๆ สนับสนุน เช่น กิจกรรมคณะกรรมการนักเรียน กิจกรรมชมรมชุมนุม เป็นต้น ในการศึกษา ค้นคว้าครั้งนี้ผู้ศึกษาค้นคว้ากำหนดกรอบการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน

สรุปได้ว่า ขอบข่ายของงานพัฒนาวินัยหรืองานปกครองโรงเรียน คือ การกำหนดแนวทางการปฏิบัติตนในโรงเรียนที่เกิดจากความร่วมมือของบุคคลากรภายในโรงเรียน และบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยจัดทำเป็น กฎระเบียบ ข้อบังคับ หรือแนวทางการปฏิบัติตนของนักเรียน เกี่ยวกับระเบียบวินัย การป้องกัน การแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม และการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน เมื่อออกกฎระเบียบข้อบังคับแล้ว ต้องประกาศใช้ให้นักเรียนได้ทราบกันทั่วหน้า ทางโรงเรียนต้องการดำเนินการตรวจสอบ ตลอดจนกำหนดแนวทางในการป้องกันปัญหา เพื่อป้องกันมิให้นักเรียนการกระทำผิดวินัยต่อไป เพื่อสนับสนุนให้นักเรียนกระทำความดี มีความเป็นผู้นำ มีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดี

มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีคุณธรรม จริยธรรม มีประสิทธิภาพทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม รู้จักการปรับตัว สามารถทำงานร่วมกับคนอื่นได้อย่างมีความสุขและมีคุณภาพ

1.5.2 การบริหารงานเกี่ยวกับบริการและสวัสดิการ

การจัดบริการและสวัสดิการให้กับนักเรียนมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่โรงเรียนจะต้องจัดบริการและสวัสดิการต่างๆ ให้กับนักเรียน ความสามารถในการดำเนินการจัดบริการและสวัสดิการจะมีมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายอย่าง เช่น สถานภาพของสถานศึกษา นักเรียน สภาพสังคมและสภาพแวดล้อม ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องดำเนินการให้ถูกต้องเหมาะสม สอดคล้อง สนองตอบสภาพความจำเป็นและความต้องการของนักเรียน บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้อง

วอเตอร์ เอฟ จอห์นสัน (Water F. Johnson 1961 อ้างใน ประภาพรรณ จินต์จันทรวงศ์ 2534:23) ได้แบ่งขอบข่ายของงานสวัสดิการนักเรียนออกเป็น

1. บริการจิตวิทยา เพื่อให้ความช่วยเหลือวินิจฉัยปัญหาการเรียน การปรับตัว แก่นักเรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม
2. บริการสังคมสงเคราะห์ เพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาด้านการปรับตัว นักสังคมสงเคราะห์จะทำงานร่วมกับโรงเรียน บ้าน ชุมชน เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหา
3. บริการสุขภาพ เกี่ยวข้องกับการป้องกันและส่งเสริมสุขภาพมากกว่าการรักษา ซึ่งจะรวมทั้งงานแนะแนวด้วย บริการนี้จะเป็นการให้บริการร่วมกันระหว่างนักจิตวิทยาและนักสังคมสงเคราะห์
4. บริการจัดวางตัวบุคคล หรือบริการจัดหางาน บริการนี้พบบ่อยในโรงเรียนที่สอนสายอาชีพ ซึ่งทำหน้าที่เช่นเดียวกับการจัดหางานสำหรับนักเรียนที่จบการศึกษา จัดหางานที่เหมาะสม รวมทั้งให้คำแนะนำเกี่ยวกับการทำงาน
5. บริการวิจัย ประเมินผล การวิจัยทุกชนิด
6. บริการมาเรียนและขาดเรียน ทำหน้าที่ติดต่อระหว่างบ้านกับโรงเรียน เพื่อช่วยแก้ปัญหาการขาดเรียน
7. บริการแนะแนว เป็นบริการที่ประกอบด้วย
  - 7.1 บริการศึกษาเป็นรายบุคคล ทำหน้าที่เก็บข้อมูล ประวัติส่วนตัวเกี่ยวกับตัวนักเรียน เพื่อเป็นประโยชน์ในการสอนและการให้คำปรึกษา
  - 7.2 บริการสนเทศ เป็นบริการให้ข่าวสารต่างๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ
  - 7.3 บริการให้คำปรึกษา เป็นบริการช่วยให้นักเรียนได้เข้าใจตนเอง

เข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้น และสามารถตัดสินใจในปัญหาที่เกิดขึ้นได้

7.4 บริการติดตามผล เป็นการติดตามผลงานสวัสดิการและบริการต่างๆ ที่ได้กระทำไปว่ามีปัญหา อุปสรรค หรือประสบความสำเร็จเพียงใด เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุง แก้ไข ให้ดีขึ้น

วิลเลียม อี โฮป (William E. Hopke 1968:353) กล่าวว่า งานสวัสดิการนักเรียน หมายถึง แผนหรือกิจกรรมของบริการที่สถาบันการศึกษาจัดขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการ ความใฝ่ฝัน ความเจริญงอกงามของนักเรียนทั้งในด้านสติปัญญา ร่างกาย สังคมและจิตใจ เพื่อให้ นักเรียนสามารถประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมายของตน สังคม และประเทศชาติได้

กลenn เอฟ โอวาร์ด (Glenn F. Ovard 1971:245) เห็นว่าสวัสดิการนักเรียนควรประกอบด้วย การรับนักเรียน การปฐมนิเทศ การจัดนักเรียนเข้าชั้นเรียน การควบคุมเวลาการเรียน การมอบงานให้นักเรียนทำ การประเมินผลการเรียนและการรายงานผล การนิเทศ การจัดโปรแกรมพิเศษแก่นักเรียนที่มีปัญหา การรักษาวินัย การแนะแนว การสาธารณสุข และสวัสดิการในโรงเรียน การช่วยเหลือนักเรียนในด้านส่วนตัวและปรับสภาวะของอารมณ์

การจัดบริการและสวัสดิการให้กับนักเรียนอาจทำได้หลายประเภทหลายชนิดดังนี้ (สมศักดิ์ คงเที่ยง 2540 :149)

1. การจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน
2. การจัดบริการสุขภาพอนามัยในโรงเรียน
  - 2.1 งานด้านการสุขศึกษาในโรงเรียน
  - 2.2 งานด้านการให้บริการสุขภาพอนามัยในโรงเรียน
  - 2.3 งานด้านการสุขภาพิบาลและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน
3. การจัดบริการสงเคราะห์และสวัสดิการนักเรียน
  - 3.1 บริการทุนการศึกษา
  - 3.2 บริการอาหารกลางวัน
  - 3.3 บริการด้านนันทนาการ
  - 3.4 บริการรับ - ส่งนักเรียน
  - 3.5 บริการรักษาความปลอดภัยในโรงเรียน
  - 3.6 บริการด้านการสื่อสาร
  - 3.7 การจัดบริการศิษย์เก่า
  - 3.8 การจัดร้านค้าของโรงเรียน
  - 3.9 การเรียนรักษาดินแดนและการยกเว้นการเกณฑ์ทหาร

1) การจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน

(1) ความหมายของการแนะแนว

การแนะแนว คือ กระบวนการที่จะช่วยให้นักเรียนรู้จักทางที่จะใช้ความสามารถของตนเองที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและต่อสังคมให้มากที่สุด และรู้จักเลือกตัดสินใจสิ่งต่างๆ ได้อย่างฉลาดมีเหตุผลและถูกต้อง นอกจากนั้น การแนะแนวยังช่วยให้นักเรียนได้รู้จักแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม รู้จักปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมและสถานการณ์ต่างๆ ได้เป็นอย่างดี และสามารถดำเนินชีวิตอย่างในสังคมได้อย่างมีความสุข (กรมวิชาการ 2523 : 1)

คาร์เตอร์ วี. กู๊ด (Carter V. Good 1973:270) ได้ให้นิยามเกี่ยวกับการแนะแนวไว้ดังนี้

1. เป็นกระบวนการช่วยเหลือนักเรียนแต่ละคนให้เข้าใจตนเองและสภาพแวดล้อมต่างๆ ให้ใช้ความรู้ความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ
2. เป็นการนำนักเรียนไปสู่เป้าหมายโดยการจัดสภาพแวดล้อมที่จะช่วยให้เขายอมรับความต้องการเบื้องต้น และทำให้เกิดความสำเร็จตามที่ต้องการ
3. เป็นวิธีที่ครูนำนักเรียนไปสู่การค้นพบและสามารถสนองตอบในสิ่งซึ่งนักเรียนต้องการ

สำเนาวิ ขจรศิลป์ (2539, หน้า 231) สรุปว่าการแนะแนวเป็นบริการหรือ กระบวนการที่ช่วยให้บุคคลรู้จักตนเอง เข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น และสิ่งแวดล้อม ตรงตามความเป็นจริง อันจะเป็นผลทำให้บุคคลนั้นสามารถช่วยตนเอง ปรับตนเอง แก้ไขปัญหา วางแผนชีวิตและพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การแนะแนว หมายถึง กระบวนการหรือบริการที่จัดขึ้นเพื่อช่วยเหลือ ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง รู้จักปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม สามารถเลือกตัดสินใจ และรู้จักแก้ปัญหาต่างๆ ได้ถูกต้องเหมาะสม สามารถพัฒนาตนเองได้ และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

(2) ความสำคัญของการแนะแนว

ปัจจุบันระบบการศึกษา การจัดการเรียนมีความยุ่งยากซับซ้อนมากขึ้น นักเรียนมีโอกาสเลือกแนวทางในการเรียนกว้างมากขึ้น การแนะแนวจึงมีบทบาทในการช่วยแนะแนวทางให้นักเรียนได้เลือกดำเนินการให้เหมาะสมสอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด ความสนใจมากยิ่งขึ้น

พนัส หันนาคินทร์ (2513 : 176-177) ได้อธิบายความจำเป็นของการแนะแนวไว้ดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงในด้านความความต้องการเรียนให้สูงขึ้น การศึกษาให้สูงขึ้นเป็นความปรารถนาของคนโดยทั่วไป ความต้องการที่จะศึกษาในชั้นมัธยมมีมากขึ้น มีปัญหาว่าเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาแล้วจะไปทางไหน ถึงแม้ว่าส่วนใหญ่จะมุ่งเข้ามหาวิทยาลัย แต่ข้อเท็จจริงคือ มหาวิทยาลัยไม่สามารถจะรับทุกคนเข้าได้ รัฐบาลจึงพยายามส่งเสริมให้เลือกเรียนสายอาชีพ และได้บรรจุวิชาชีพให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามความสามารถ ความสนใจ และความถนัดของตนเอง ในการที่จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจและรู้จักความสามารถ ความสนใจและความถนัดของตัวเองนั้น เป็นหน้าที่ของบริการแนะแนวที่จะบอกแก่นักเรียนให้เข้าใจและแนะแนวทางที่นักเรียนควรจะดำเนินต่อไป

2. ความซับซ้อนของสังคมก่อให้เกิดความลำบากในการปรับปรุงตัว สังคมปัจจุบันเจริญก้าวหน้าไปมากทั้งทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อันทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบทางสังคมและเศรษฐกิจการเมือง ค่านิยมของประชาชนเปลี่ยนไป วิถีชีวิตใหม่ ๆ อาชีพใหม่ ๆ เกิดขึ้นหากนักเรียนไม่ได้วิชาการแนะแนวจากโรงเรียนก็จะทำให้เกิดปัญหาในการปรับตัวให้สอดคล้องกับสภาพแท้จริงของสังคมได้

3. ความต้องการของเด็กวัยรุ่น เด็กวัยรุ่นเป็นระยะที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากทั้งร่างกาย อารมณ์ มีปัญหาในการเข้าใจตนเอง ถ้าไม่ได้รับการแนะแนวที่เหมาะสมแล้วก็จะทำให้เกิดปัญหาทางด้านความประพฤติได้

4. ความแตกต่างระหว่างบุคคลและการปรับตัว ด้วยเหตุที่คนเรามีความแตกต่างกัน จึงเป็นเหตุที่จะต้องมีการแนะนำกัน ต่างคนต่างก็มีปัญหาที่อาจคล้ายกันหรือแตกต่างกัน บริการแนะแนวจะช่วยจัดปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ให้หมดไป เพื่อจะได้ดำเนินชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข

จรรยา มานิตกุล (อ้างใน สมศักดิ์ คงเที่ยง 2540 : 157-158) มีความคิดว่า งานแนะแนวมีความจำเป็นและความสำคัญสำหรับนักเรียนดังนี้

1. ระบบการศึกษา หลักสูตรเปลี่ยนแปลงไป นักเรียนมีโอกาสในการตัดสินใจเลือกเรียนได้ตามความถนัด ความสนใจและความต้องการของตนเอง โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกด้านและยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง กำเนินถึงผู้เรียนทุกคน มุ่งให้ผู้เรียนตัดสินใจอย่างฉลาด ปรับตัวได้ดีมีชีวิตที่เป็นสุขและเป็นประโยชน์ต่อสังคม

2. ปัจจุบันนักเรียนจะต้องเผชิญกับปัญหาสังคมต่าง ๆ มากมาย ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการปรับตัว การแนะแนวจึงมีบทบาทช่วยเหลือให้

นักเรียนได้รู้จัก เข้าใจยอมรับตัวเอง ปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ ตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและช่วยลดความเครียดในปัญหาต่าง ๆ ได้

3. โรงเรียนมีปริมาณนักเรียนและมีปริมาณงานสูงมากจนยากที่จะทำความเข้าใจและเอาใจใส่นักเรียนทุกคนได้อย่างทั่วถึงโดยกระบวนการอื่น นอกจากกระบวนการแนะแนว

4. วัฒนธรรมต่าง ๆ ระหว่างประเทศที่หลั่งไหลเข้ามา ตลอดจนอาชีพต่าง ๆ ใหม่ ๆ เพิ่มมากขึ้นอยู่เสมอมิได้ขาด การจัดกิจกรรมเสริมค่านิยมและการใช้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพจากบริการแนะแนวจึงเป็นหนทางที่ดีในการช่วยเหลือนักเรียนให้ไม่สับสนสิ่งที่ตนยึดถือ ประพฤติปฏิบัติและรู้จักวางแผนประกอบอาชีพในอนาคตให้เหมาะสมกับตนเอง

5. งานแนะแนวเป็นสื่อความเข้าใจและสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับศิษย์ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน ทั้งจะช่วยสร้างสัมพันธ์ภาพอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอีกด้วย

6. เด็กวัยรุ่นเป็นระยะที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างมากทั้งในด้านร่างกายและอารมณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านอารมณ์นั้นเป็นระยะที่เด็กวัยรุ่นควรได้รับการช่วยเหลือแนะแนวทางเป็นอย่างมาก

นิรันดร์ จุลทรัพย์ (2539, หน้า 7-11) กล่าวถึง ความสำคัญของการแนะแนว สรุปได้ดังนี้

1. มีความจำเป็นด้านการศึกษา ได้แก่ ช่วยให้นักเรียนได้เลือกเรียนในสิ่งที่ตนเองสนใจ มีความถนัด และสามารถแก้ปัญหาต่างๆ ในการเรียนได้

2. มีความจำเป็นในการเลือกอาชีพ โดยการแนะนำให้นักเรียนได้รู้จักและชี้แนวทางในการประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับตัวเขา

3. ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและวิทยาการใหม่ๆ ทำให้นักเรียนมีความจำเป็นจะต้องได้ชมข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัย เพื่อช่วยในการปรับตัวและได้รับโอกาสที่จะพัฒนาตนเอง ให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม

4. การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ ผู้ปกครองต้องทำงานมากขึ้น อาจไม่มีเวลาพอที่จะให้กับนักเรียน เมื่อเกิดปัญหาต่างๆ ไม่รู้จะปรึกษาใคร ซึ่งบริการแนะแนวสามารถช่วยแก้ไขได้

5. การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่ไม่เหมาะสมบางประการ อาจก่อให้เกิดปัญหาทางพฤติกรรมกับนักเรียน การได้รับการดูแลเป็นพิเศษจากครูแนะแนว จะช่วยเหลือแก้ไขปรับปรุงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ให้ดีขึ้น

6. การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม ทำให้เกิดความสับสนในการวางตัวกับนักเรียน นำมาสู่การวางตัวและบุคลิกภาพที่ไม่เหมาะสม ซึ่งการแนะแนวจะช่วยแก้ปัญหาให้นักเรียนได้รู้จัก การวางตัวที่เหมาะสมได้

ลักษณะ สรีวัฒน์ (2543: 20-23) กล่าวว่า การแนะแนวมีความจำเป็นเนื่องจากปัญหาต่างๆ ของนักเรียนมีมากขึ้น ทั้งในด้านการศึกษาเล่าเรียนการประกอบอาชีพ ตลอดจนปัญหาส่วนตัวทั้งในบ้านและโรงเรียน ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียน เช่น เลือกเรียนไม่ตรงความถนัด สอบตกเกิดความสูญเสียเปล่าทางการศึกษา
2. ความต้องการในการเรียนต่อในมหาวิทยาลัยของรัฐสูงขึ้น การแนะแนว จะช่วยชี้แนวทางในการเลือกศึกษาต่อและแนวทางประกอบอาชีพที่เหมาะสมได้
3. การเปลี่ยนทางด้านเศรษฐกิจและความเจริญทางด้านวัตถุ ก่อให้เกิดปัญหา ในเรื่องความประพฤติและการปฏิบัติตนที่ไม่เหมาะสม
4. การเพิ่มขึ้นของประชากร ทำให้เกิดการแข่งขันกันสูงขึ้น เป็นผลทำให้เกิดปัญหาในด้านสภาพจิตใจ และหลักคุณธรรม
5. ความเชื่อในสิ่งเร้นลับและขาดเหตุผล เช่น หมอคู่ ทรงเข้ายึดถือและปฏิบัติในสิ่งที่ไร้สาระ เช่น การบนบานศาลกล่าว ซึ่งการแนะแนวจะช่วยให้ นักเรียนเข้าใจถึงเหตุผลความเป็นจริงที่เกิดขึ้น

สรุป การแนะแนวมีความสำคัญต่อนักเรียนเป็นอย่างยิ่ง การแนะแนวจะช่วยให้ นักเรียนได้เลือกเรียนในสิ่งที่ตนเองสนใจ มีความถนัด สามารถแก้ปัญหาต่างๆ ในการเรียน และจะช่วยชี้แนวทางในการประกอบอาชีพที่เหมาะสมให้กับนักเรียน รวมทั้งช่วยแก้ไขปรับปรุงพฤติกรรมที่ ไม่พึงประสงค์ และช่วยแก้ปัญหาให้นักเรียนได้รู้จัก การวางตัวที่เหมาะสมได้

(3) ขอบข่ายการแนะแนว

เป็นการกำหนดภารกิจแนะแนว ตามความต้องการของผู้เรียนที่สนองจุดหมายของหลักสูตร การแนะแนวมีขอบข่ายสาระสำคัญ 3 ด้าน คือ

1. การแนะแนวการศึกษา
2. การแนะแนวอาชีพ
3. การแนะแนวเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ

วัฒนา พ็ชรานิช (2542: 121-124) พิสมัย หาญสมบัติ (2542: 1-2) และพัชรินทร์ พูลเพ็ชรพันธุ์ (2545: 15-16) มีความเห็นสอดคล้องกันดังนี้

1. การแนะแนวการศึกษา เป็นการแนะแนวภายในสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวให้เข้ากับชีวิตภายในโรงเรียน เช่น การวางแผนการเรียน การเลือกวิชาเรียน การแก้ปัญหาในการเรียน เป็นต้น

2. การแนะแนวอาชีพ เป็น กระบวนการที่ช่วยเหลือผู้เรียนเกี่ยวกับการวางแผนและ การตัดสินใจเลือกอาชีพ เพื่อช่วยให้นักเรียนค้นพบ พบอาชีพที่เหมาะสมกับความสามารถ ความถนัด ความสนใจ รวมทั้งช่วยให้นักเรียนได้รับข้อมูลต่างๆ ในการประกอบอาชีพ เพื่อ เตรียมความพร้อมในการเข้า ทำงาน ซึ่งจะก่อให้เกิด ความมั่นคงและความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ หรือหน้าที่การงานต่อไป

3. การแนะแนวเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ เป็นการแนะแนวด้านส่วนตัว และสังคมเพื่อช่วยให้นักเรียนหรือบุคคลมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี สุขสมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจ สามารถใช้สติปัญญาแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้อย่างชาญฉลาด สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมและอยู่ร่วมกับ ผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข

สรุปได้ว่า ขอบข่ายของการแนะแนวทั้ง 3 ด้านมีความสัมพันธ์และ สอดคล้องกันคือ การที่จะช่วยให้นักเรียนค้นพบ อาชีพที่เหมาะสมกับความสามารถ และความถนัด ของนักเรียนนั้น จะต้องแนะแนวตั้งแต่ การแนะแนวการศึกษา เพื่อให้นักเรียนรู้จัก การวางแผน การเรียน การเลือกวิชาเรียน การแก้ปัญหาในการเรียนได้อย่างถูกต้อง หลังจากนั้นต้องแนะแนว เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ เพื่อให้นักเรียนรู้จักการใช้สติปัญญาแก้ไขปัญหาต่างๆ สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมและอยู่ร่วมกับ ผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข

2) การจัดบริการสุขภาพอนามัยในโรงเรียน

สุขภาพอนามัยของนักเรียนนับเป็นพื้นฐานสำคัญในการดำรงชีวิตของนักเรียน การจัดบริการสุขภาพอนามัยในโรงเรียนเป็นความพยายามร่วมกันของบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนและชุมชนในอันที่จะร่วมกันป้องกันรักษาและส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้มีสุขภาพอนามัยอันสมบูรณ์ (สมศักดิ์ คงเที่ยง 2540 :210)

(1) ความหมายของการจัดบริการสุขภาพอนามัยในโรงเรียน

งานบริการสุขภาพอนามัยในโรงเรียน หมายถึง งานหรือโครงการที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ครู บุคลากรอื่นๆ ในโรงเรียนทางด้านสุขภาพ อันเป็นการป้องกันรักษา ปรับปรุงและสร้างเสริมให้ทุกคนมีสุขภาพสมบูรณ์ (ฟอง เกิดแก้ว 2517 : 1)

การจัดการบริการสุขภาพอนามัยในโรงเรียนด้วยวิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนในโรงเรียนได้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ในการป้องกัน รักษา แก้ไข ปรับปรุง และส่งเสริม

สุขภาพอนามัยให้มีสุขภาพดี มีความสุขสมบูรณ์ และปลอดภัยทั้งร่างกาย จิตใจ ตลอดจนมีภาวะ
อนามัยที่ดีกับการดำรงชีวิตอยู่ในสังคม (สายหยุด ชมานนท์ และคณะ 2521 : 1)

วีรชัย โชคไพบูลย์ (2538 : 173) กล่าวว่า การจัดบริการและ
สวัสดิการสุขภาพอนามัย หมายถึง การจัดบริการที่โรงเรียนจัดให้แก่นักเรียนเพื่อให้ นักเรียนได้
ใช้ชีวิตอย่างมีความสุข ได้รับความสะดวกสบาย อันจะทำให้ นักเรียนมีกำลังใจ มีสุขภาพแข็งแรงพร้อม
ที่จะศึกษาเล่าเรียนเต็มความสามารถ ทั้งนี้การจัดบริการและสวัสดิการต่างๆ จะต้องกำหนดให้
สอดคล้องกับสภาพของโรงเรียนท้องถิ่น และนักเรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้การจัดสวัสดิการมี
ประสิทธิภาพ เป็นผลดีแก่นักเรียนและสังคมต่อไป

อมรา เล็กเริงสินธุ์ (2540 : 213) กล่าวถึงการบริการสุขภาพอนามัย
นักเรียน หมายถึง งานบริการสวัสดิการที่เกี่ยวข้องการดูแลสุขภาพนักเรียน ซึ่งประกอบด้วย
บริการแนะแนว บริการสุขภาพอนามัย บริการอาหารกลางวัน และบริการความปลอดภัย

สมศักดิ์ คงเที่ยง (2529 : 216) กล่าวถึงการบริการสุขภาพอนามัย
นักเรียนว่าเป็นการป้องกัน การให้การรักษา ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ ความสนใจ
มีทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับเรื่องสุขภาพ รวมทั้งการสร้างสุขนิสัยที่ดี เพื่อให้นักเรียนมีสุขภาพอนามัยที่
สมบูรณ์

กรมอนามัย (2526 : 1) ได้ให้ความหมายของงานสุขภาพอนามัย
โรงเรียนไว้ว่า หมายถึงกิจกรรมนานาประการที่มุ่งส่งเสริมให้เกิดความผาสุกโดยสมบูรณ์ทางกาย
และทางใจ ทางสังคม แก่บุคลากรในโรงเรียน

สรุป การจัดการบริการสุขภาพอนามัยในโรงเรียนเป็นการร่วมกัน
ของบุคลากรหลายๆฝ่ายภายในโรงเรียนและชุมชน เพื่อที่จะให้ทุกคนภายในโรงเรียนได้เกิด
ความรู้ ความเข้าใจ ในการป้องกัน รักษา แก้ไข ปรับปรุง และส่งเสริมสุขภาพอนามัยนักเรียน
ให้มีสุขภาพดี มีอนามัยที่สมบูรณ์ ปลอดภัย และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

(2) ความสำคัญของการจัดบริการสุขภาพอนามัยในโรงเรียน

การที่จะพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ
สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น
ได้อย่างมีความสุขนั้น สุขภาพร่างกายของนักเรียนต้องมาเป็นอันดับแรก ถ้ามีนักเรียนบางคนเกิดมี
การเป็นไข้ หรือได้รับอุบัติเหตุขึ้นภายในโรงเรียนขึ้นมา จำเป็นจะต้องมีการรักษาพยาบาลเบื้องต้น
ก่อน ดังนั้นทางโรงเรียนทุกโรงเรียนควรมีการจัดบริการสุขภาพอนามัยในโรงเรียนเพื่อให้นักเรียน
ได้รับบริการรักษาพยาบาลเบื้องต้น และให้มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับอนามัยเบื้องต้นอันจะ

ช่วยทำให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับการป้องกันรักษาสุขภาพอนามัย เพื่อรักษาสุขภาพของนักเรียนให้มีสภาพดีที่สุด

(3) ขอบข่ายของการจัดบริการสุขภาพอนามัยในโรงเรียน

ขอบข่ายของงานบริการสุขภาพอนามัยในโรงเรียน ประกอบด้วย ลักษณะงานที่ต้องดำเนินประสานสัมพันธ์กับ 3 งานดังนี้ (สมศักดิ์ คงเที่ยง, 2529 : 213)

ก. งานด้านการสุศึกษาในโรงเรียน หมายถึง การที่โรงเรียนจัดสอนวิชาความรู้ด้านสุขภาพอนามัยเพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับอนามัยเบื้องต้น อันจะช่วยทำให้เกิดเจตคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับการป้องกันรักษาสุขภาพอนามัย มีสุขภาพปฏิบัติที่ถูกต้องตามหลักสุขภาพสม่ำเสมอจนเกิดเป็นสุขนิสัย มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางด้านสุขภาพอนามัย อันเป็นที่พึงปรารถนาของสังคม ดังนั้น การสอนสุศึกษาจึงเป็นกระบวนการในการจัดประสบการณ์ขึ้นในโรงเรียนอย่างมีระเบียบมีแผน โดยอาศัยเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับสุขภาพอนามัย เป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดความรู้เจตคติและทักษะที่ถูกต้องในอันที่จะปรับปรุงสุขภาพและการดำรงชีวิตของนักเรียนให้สามารถดำรงชีวิตในส่วนตัวตนและในชุมชนได้อย่างมีความสุข

ข. งานด้านการให้บริการสุขภาพอนามัยโรงเรียน หมายถึง การจัดบริการด้านสุขภาพแก่นักเรียน เพื่อรักษาสุขภาพของนักเรียนให้มีสภาพดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ การบริการนี้ ได้แก่ การป้องกันการกำจัดโรคภัยและควบคุมโรคติดต่อต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในโรงเรียน รวมถึงตลอดถึงการค้นคว้าหาความบกพร่องทางกายในลักษณะต่าง ๆ ของนักเรียนบางคน เพื่อให้ความช่วยเหลือแก้ไขและส่งเสริมให้ดีขึ้น ในปัจจุบันการจัดบริการสุขภาพในเรียนยังครอบคลุมไปถึงบุคคลากรในโรงเรียนด้วย และการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียนจะต้องได้รับความร่วมมือจากบุคคลฝ่ายต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นผู้ปกครอง แพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาล ครู นักจิตวิทยาและบุคคลากรอื่น ๆ ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือ ตัวผู้บริหารโรงเรียนเอง

ความต้องการเกี่ยวกับการบริการสุขภาพอนามัยของนักเรียนนั้น จะรู้ได้จากการตรวจสุขภาพ แล้วติดตามให้การรักษาพยาบาลด้วยวิธีที่ถูกต้อง สิ่งเหล่านี้ ครูพยาบาลของโรงเรียนควรจะต้องสามารถสังเกต เพื่อบอกอาการเริ่มแรกของความเจ็บไข้ได้ป่วยได้ด้วยเพื่อจะได้ไม่ให้อาการเจ็บป่วยลุกลามต่อไปจนยากต่อการบำบัดรักษาในภายหลัง

ค. งานด้านการศึกษาภิบาลโรงเรียนและสิ่งแวดล้อม หมายถึง การจัดตั้งหรือสภาวะแวดล้อมที่ดีขึ้นในโรงเรียน เพื่อสร้างเจตคติที่ดีและความพึงพอใจให้กับนักเรียนในอันที่จะให้เขาได้มองเห็นคุณค่าของสุขภาพและสามารถนำไปปฏิบัติบ้านและในชุมชนที่อาศัยอยู่ได้อย่างได้ผลดีนอกจากนี้ การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ถูกสุขลักษณะยังหมายถึง การจัด

สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ภายในโรงเรียนให้ปลอดภัยจากอุบัติเหตุและการเจ็บป่วยอื่น ๆ ที่อาจเป็นภัยต่อสุขภาพตลอดจนการจัดโรงเรียนให้เกิดความสะอาดสบายเพื่อเป็นการส่งเสริมสุขภาพทางกายและทางจิตใจแก่นักเรียน ครู และบุคคลต่าง ๆ ในโรงเรียน

การจัดสุขภาพภายในโรงเรียนนั้น ได้แก่ การจัดเกี่ยวกับน้ำดื่ม น้ำใช้ โต๊ะเก้าอี้ ห้องน้ำ ห้องส้วม ความสะอาดในบริเวณโรงเรียน การระบายน้ำ โรงอาหาร ห้องพยาบาลและอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพอนามัย

วีรชัย โชคไพบุลย์ (2538 : 176-209) ได้กล่าวว่า โรงเรียนสามารถจัดทำได้หลายประเภท หลายแนวทางตามความพร้อมและความเหมาะสม เช่น

1. การจัดบริการสุขภาพอนามัย เป็นกิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมให้มีความสุข ความสมบูรณ์ทางกาย ทางใจ ทางสังคม แก่บุคคลากรในโรงเรียน โดยมีขอบข่าย 3 งาน คือ

1.1 การจัดสิ่งแวดล้อมใน โรงเรียนให้ถูกสุขลักษณะและเอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียนให้ดีขึ้น ซึ่งประกอบด้วย 3 ลักษณะคือ ความสะอาด ความเรียบร้อยและความปลอดภัย เพราะหากทางโรงเรียนสามารถจัดบรรยากาศที่ดี มีสิ่งแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะ มีความน่าอยู่ ปลอดภัย สวยงาม และร่มรื่นแล้ว จะเป็นตัวเสริมให้งานบริการสุขภาพอนามัยในโรงเรียนได้บรรลุวัตถุประสงค์มากยิ่งขึ้น

1.2 การป้องกันอุบัติเหตุ โดยโรงเรียนสามารถกำหนดแนวทางป้องกันโดยแก้ไข มาตรการต่างๆ ในโรงเรียนดังนี้

1) จัดสถานที่ต่างๆ ในโรงเรียนให้ปลอดภัยและถูกหลักสุขภาพภายใน เช่น ตัวอาคารเรียน ห้องเรียน โรงอาหาร โรงพลศึกษา

2) ควบคุมดูแลความปลอดภัยทั้งในระหว่างเวลาเรียน เวลาเล่น รวมทั้งตรวจสภาพความคงทนของอุปกรณ์ประกอบการเรียน

3) ติดป้ายประกาศคำเตือน ข้อปฏิบัติ ข้อห้าม ตามลักษณะของภัยที่อาจเกิดขึ้น เพื่อเป็นการเตือนใจสำหรับนักเรียน

4) ตรวจสอบและสอดส่องไม่ให้นักเรียนนำวัสดุที่อาจเกิดภัยอันตรายขึ้นมาได้เข้ามาในโรงเรียน เช่น อาวุธ สารเคมี เป็นต้น

5) จัดสอนสวัสดิการ เพื่อให้นักเรียนมีนิสัยการปฏิบัติที่ดี ประกอบกิจกรรมต่างๆ เช่น การเดินบนท้องถนน การเล่นกีฬา การใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ

1.3 การป้องกันและควบคุมโรค ซึ่งเป็นหน้าที่ของบุคคลากรในโรงเรียน จะต้องทำร่วมกัน ประกอบด้วย

1) การตรวจหาผู้ป่วย โดยการสังเกต การตรวจหาอาการตามชนิดของโรค บันทึกลงและแจ้งเจ้าหน้าที่ทราบ

2) แจ้งหน่วยงานราชการเพื่อหาแนวทางป้องกันโรคระบาด

3) แยกนักเรียนที่ป่วยหรือสงสัยว่าจะสัมผัสโรคนั้นไว้ต่างหาก

4) การให้ภูมิคุ้มกัน เช่น การฉีดเซรุ่มหรือวัคซีน โดยขอความร่วมมือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมาทำการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับนักเรียน

5) การป้องกันและการทำลายเชื้อโรค เช่น การจัดบริเวณโรงเรียนให้ถูกสุขลักษณะ จัดน้ำดื่มที่สะอาด ไว้บริการ การกำจัดขยะมูลฝอย เศษอาหาร เพื่อมิให้เป็นแหล่งเพาะเชื้อโรค

6) การให้การศึกษาเกี่ยวกับโรคติดต่อ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับอนามัยส่วนบุคคลและชุมชน

สรุป ขอบข่ายของงานบริการสุขภาพอนามัยในโรงเรียนนั้นเป็นการบริการให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับอนามัยเบื้องต้น และได้รับบริการด้านสุขภาพ จากการจัดบริการสุขภาพอนามัยในโรงเรียน เพื่อรักษาสุขภาพของนักเรียนให้มีสภาพดี เช่น การป้องกันการกำจัดโรคภัยและควบคุมโรคติดต่อต่าง ๆ รวมทั้งมีสุขภาพภายในโรงเรียนที่ดี

3) การจัดบริการสงเคราะห์และสวัสดิการนักเรียน

นอกจากการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนและการจัดบริการสุขภาพอนามัยในโรงเรียนแล้ว โรงเรียนยังจำเป็นต้องจัดบริการและสวัสดิการด้านอื่นๆ ให้กับนักเรียนด้วย ความสามารถในการจัดบริการจะขึ้นอยู่กับดุลยพินิจและการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนที่จะดำเนินการให้ถูกต้องเหมาะสมสอดคล้องสนองตอบสภาพความจำเป็นและความต้องการของนักเรียน การจัดบริการสงเคราะห์และสวัสดิการนักเรียนอาจเลือกจัดดำเนินการได้ในสถานศึกษาต่างๆ ดังต่อไปนี้ (สมศักดิ์ คงเที่ยง 2540 :233)

1. บริการทุนการศึกษา
2. บริการอาหารกลางวัน
3. บริการด้านนันทนาการ
4. บริการรับ – ส่งนักเรียน
5. บริการรักษาความปลอดภัยในโรงเรียน
6. บริการด้านการสื่อสาร
7. การจัดบริการศิษย์เก่า

8. การจัดร้านค้าของโรงเรียน

9. การเรียนรักษาคินแดน

(1) บริการทุนการศึกษา

นักเรียนจำนวนมากที่ไม่มีโอกาสได้ศึกษาเล่าเรียนในระดับสูง ถึงแม้จะมีสติปัญญาสูงก็ตาม แต่เป็นเพราะความยากจน ขาดทุนทรัพย์ นักเรียนจำนวนนี้จึงไม่มีโอกาสที่จะเรียนในระดับที่สูงขึ้น ผู้บริหารโรงเรียน จะต้องดำเนินการเรื่องทุนการศึกษาให้กับนักเรียนที่ขาดทุน เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้รับการศึกษาตามสติปัญญา และความสามารถของตน

ก. วัตถุประสงค์ของการบริการทุนการศึกษา

ก) เพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดทุน

ข) เปิดโอกาสให้นักเรียนที่มีความรู้ ความสามารถ มีสติปัญญาดี ได้ศึกษาเล่าเรียน ตามสมรรถนะของตน

ค) เพื่อแบ่งเบาภาระทางด้านเศรษฐกิจของผู้ปกครอง

ง) เพื่อส่งเสริมนักเรียนที่มีความประพฤติดี เรียนดี แต่ขาดทุนทรัพย์

ข. ประเภทของทุนการศึกษา

ทุนการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่จะส่งเสริมให้นักเรียนสามารถเรียนได้สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ ผู้ที่ไม่มีปัญหาเรื่องทุนการศึกษาย่อมจะมีโอกาสทางการศึกษาที่ดีกว่า ซึ่ง อมรา เล็กเริงสินธุ์ (2540 : 212-213) ได้กล่าวถึงทุนการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

ก) ทุนการศึกษา แบ่งได้เป็น

(ก) ทุนให้เปล่า หมายถึง ทุนที่โรงเรียนได้นำเงินบริจาคไปฝากธนาคารแล้วนำดอกผลมาจัดเป็นทุนให้แก่นักเรียน หรือเป็นทุนที่ผู้บริจาคให้โดยโรงเรียนจัดสรรให้นักเรียนตามเจตนารมณ์ของผู้บริจาค ทุนประเภทนี้ ได้แก่ ทุนเรียนดี ทุนยากจน ทุนสงเคราะห์และทุนการศึกษา

(ข) ทุนที่มีข้อผูกพัน หมายถึง ทุนที่นักเรียนได้รับแล้วต้องปฏิบัติตามข้อผูกพันของผู้ให้ทุน เช่น ต้องไปทำงานแก่ผู้ให้ทุนตามระยะเวลาที่กำหนด

ข) ทุนยืม หมายถึง ทุนที่โรงเรียนจัดไว้ให้แก่นักเรียนยืมได้เมื่อขอยืมขาดทุน ทุนนี้โรงเรียนอาจได้มาจากผู้บริจาคหรือโรงเรียนจัดหาเอง ทุนประเภทนี้จะไม่หมดเพราะนักเรียนยืมไปแล้วต้องนำมาคืนตามเงื่อนไข

ค) ทุนทำงาน หมายถึง ทุนที่โรงเรียนจัดไว้ให้นักเรียน โดยนักเรียนต้องทำงานในโรงเรียนเป็นการตอบแทน เช่น การทำงานในห้องสมุด

ค. หลักในการพิจารณาให้ทุนการศึกษา

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2520 : 31-32) ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของการให้ทุนการศึกษาก็คือ ให้ความช่วยเหลือทางการเงิน โดยถ้าไม่ได้รับความช่วยเหลือก็จะไม่สามารถเรียนหนังสือได้

2. ความช่วยเหลือทางการเงินทั้ง 3 ประการ คือ ทุนการศึกษา เงินยืมและการจัดหางานทำ อาจจัดให้นักเรียนได้รับแต่ละอย่างหรือรวมกันก็ได้

3. ค่าใช้จ่ายของนักเรียนควรจะมาจากรอบครัวของนักเรียนก่อน ทุนการศึกษาเป็นเพียงส่วนประกอบเท่านั้น

4. ในการพิจารณาให้ความช่วยเหลือทางการเงิน น่าจะพิจารณาความสามารถทางการเรียนประกอบไปด้วย

5. โรงเรียนควรจะประกาศให้นักเรียนทราบว่า ค่าใช้จ่ายตลอดทั้งปีเป็นเท่าไร เพื่อนักเรียนจะได้ทราบและหาทางแก้ไขทางการเงิน

6. รายละเอียดของนักเรียนจะช่วยในการพิจารณาให้ความช่วยเหลือทางการเงินได้อย่างเหมาะสม

7. ควรจะมีคณะกรรมการเพื่อพิจารณาความช่วยเหลือทางการเงิน เพราะถ้าพิจารณาไม่รอบคอบ อาจไม่ช่วยเหลือบุคคลที่ไม่สมควรจะได้รับการช่วยเหลือได้

8. ทุนบางประเภทเป็นทุนที่มีเกียรติ จะต้องพิจารณารายการให้ทุนด้วยความรอบคอบเป็นพิเศษ

9. ในการพิจารณาให้ทุนการศึกษานั้น คณะกรรมการไม่น่าพิจารณาจาก ใบสมัครเพียงอย่างเดียว ควรมีการสัมภาษณ์ด้วยเพื่อที่จะได้ข้อมูลที่เป็นจริง

ง. การดำเนินการงานบริการให้ทุนการศึกษา

การดำเนินการงานบริการให้ทุนการศึกษาให้กับนักเรียนที่ขาดแคลน เป็นเรื่องที่ยากลำบาก ผู้บริหารควรกำหนดแนวทางปฏิบัติดังนี้

1. ผู้บริหารตั้งคณะกรรมการพิจารณานักเรียนที่สมควรได้รับทุน

2. กรรมการให้นักเรียนที่ประสงค์จะขอทุนเขียนคำชี้แจงถึงเหตุที่

ขอทุน

3. กรรมการขอหลักฐานและความเห็นจากครูประจำชั้นและครู

อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน

4. กรรมการสัมภาษณ์นักเรียน

5. กรรมการไปพบผู้ปกครองที่บ้านและสัมภาษณ์ผู้ปกครอง

สรุป ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องจัดทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนที่

ขาดแคลน ให้เพียงพอกับความต้องการ ด้วยความเสมอภาค โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาการคัดเลือกผู้ที่ได้รับทุนการศึกษาที่เหมาะสม มีการอบรมให้นักเรียนที่ได้รับทุนการศึกษานักในความรับผิดชอบต่อผู้ให้ทุนและปฏิบัติตนให้เหมาะสมด้วยความเสมอต้นเสมอปลาย ทางโรงเรียนต้องดำเนินการติดตามและประเมินผลนักเรียนที่ได้รับทุนการศึกษา ว่านำทุนการศึกษาไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดหรือไม่

(2) บริการอาหารกลางวัน

ก. ความหมายและความขอบข่ายของการจัดบริการอาหารกลางวัน

ในโรงเรียน

โครงการจัดอาหารกลางวันในโรงเรียน หมายถึง โครงการส่งเสริมการจัดอาหารให้นักเรียนได้รับประทานอาหารกลางวันในโรงเรียนเพื่อส่งเสริมภาวะโภชนาการที่ดี การเลือกอาหารที่ถูกต้องตามกำลังเงินและเศรษฐกิจทั้งยังส่งเสริมการพัฒนาการทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคมของเด็ก

การจัดบริการอาหารกลางวัน หมายถึง อาหารกลางวันในโรงเรียนจัดทำขึ้น เพื่อขายให้กับนักเรียนโดยไม่คิดกำไร เพื่อช่วยให้นักเรียนได้รับประทานอาหารที่ครบถ้วน ได้สัดส่วน (ทวิริสม์ รัตนาคม 2521 : 34)

การจัดบริการอาหารกลางวัน ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของการพัฒนาร่างกายและสติปัญญาของนักเรียน ถ้านักเรียนได้รับอาหารที่มีคุณค่าเพียงพอ ก็จะมีโอกาสที่มีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ ทั้งสติปัญญาก็จะเจริญงอกงามเต็มที่

ข. ความสำคัญและความจำเป็นของการจัดบริการอาหารกลางวันในโรงเรียน

การจัดบริการอาหารกลางวัน ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของการพัฒนาร่างกายและสติปัญญาของนักเรียน ถ้านักเรียนได้รับอาหารที่มีคุณค่าเพียงพอ ก็จะมีโอกาสที่มีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ ทั้งสติปัญญาก็จะเจริญงอกงามเต็มที่

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2520 : 39-40) ได้สรุปความจำเป็นที่โรงเรียนต้องจัดบริการอาหารกลางวันในโรงเรียนได้ดังนี้

1. นักเรียนอยู่ไกลโรงเรียน ไม่มีเวลาพอที่จะกลับไปรับประทานอาหารกลางวันที่บ้าน หรือต้องออกจากบ้านแต่เช้าเพื่อมาโรงเรียน จึงจำเป็นต้องรับประทานอาหารที่โรงเรียน

2. แม่บ้านไม่อยู่ในฐานะที่จะปฏิบัติตนเป็นแม่บ้านเพียงอย่างเดียวได้ ต้องออกไปทำงานนอกบ้านช่วยครอบครัว จึงไม่มีเวลาที่จะทำอาหารกลางวันให้ลูกรับประทานได้

3. นักเรียนหลายคนนำอาหารไปรับประทานที่โรงเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะฐานะทางเศรษฐกิจหรือเหตุผลอย่างอื่น จึงทำให้โรงเรียนต้องจัดสถานที่ไว้ให้นักเรียนได้รับประทานอาหาร

4. ถ้าปล่อยให้ให้นักเรียนไปรับประทานอาหารกลางวันนอกโรงเรียน ย่อมจะทำให้เกิดปัญหาได้หลายอย่าง เช่น ปัญหาการจราจร ปัญหาเกี่ยวกับจักรยานหรือจักรยานยนต์หาย และปัญหาทะเลาะวิวาทนอกโรงเรียน

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้โรงเรียนต้องจัดบริการเกี่ยวกับอาหารกลางวันในโรงเรียนให้กับนักเรียน และจัดสถานที่ไว้เพื่อให้นักเรียนได้รับประทานอาหารกลางวัน

ค. การดำเนินการจัดบริการอาหารกลางวันในโรงเรียน

การที่โรงเรียนต้องดำเนินการจัดบริการอาหารกลางวันให้กับนักเรียนนั้น ทางโรงเรียนต้องมีขั้นตอน และวิธีดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. สสำรวจข้อมูลและความพร้อมของบุคคลากร ทุนดำเนินการ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้ที่จำเป็น สถานที่ประกอบการ จำนวนนักเรียนที่เข้ารับบริการ แหล่งผลิตอาหาร แหล่งน้ำใช้ น้ำบริโภค

2. ตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน

3. ประชุมคณะกรรมการเพื่อวางแผนกำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการในการดำเนินงาน ตลอดจนควบคุม กำกับติดตามให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนด

4. ดำเนินการจัดหาทรัพยากรการบริหารให้ครบครัน เช่น คน เงินทุน วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ วิธีการดำเนินการ

ง. รูปแบบการจัดบริการอาหารกลางวันในโรงเรียน

การจัดบริการอาหารกลางวันในโรงเรียนสามารถจัดดำเนินการได้หลายรูปแบบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับนโยบาย ความพร้อมในด้านต่างๆ ความต้องการของนักเรียน ตลอดจนสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ดังนั้น โรงเรียนควรพิจารณาจัดบริการ

อาหารกลางวันในโรงเรียนให้เหมาะสม โดยปกติแล้ว การจัดบริการอาหารกลางวันในโรงเรียนมีอยู่ 4 รูปแบบ (สมศักดิ์ คงเที่ยง 2529 : 245)

1. โรงเรียนจัดทำให้แก่นักเรียน
2. นักเรียนจัดทำอาหารเอง
3. จ้างหรือให้ผู้อื่นมาขาย
4. นักเรียนนำอาหารมารับประทานเอง

(3) บริการด้านนันทนาการ

ก. ความหมายของการนันทนาการ

การนันทนาการหมายถึง การพักผ่อนหย่อนใจโดยใช้เวลาวางให้เป็นประโยชน์ตามความสนใจและด้วยใจสมัคร นันทนาการเป็นการทำให้คนเราแสดงความรู้สึกเปลี่ยนแปลง มีผลโดยตรงต่อสุขภาพจิต และอาจเป็นผลโดยทางอ้อมต่อสุขภาพทางร่างกายด้วย

ข. ประโยชน์ของนันทนาการ

การนันทนาการ นับว่าเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนอย่างยิ่ง โดยเฉพาะการใช้เวลาวางให้เป็นประโยชน์ อาจโดยกล่าวสรุปว่าประโยชน์ของนันทนาการมีดังนี้ (ประดิษฐ์ ฮาบเจริญ และคณะ 2519:137)

1. ช่วยให้คนที่ทำงานหนักมีโอกาสผ่อนคลายความเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าทางร่างกายและความตึงเครียดทางอารมณ์
2. เป็นทางระบายออกของอารมณ์ที่ดีทางหนึ่ง ซึ่งตัวเองเกิดความพอใจและสังคมยอมรับ
3. ช่วยให้คนเรารู้จักการใช้เวลาวางให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม ตามทางที่ถูกที่ควร
4. ช่วยส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และสุนทรียภาพ รวมทั้งช่วยเพิ่มพูนความรู้หรือประสบการณ์และความบันเทิงให้แก่บุคคล
5. ช่วยป้องกันอาชญากรรมและความประพฤติเกเรของเด็กและเยาวชน
6. ช่วยให้บุคคลมีสุขภาพจิตดีขึ้น และถ้ากิจกรรมนันทนาการนั้นๆเป็นการออกกำลังกาย ก็ช่วยส่งเสริมสมรรถภาพทางร่างกายและสุขภาพทางกายของคนเราให้ดีขึ้นด้วย

ค. ความจำเป็นของการจัดนันทนาการ

นันทนาการช่วยให้มนุษย์มีความสุขและความพอใจในปัจจุบัน ความจำเป็นและความสำคัญของการจัดนันทนาการมีมากขึ้น ทั้งนี้ เป็นเพราะความเปลี่ยนแปลงทางด้านต่างๆที่มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขของมนุษย์ ดังนี้

1. ความเปลี่ยนแปลงฐานะของครอบครัว เนื่องจากค่าครองชีพสูงขึ้น พ่อแม่ต้องออกไปทำงานนอกบ้าน เด็กๆขาดความอบอุ่น เด็กมีอิสระมากเกินไป
2. ความหนาแน่นของประชากร โดยเฉพาะในเมืองใหญ่ ๆ หรือเมืองหลวงมีประชากรหนาแน่น สภาพการดำเนินชีวิตประจำวันเป็นไปอย่างรวดเร็ว สับสน วุ่นวาย สภาพแวดล้อมเสื่อมโทรม ประชาชนจึงต้องการกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ
3. ปัญหาการว่างงานเพิ่มขึ้น ก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา
4. สิ่งชั่วใจเกิดขึ้นมากมาย เช่น ดิสโกเทค ลานสเก็ต คอฟฟี่ช็อป และสถานเริงรมย์ต่างๆ ความเปลี่ยนแปลงเหล่านี้เป็นการยั่วยุอารมณ์เด็กให้ใช้เวลาว่างไปในทางที่ไม่สมควร โรงเรียนจึงควรจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อชดเชยสิ่งชั่วร้ายต่างๆ เหล่านี้

ง. ขอบข่ายของการจัดนันทนาการ

การจัดนันทนาการสามารถจัดได้หลายๆอย่าง แต่ควรเลือกให้เหมาะสมกับอรรถภาพของแต่ละบุคคล ขอบข่ายของการจัดนันทนาการอาจมีดังนี้

1. กิจกรรมนันทนาการด้านกีฬา
2. กิจกรรมนันทนาการด้านศิลปะดนตรี
3. กิจกรรมนันทนาการด้านทัศนศึกษา
4. กิจกรรมนันทนาการด้านค่ายพักแรม
5. กิจกรรมด้านงานอดิเรก
6. กิจกรรมทางสังคม
7. กิจกรรมพิเศษ

จ. ประเภทของกิจกรรมนันทนาการ

โรงเรียนสามารถที่จะจัดกิจกรรมนันทนาการได้หลายๆอย่าง เพื่อสนองตอบความต้องการของนักเรียน ให้เหมาะสมกับอรรถภาพของแต่ละบุคคล และเพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความเบื่อ กิจกรรมนันทนาการที่โรงเรียนควรจัดมีดังนี้ (สมศักดิ์ คงเที่ยง 2529 : 260 - 261)

1. การฝึมือหรือหัตถกรรม เช่น การวาดภาพ แกะสลัก จักสาน เย็บปักถักร้อย ประดิษฐ์ดอกไม้

- จังหวัดต่างๆ
- ร้องเพลง
- ปลา
- โทรทัศน์
- ต่างๆ
2. นาฏกรรม เช่น ลิลาศ รำวง ฟ้อนรำพื้นเมืองและกิจกรรมเข้า
  3. ดนตรี อาจได้แก่ การเล่นดนตรีไทยหรือสากล การฟังและขับ
  4. การเล่นเกมส่และกีฬาต่างๆ
  5. งานอดิเรก เช่น การสะสมแสตมป์ รูปภาพ ของเก่า การเลี้ยง
  6. ทักษะศึกษา เช่น การศึกษาภูมิประเทศ ชมภาพยนตร์ และ
  7. กิจกรรมทางภาษา เช่น การอ่านหนังสือ หรือวารสารประเภท
  8. กิจกรรมทางสังคม เพื่อประโยชน์ทางสังคมจัดขึ้นเป็นครั้ง
  9. กิจกรรมพิเศษ เช่น งานเทศกาลประจำปี และมหกรรมต่างๆ

(4) บริการรับ-ส่งนักเรียน

การจัดบริการรับส่งนักเรียน มีแนวโน้มที่จะมีความจำเป็นและสำคัญมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนในส่วนกลางที่ขยายออกไปสู่ชานเมือง คมนาคมไม่สะดวกมีความจำเป็นที่จะต้องมีระบบรับส่งนักเรียนเป็นพิเศษ หรือแม้แต่ในโรงเรียนส่วนภูมิภาคที่สถานศึกษาห่างไกลจากชุมชน การจัดบริการรับส่งนักเรียนก็มีความจำเป็นผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ก็ตระหนักในการจัดบริการด้านนี้ แต่ส่วนใหญ่จะพิจารณาเห็นแล้วว่าเป็นสิ่งเป็นไปได้ยาก โดยให้เหตุผลว่าโรงเรียนไม่มีรถยนต์เอง แต่อย่างไรก็ตามก็ได้มีความพยายามที่จะจัดบริการด้านนี้ ซึ่งอาจจัดได้ 3 ลักษณะ ดังนี้ (สมศักดิ์ คงเที่ยง 2529 : 263-264)

1. โรงเรียนที่มีรถยนต์เป็นของตนเองสามารถที่จะจัดบริการรับส่งนักเรียนได้บ้าง
2. โรงเรียนจัดดำเนินการจ้างหน่วยงานอื่น หรือเอกชนรับส่งนักเรียน
3. ให้เอกชนหรือหน่วยงานดำเนินการเองทั้งหมด แต่โรงเรียนคอยควบคุมดูแลและกำหนดมาตรการต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านความปลอดภัย

ก. ประโยชน์ของบริการรับส่งนักเรียน

ถ้าหากโรงเรียนสามารถจัดบริการรับส่งนักเรียนได้จะก่อให้เกิดประโยชน์ในหลายๆด้านดังนี้

- ก) นักเรียนได้รับความสะดวก ปลอดภัย และมาตรงเวลา
- ข) สามารถควบคุมความประพฤติของนักเรียนได้
- ค) สามารถใช้รถเพื่อกิจการอื่นๆได้
- ง) ช่วยฝึกให้นักเรียนมีความตรงต่อเวลา
- จ) ช่วยแก้ปัญหาที่จอดรถในโรงเรียน

ปัญหาสำคัญในการจัดบริการรับส่งนักเรียน คือ โรงเรียนไม่มีรถเพียงพอแก่ความต้องการของนักเรียน ซึ่งการหารถมาใช้สำหรับบริการรับส่งนักเรียนนั้นน่าจะเป็นนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพราะถ้าโรงเรียนมีขีดความสามารถจัดบริการได้ในบางระดับแล้ว จะเป็นการช่วยลดอุบัติเหตุในการเดินทางให้กับนักเรียนได้มาก แต่ในสภาพปัจจุบัน การจัดบริการรับส่งนักเรียนสำหรับโรงเรียนที่มีปัญหาเกี่ยวกับการเดินทางของนักเรียนนั้น จำเป็นต้องอาศัยรถของเอกชนเป็นส่วนใหญ่ อย่างไรก็ตาม การจัดบริการรับส่งไม่ว่าจะจัดดำเนินการในรูปแบบใด ผู้บริหารโรงเรียนควรมีบทบาทดำเนินการในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ในกรณีที่โรงเรียนจัดบริการรับส่งนักเรียนเองซึ่งอาจจะมีรถเป็นสมบัติของโรงเรียนหรือจัดหาโดยการเช่าจากองค์กรหรือเอกชน ผู้บริหารจะต้องมอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบในการจัดดำเนินการ จัดให้มีครูหรือเจ้าหน้าที่อยู่ในรถตลอดเวลา เพื่อคอยดูแลความเรียบร้อย ความประพฤติของนักเรียน และคอยตักเตือนนักเรียนให้ปฏิบัติตามให้รอดพ้นจากอันตรายต่างๆ เช่น ห้ามยื่นอวัยวะออกนอกกร ห้ามยื่นบันไดรถ ขึ้นลงรถในขณะที่รถจอดสนิท เป็นต้น

2. ในกรณีที่โรงเรียนไม่สามารถไม่จัดดำเนินการเองได้และนักเรียนมีความจำเป็นที่จะต้องได้รับบริการรับส่งนักเรียนเป็นพิเศษโรงเรียนอาจจัดดำเนินการได้ดังนี้

2.1 ขอความร่วมมือจากหน่วยงานองค์กร หรือเอกชนที่ดำเนินการรับส่งผู้โดยสารตามปกติอยู่แล้วให้จัดบริการเป็นพิเศษให้กับนักเรียนหรือโรงเรียน เช่น องค์กรขนส่งมวลชนจัดมาประจำทางสำหรับนักเรียน ในตอนเช้าและเย็น ขอความร่วมมือให้รถประจำทางไปรับส่งนักเรียน ณ ที่ตั้งของโรงเรียน เป็นต้น

2.2 ให้เอกชนหรือองค์กรต่างๆ จัดบริการรับส่งนักเรียน โดยเฉพาะซึ่งเป็นวิธีปฏิบัติกันอยู่ในโรงเรียนต่างๆ ซึ่งบางกรณีนักเรียนจะร่วมมือกันจัดรถรับส่งกันเอง อย่างไรก็ตามผู้บริหารโรงเรียนควรได้สอดส่องดูแลความเรียบร้อย ความปลอดภัยซึ่งอาจจะ

จัดการประชุมชี้แจง ขอความร่วมมือตลอดจนการทำงานกำหนดแนวปฏิบัติด้านต่างๆ โดยเน้นถึงความสะอาดปลอดภัยของนักเรียนเป็นสำคัญ

ปัจจัยสำคัญของการจัดบริการรับส่งนักเรียน คือ พาหนะ ถึงแม้ว่าผู้บริหารโรงเรียนจะเห็นความจำเป็นและความสำคัญ แต่ก็ไม่สามารถจัดดำเนินการได้ แนวโน้มความต้องและความจำเป็นในด้านนี้จะมีมากขึ้นอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการขยายตัวชุมชนเมืองของสถานศึกษาต่างๆ การแก้ปัญหาในด้านนี้น่าจะเป็นความรับผิดชอบของหน่วยงานระดับสูง เช่น กระทรวงศึกษาธิการหรือกระทรวงซึ่งอาจจะออกมาในลักษณะของการจัดสรรงบประมาณในการจัดหาพาหนะที่จะใช้ในระบอบการขนส่งนักเรียน หรือตลอดจนกระทั่งการออกพระราชบัญญัติ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการรับส่งนักเรียนและความปลอดภัยจากการขนส่งและการจราจรในอันที่จะลดและป้องกันอุบัติเหตุต่างๆ ด้วย

(5) บริการรักษาความปลอดภัยในโรงเรียน

คงได้กล่าวแล้วว่า โอกาสที่นักเรียนจะได้รับอุบัติเหตุในเรียนนั้นมีมาก ทั้งนี้เป็นเพราะนักเรียนต้องอยู่ในโรงเรียน วันหนึ่งๆ เป็นระยะเวลาอันประกอบด้วยลักษณะเฉพาะของนักเรียนที่มีความซุกซน อยากรู้อยากเห็น และยิ่งสภาพแวดล้อมต่างๆ ไม่อยู่ในสภาพที่เรียบร้อยปลอดภัยด้วยแล้ว ก็ยิ่งจะก่อให้เกิดอุบัติเหตุต่างๆ ไม่อยู่ในสภาพที่เรียบร้อยปลอดภัยด้วยแล้ว ก็ยิ่งจะก่อให้เกิดอุบัติเหตุต่างๆ ได้ง่าย ตามสถิติปรากฏว่า อุบัติเหตุในโรงเรียนมีความจำนวนมาก แต่ส่วนใหญ่ไม่ค่อยเป็นข่าวครึกโครมประชาชนทั่วไปจึงไม่ค่อยรู้ นอกจากอุบัติเหตุร้ายแรงจริงๆ เช่น นักเรียนตกจากอาคารเรียน พื้นรถนักเรียนผุจนเคาะรถตกลงไปจนถึงแก่ชีวิต รถรับส่งชนนักเรียนชนกัน เป็นต้น โดยปกติทั่วไปในเรื่องเกี่ยวกับอุบัติเหตุในโรงเรียนนี้ โรงเรียนจัดดำเนินการในสองลักษณะคือ การแก้ไข ได้แก่ การจัดบริการด้านรักษาพยาบาล และการป้องกัน คือ การจัดบริการรักษาความปลอดภัยในโรงเรียนซึ่งทั้งสองลักษณะมีความจำเป็นและความสำคัญต่อโรงเรียนทั้งสิ้น(สมศักดิ์ คงเที่ยง 2529 : 265)

ก. ความมุ่งหมายของการจัดบริการรักษาความปลอดภัยในโรงเรียน

โรงเรียนจะต้องถือว่า การจัดบริการรักษาความปลอดภัยในโรงเรียนเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง การที่จะจัดบริการรักษาความปลอดภัยให้กับนักเรียนนั้นจะต้องยึดหลักการ การดำเนินการเกี่ยวกับสวัสดิรักษาในโรงเรียนเป็นสำคัญ ซึ่งการสวัสดิรักษาในโรงเรียนมีความมุ่งหมายต่อไปนี้ (เชาวน์ มณีวงษ์ 2527 : 77)

1. เพื่อเป็นการสร้างสวัสดิวินัยให้มีความรู้ความเข้าใจ ทักษะทัศนคติ เรื่องความปลอดภัยตั้งแต่เด็ก เพื่อจะได้เป็นสมบัติติดตัวต่อไปในอนาคต เกิดความรักและตระหนักในคุณค่าของชีวิตและทรัพย์สินทั้งของตนเอง ผู้อื่น และส่วนรวม

2. เพื่อสร้างความมั่นคงทางจิตใจของผู้ปกครอง บิดามารดาของนักเรียนเพราะโรงเรียนมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง ขณะที่เด็กมาอยู่ในโรงเรียน จึงต้องแสดงให้เห็นประจักษ์ในเรื่องเรื่องบริการรักษาความปลอดภัยในโรงเรียนทั้งขณะที่นักเรียนอยู่ในโรงเรียนและขณะเดินทางไปกลับระหว่างบ้านกับโรงเรียน

3. เพื่อช่วยสร้างสรรค้ำให้นักเรียนแต่ละคนเติบโตเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ มีความเคารพนักถือในสิทธิและความเป็นเจ้าของของบุคคลอื่น เชื่อฟังคำกล่าวตักเตือน เคารพในกฎเกณฑ์ระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวกับความปลอดภัยทั้งปวง

4. เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับบ้านและโรงเรียนกับชุมชนสร้างความร่วมมือกันในด้านที่จะขจัดภัยและปัญหาความปลอดภัยต่างๆ โดยนักเรียนอาจจะเป็นสื่อกลางในการทำวิทยากร ความเข้าใจและความร่วมมืออันดีไปสู่บ้านโรงเรียน และชุมชนด้วย

5. เพื่อช่วยทางราชการและประเทศชาติในการรักษาทรัพย์สินสมบัติชีวิตและทรัพย์สินทั้งปวงมิให้สูญหายไปโดยเปล่าประโยชน์ด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ หรือการประมาทเลินเล่อความสะเพร่า ปีหนึ่งประเทศชาติและเอกชนต้องสูญเสียและประสบกับความเสียหายจากข้อบกพร่องในเรื่องสวัสดิรักษาไปเสียปีละนับล้านๆ บาท

ข. วิธีการจัดบริการรักษาความปลอดภัยในโรงเรียน

ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีมาตรการต่างๆ เพื่อให้ความปลอดภัยแก่นักเรียนในการจัดให้ความปลอดภัยแก่นักเรียนนั้น ได้มีผู้เสนอแนะวิธีการจัดไว้ต่างๆ กัน (จรินทร์ ธานีรัตน์ 2511 : 32-38; พันธุ์ หันนาคินทร์ 2513: 227-230 และประดิษฐ์ ฮวบเจริญ และคณะ 2519: 103) ซึ่งพอสรุปวิธีการจัดบริการรักษาความปลอดภัยในโรงเรียนจากแนวคิดต่างๆ ได้ดังนี้

1. ให้ความรู้เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัย เพื่อให้ให้นักเรียนมีสวัสดิคติและสวัสดิปฏิบัติที่ดีในการประกอบกิจกรรมต่างๆ เนื้อหาของการให้ความรู้เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยในโรงเรียนนั้น ควรประกอบด้วย การรักษาความปลอดภัยในการเดินทางไปและกลับระหว่างบ้านกับโรงเรียน การเรียนรู้เรื่องกฎจราจรและปฏิบัติตามความปลอดภัยเกี่ยวกับกระแสไฟฟ้าแก๊สหุงต้มฯลฯ เรื่องเหล่านี้ควรจะเกี่ยวข้องกับกิจกรรมประจำวันของนักเรียน เน้นในการปฏิบัติจริงอย่างถูกต้อง ถูกหลัก ถูกวิธีการ

2. การจัดสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนให้มั่นคงปลอดภัยอุบัติเหตุภายในโรงเรียนมั่นคงปลอดภัยอุบัติเหตุภายในโรงเรียนอาจเกิดจากตัวนักเรียนเป็นต้นเหตุ เช่น การพลัดตกหกลื่น การถูกของมีคม อุบัติเหตุจากการเรียนการสอน อุบัติเหตุจากความบกพร่องของอาคาร

สถานที่ และบริเวณโรงเรียน ดังนั้น โรงเรียนจะต้องคอยสังเกตและกำจัดสิ่งทีอาจเป็นอันตรายแก่นักเรียนในการวางแผนตัวอาคารสถานที่พาของ โรงเรียนผู้บริการ โรงเรียนจะต้องคำนึงถึงความปลอดภัยต่างๆด้วยความ การใช้ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ และ โรงฝึกงานจะต้องอยู่ในความดูแลและความคุมอย่างใกล้ชิด

3. การจัดบริการความปลอดภัยแก่นักเรียน การจัดบริการความปลอดภัยในโรงเรียนอาจทำได้หลายวิธี เช่น ตั้งหน่วยควบคุมความปลอดภัยในรูปแบบลูกเสือจราจร ลูกเสือดับเพลิง ตั้งคณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในโรงเรียน จัดให้มีการปฐมพยาบาล การรายงานอุบัติเหตุในโรงเรียน การเสนอสถิติต่างๆ

4. การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนเรื่องความปลอดภัยเมื่อนักเรียนได้รับความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์เกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุต่างๆในโรงเรียน นักเรียนย่อมจะนำความรู้และประสบการณ์นั้นๆ ไปเผยแพร่สู่ชุมชนนอกจากนี้ โรงเรียนอาจจัดกิจกรรมพิเศษเป็นครั้งคราว เช่น ขอความร่วมมือจากตำรวจจราจรมาชี้แจงแนะนำเกี่ยวกับกฎจราจร การขับขี่ยานพาหนะ การข้ามถนนหนทางเชิญและขอความร่วมมือไปยังตำรวจดับเพลิง หน่วยบรรเทาสาธารณภัย มาชี้แจงแนะนำเกี่ยวกับการป้องกันอัคคีภัย ภัยทางธรรมชาติ การดับเพลิงในลักษณะต่างๆ ติดต่อขอข้อมูลข่าวสารความร่วมมือจากคณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติ เชิญ นายแพทย์หรือเจ้าหน้าที่อนามัยมาแนะนำให้ความรู้เรื่องการป้องกันอุบัติเหตุ การปฐมพยาบาล การป้องกันโรคระบาดการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอุบัติเหตุในโรงเรียนน่าที่จะเปิดโอกาสให้ประชาชนผู้ปกครองบิดามารดาได้ร่วมกิจกรรมด้วยก็จะเกิดประโยชน์อย่างมากทั้งนักเรียนและผู้ปกครอง

(6) บริการด้านการสื่อสาร

นักเรียนและบุคลากรต่างๆ ในโรงเรียนอาจมีความจำเป็นที่จะต้องติดต่อสื่อสารกับบุคคล หน่วยงานสถาบันต่างๆภายนอกโรงเรียน การจัดบริการด้านการสื่อสารจะช่วยอำนวยความสะดวกให้กับนักเรียนและบุคลากรต่างๆในโรงเรียนในด้านเกี่ยวกับจดหมาย โทรเลข พาสต์ ุณานัติ โทรศัพท์ เป็นต้น ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนควรจะต้องให้ความสนใจพอสมควรโรงเรียนอาจจัดบริการได้ดังนี้

1. ติดตั้งตู้ไปรษณีย์หน้าโรงเรียน
2. ขอความร่วมมือจากการสื่อสารแห่งประเทศไทย จัดการไปรษณีย์

เคลื่อนที่มาที่ โรงเรียนอาจเป็นบางวันหรือบางเวลา

3. จัดอาจารย์หรือเจ้าหน้าที่ไปปรับจดหมาย พัดศุดจากที่ทำการไปรษณีย์เอง โดยกำหนดเวลาจ่าย จดหมาย พัดศุดหรือธนาณัติให้กับนักเรียนเป็นเวลาอาจจัดทำผู้จ่ายจดหมายให้นักเรียนเป็นชั้นเป็นห้องเพื่อให้นักเรียนมารับเอง

การจัดบริการด้านการสื่อสารนี้ ผู้บริหาร โรงเรียนควรมอบหมายให้ มีผู้รับผิดชอบโดยตรง อาจเป็นผู้ช่วยฝ่ายธุรการหรือเจ้าหน้าที่งานสารบรรณที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับงานสารบรรณ โรงเรียนอยู่แล้ว ผู้บริหารควรกำหนดเป็นแนวปฏิบัติและชี้แจงให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทราบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจ่ายจดหมายและไปรษณีย์ภัณฑ์ต่าง ๆ ให้กับนักเรียนนั้น โรงเรียนควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงเพื่อรับจากไปรษณีย์ และแจกจ่ายให้กับนักเรียน ถึงแม้ว่า จะเป็นการเพิ่มภาระให้กับโรงเรียนแต่ก็ก่อให้เกิดประโยชน์ในหลายๆด้านดังนี้

1. ควบคุมและติดตามผลการติดต่อของนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนหญิง
2. ทราบฐานะการเงินของนักเรียนซึ่งอาจเป็นประโยชน์สำหรับการแนะแนวหรือการพิจารณาเกี่ยวกับทุนการศึกษา

3. ให้ความสะดวกแก่นักเรียนโดยไม่ต้องไปไปรษณีย์เอง
4. เรียนรู้ในการปฏิบัติงานเมื่อได้รับบริการจากผู้อื่น

(7) การจัดบริการศิษย์เก่า

นักเรียนที่สำเร็จจากโรงเรียนไปแล้วบางส่วนจะไปประกอบอาชีพ บางส่วนจะศึกษาในชั้นสูงต่อไป ศิษย์เก่าของ โรงเรียนส่วนมากมีความผูกพันกับโรงเรียนเดิมของตนเป็นทุนอยู่แล้ว และเมื่อมีโอกาสมักจะกลับไปเยี่ยมอยู่เป็นประจำ ศิษย์เก่าของโรงเรียนนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยเสริมสร้างสนับสนุนความเจริญก้าวหน้าของโรงเรียนเป็นอย่างมาก ดังนั้นโรงเรียนส่วนใหญ่จึงมองเห็นความสำคัญของศิษย์เก่า สมาคมศิษย์เก่าและศิษย์เก่าอาจช่วยเหลือโรงเรียนในด้านต่างๆ ดังนี้

1. สร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม
2. ให้การสนับสนุนช่วยเหลือในด้านการจัดหาทุนการศึกษาให้กับโรงเรียนในปัจจุบัน
3. สนับสนุนช่วยเหลือในกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน เช่น งานวันเกิดโรงเรียน งานเทศกาลต่างๆ เป็นต้น
4. จัดสร้างอาคารเรียนหรืออาคารประกอบต่างๆ

5. ช่วยสนับสนุนงานแนะแนว โดยเฉพาะการแนะแนวด้านเรียนต่อ และอาชีพ

6. ช่วยเสนอแนะนโยบายเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียน

โรงเรียนจะได้รับประโยชน์จากศิษย์เก่าหรือสมาคมศิษย์เก่ามากขึ้น แคลไหนดนั้นขึ้นอยู่กับนโยบายและการดำเนินการต่างๆ ที่เกี่ยวกับศิษย์เก่า ผู้บริหารหรือครูอาจารย์ จะต้องสร้างความประทับใจให้เกิดขึ้นกับนักเรียนทั้งในขณะที่เป็นนักเรียนและสำเร็จออกไปแล้วการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดบริการและสวัสดิการต่างๆ ที่เหมาะสมและสอดคล้องสนองความต้องการของโรงเรียน การจัดกิจกรรมที่สร้างความสนใจและการสร้างศรัทธาความรู้สึกว่าเป็นเจ้าของโรงเรียนให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน จะเป็นแรงผลักดันให้นักเรียนรักโรงเรียนและเป็นศิษย์เก่าที่มีคุณค่าของโรงเรียน

7. ขอข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงโรงเรียนจากตัวแทนศิษย์เก่า หรือสมาคมศิษย์เก่า

8. ชักชวนให้ศิษย์เก่าได้มีส่วนสร้างความเจริญให้กับสถาบันเก่าของตน

(8) การจัดร้านค้าของโรงเรียน

การจัดจำหน่ายอุปกรณ์การเรียนการสอนหนังสือแบบเรียน เครื่องเรียน ตลอดจนเครื่องใช้ที่จำเป็นสำหรับนักเรียนนั้น โรงเรียนน่าจะจัดเป็นบริการให้กับนักเรียน อาจจะจัดในรูปของร้านค้าตามปกติหรือจัดในรูปของสหกรณ์โรงเรียน ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ในหลายๆด้าน ดังนี้

1. อำนวยความสะดวกให้กับนักเรียนในการจัดหาอุปกรณ์การเรียน โดยเฉพาะโรงเรียนที่อยู่ไกลตลาด นักเรียนไม่อาจจะหาเครื่องใช้ได้ทันเมื่อเกิดการขาดมือขึ้น

2. ช่วยนักเรียนและผู้ปกครองในด้านการประหยัด เพราะตามปกติโรงเรียนจะกำหนดราคาขายต่ำกว่าราคาที่ยขายในท้องตลาด

3. ช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ในด้านการซื้อขายและด้านอื่นๆ ให้กับนักเรียน

4. ผลกำไรอันพึงมีโรงเรียนโรงเรียนจะนำกลับมาใช้เพื่อประโยชน์ของนักเรียนเอง

การจัดร้านค้าของโรงเรียนหรือการดำเนินการในรูปของสหกรณ์โรงเรียนมักจะพบกับปัญหาต่างๆ เช่น

1. ปัญหาด้านการควบคุมการเงินและสินค้าต่างๆ

2. ปัญหาเรื่องการขาดทุน

3. ปัญหาเรื่องผู้ดำเนินการ สถานที่ และการดำเนินการ

ถึงแม้ว่า การดำเนินการด้านนี้จะมีปัญหาและอุปสรรคอยู่บ้าง แต่หลายโรงเรียนก็จัดดำเนินการให้บริการด้านนี้และพยายามแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เช่น กำหนดมาตรการในการควบคุมและดำเนินการซึ่งอาจจัดในรูปของคณะกรรมการดำเนินการ ใช้ใบเสร็จรับเงินและมอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบ เป็นต้น

บาทและหน้าที่ของผู้บริหารในการจัดบริการร้านค้าของโรงเรียนผู้บริหารมีส่วนสำคัญในการจัดบริการด้านนี้ซึ่งผู้บริหารควรมีบทบาทและหน้าที่ดังนี้

1. กำหนดนโยบายและให้การสนับสนุน
2. จัดหาสถานที่บุคคล เครื่องใช้ที่จำเป็น
3. กำหนดผู้รับผิดชอบอาจเป็นบุคคลหรือคณะบุคคลให้เหมาะสมกับ

สภาพแวดล้อมและความจำเป็น

4. ประสานงานกับหน่วยงานสถาบันร้านค้าต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดดำเนินงานในด้านนี้

การจัดบริการร้านค้าของโรงเรียน นอกจากจะอำนวยความสะดวกให้กับนักเรียนแล้วยังมีส่วนช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ด้านวิชาชีพให้กับนักเรียนอีกส่วนหนึ่งด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าจัดในรูปของสหกรณ์และให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินการจะเป็นประโยชน์ทั้งส่วนตัวของนักเรียนและส่วนรวมด้วย ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนควรกำหนดแนวทางการให้ชัดเจนและให้การช่วยเหลือสนับสนุนในด้านต่างๆ เพื่อให้บริการด้านนี้เป็นประโยชน์อย่างแท้จริง

(9) บริการการเรียนรักษาดินแดนและการยกเว้นการเข้ารับราชการทหาร

การเรียนรักษาดินแดน นับว่าเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นอย่างยิ่ง การเรียนรักษาดินแดนนับว่าเป็นกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างให้นักเรียนมีระเบียบวินัย มีพลานามัยสมบูรณ์ มีความรับผิดชอบต่อประเทศชาติบ้านเมือง นอกจากนี้จากเรียนรักษาดินแดนยังเป็นการผ่อนผันการเข้ารับราชการทหารเมื่อมีอายุที่จะต้องเข้าเกณฑ์ทหารตามระเบียบของทางราชการ ซึ่งถ้าหากนักเรียนต้องไปเป็นทหารก็จะทำให้เป็นอุปสรรคต่อการเรียน

การเรียนรักษาดินแดนอยู่ในอยู่ความรับผิดชอบของกรมการรักษาดินแดน ทางกรมการรักษาดินแดนจะมีข้อบังคับระเบียบปฏิบัติต่างๆ เกี่ยวกับการเรียนวิชารักษาดินแดน

ดินแดนซึ่งทางโรงเรียนจะต้องติดต่อประสานงานกับกรมการรักษาดินแดน หรือหน่วยทหารในพื้นที่ที่รับผิดชอบในการเรียนรักษาดินแดน

สรุปได้ว่า งานสวัสดิการนักเรียนเป็นแผนงานที่สถานศึกษาจัดขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการต่างๆ ของนักเรียน งานสวัสดิการนักเรียนสามารถแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบไปตามขอบข่ายที่เหมาะสม เพื่อให้นักเรียนประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมายของตน สังคม และประเทศชาติ ซึ่งจะประกอบด้วยงานหลัก 3 งานคือ งานบริการแนะแนวในโรงเรียน งานการจัดบริการสุขภาพอนามัยในโรงเรียน และงานจัดบริการสงเคราะห์และสวัสดิการนักเรียน

1.5.3 การบริหารงานเกี่ยวกับกิจกรรมนักเรียน

การจัดกิจกรรมนักเรียนนับว่าเป็นงานสำคัญประการหนึ่งของการบริหารกิจการนักเรียน กิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นเป็นกิจกรรมนอกเหนือจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน เพื่อเสริมทักษะประสบการณ์ของนักเรียนให้กว้างและสมบูรณ์มากขึ้น และช่วยให้การจัดการศึกษาในระดับต่างๆ บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

1) ความหมายของการบริหารงานเกี่ยวกับกิจกรรมนักเรียน

ความหมายของ กิจกรรมนักเรียน ได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังนี้ กู๊ด (Good) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมนักเรียนว่า หมายถึงโปรแกรมและการดำเนินงาน ซึ่งนักเรียนนักศึกษาหรือสถานศึกษาจัดขึ้น โดยมีความมุ่งหมายเพื่อสร้างความสนุกสนาน เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และส่งเสริมพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนนักศึกษาได้แสดงความสามารถ และสร้างความสนใจให้กับนักเรียนนักศึกษา ทั้งนี้การจัดกิจกรรมแต่ละครั้งจะต้องอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของสถานศึกษา (อ้างถึงใน คำ รง ประเสริฐกุล 2542:18) ในขณะที่ **สตรูป** (อ้างถึงใน คำ รง ประเสริฐกุล 2542:18) กล่าวถึงความหมายของกิจกรรมนักเรียน คือ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่าง ๆ ของนักเรียนนักศึกษา ภายใต้การแนะนำ ของครูอย่างถูกวิธี มีระบบระเบียบและอยู่ในความรับผิดชอบของโรงเรียน โดยไม่เกี่ยวข้องกับระบบคะแนนแต่อย่างใด

กิติมา ปรีดีดิถ (2532 : 184) ได้ให้คำจำกัดความของกิจกรรมนักเรียนว่าเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นด้วยความร่วมมือของนักเรียน เพื่อสนองความต้องการและความสนใจอันจะเป็นทางเสริมสร้างประสบการณ์และพัฒนาการด้านต่าง ๆ กิจกรรมที่จัดขึ้นอาจไม่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมในห้องเรียน แต่อาจมีกิจกรรมบางอย่างที่ช่วยส่งเสริมกิจกรรมในห้องเรียนในมิคุณค่าและมีประโยชน์มากขึ้น กิจกรรมนักเรียนส่วนมากจัดนอกห้องเรียน มีบรรยากาศเป็นกันเอง โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติงานร่วมอยู่ด้วย

ธีรวุฒิ ประทุมนพรัตน์ (2534 : 46) ได้ให้ความหมายของการจัดกิจกรรมนักเรียนว่าหมายถึงกิจกรรมที่ทำให้ประสบการณ์แก่ผู้เรียนด้านการพัฒนาการทางร่างกายสติปัญญา อารมณ์ สังคมและจิตใจ นอกห้องเรียนปกติ ทั้งนี้เพื่อเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนปกติตามหลักสูตร แต่ไม่เน้นเรื่องรางวัลหรือสอบเอาคะแนนเพื่อไปนับรวมกับการเรียนการสอนวิชาอื่น ๆ ในห้องเรียน เพื่อตัดสินใจว่านักเรียนสอบได้หรือสอบตก

กระทรวงศึกษาธิการ (อ้างใน อรรถนพ จินะวัฒน์ 2552 : 17) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมนักเรียนไว้ว่ากิจกรรมนักเรียนหมายถึง บรรดากิจกรรมทั้งหมดที่จัดให้แก่ นักเรียนนอกหรือในห้องเรียน ซึ่งปริมาณหรือคุณภาพของกิจกรรมนักเรียนจะมากหรือดีเพียงใด นั้นขึ้นอยู่กับนโยบายของโรงเรียนแต่ละแห่งและความสามารถของนักเรียนด้วย

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมนักเรียนเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นทั้งในและนอกห้องเรียน ด้วยความร่วมมือของนักเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และจิตใจ ทั้งนี้ โรงเรียนต้องจัดกิจกรรมให้สนองความต้องการหรือความถนัดของนักเรียนโดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติงานร่วมอยู่ด้วย

2) จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมนักเรียน

การจัดกิจกรรมนักเรียน มีประโยชน์ต่อนักเรียนนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรม ต่อสถานศึกษาและต่อสังคมโดยรวม อีกทั้งยังเป็นการสนองนโยบายของรัฐบาลสอดคล้องกับความมุ่งหมายของการศึกษา ในอันที่จะปลูกฝังเยาวชนไทยให้มีคุณธรรม ระเบียบวินัย มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ โดยมีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมไว้ดังนี้

เฟรดเดอริก (Frederick อ้างถึงใน กิตติรัตน์ ทับทิวี 2534: 14) ได้กล่าวว่า การจัดกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา มีจุดมุ่งหมายดังนี้ คือ

1. เพื่อเป็นการเตรียมตัวนักเรียนนักศึกษาสำหรับการดำเนินชีวิตในสังคมประชาธิปไตย

2. เพื่อส่งเสริมความมีระเบียบวินัยในตนเอง

3. เพื่อให้รู้จักวิธีทำงานร่วมกัน

4. เพื่อให้สำนึกในการปฏิบัติตามข้อบังคับ และระเบียบแบบแผนต่าง ๆ

5. เพื่อเพิ่มพูนความสนใจของนักเรียนนักศึกษาให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

6. เพื่อพัฒนาความสามารถพิเศษของนักเรียนนักศึกษา

7. เพื่อส่งเสริมแรงขับที่เป็นพื้นฐานสำคัญในการศึกษา

8. เพื่อพัฒนาความสามัคคีของหมู่คณะในสถาบัน

จาไมอาส (Jamias อ้างถึงใน กิตติรัตน์ ทับทิว 2534: 14) ได้กล่าวถึง
จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมนักเรียน ดังนี้

1. เพื่อฝึกการมีส่วนร่วมในวิถีทางแห่งประชาธิปไตย
2. เพื่อพัฒนาสติปัญญาและสร้างความกระตือรือร้นในตัวนักเรียน
นักศึกษา
3. เพื่อฝึกฝนนักเรียนนักศึกษาให้เห็นความงามและความสำคัญด้าน
ศิลปะและสังคม
4. เพื่อให้ นักเรียนนักศึกษาได้ค้นพบและพัฒนาความสามารถพิเศษของ
ตนเอง
5. เพื่อสร้างความร่วมมือในสังคม
6. เพื่อฝึกวินัยให้นักเรียนนักศึกษารู้สึกสำนึกถึงกฎเกณฑ์และระเบียบ
ข้อบังคับต่าง ๆ

7. เพื่อสร้างเสริมขวัญของนักเรียนนักศึกษาในสถาบันการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ (2533 : 4 – 5) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัด
กิจกรรมนักเรียนในโรงเรียนไว้ดังต่อไปนี้ คือ

1. เพื่อเสริมสร้างความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติมจากการเรียนวิชาต่างๆ
2. เพื่อให้รู้จักและเข้าใจตนเอง สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้
3. เพื่อเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพ ลักษณะนิสัย ให้มีความรับผิดชอบ มี
ความสามัคคี มีระเบียบวินัย มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น และรู้จักใช้เวลาว่างให้
เป็นประโยชน์

4. เพื่อให้มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และ
เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

กรมอาชีวศึกษา (อ้างใน ลัดดาวัลย์ แดงใหญ่ 2546:17) ได้กำหนด
วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมนักเรียนไว้ดังนี้คือ

1. เพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนให้นักเรียนศึกษามีความรู้
ความสามารถ เกิดทักษะในวิชาชีพให้ได้ผลดียิ่งขึ้น
2. เพื่อจัดการแนะแนวเกี่ยวกับโอกาสในการประกอบอาชีพด้านต่าง ๆ
3. เพื่อสร้างความรู้รักสามัคคีระหว่างนักเรียนนักศึกษา
4. เพื่อให้ นักเรียนนักศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา รวมทั้ง
พัฒนาวิชาชีพในชุมชน โดยใช้ความรู้ความสามารถบำเพ็ญประโยชน์แก่ส่วนรวม

5. เพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และพัฒนาบุคลิกภาพ อันพึงประสงค์
ของนักเรียน นักศึกษา ก่อให้เกิดความเจริญงอกงามทั้งด้านสติปัญญา และจิตใจ

6. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนนักศึกษามีความสนใจ กระตือรือร้นในการ
เรียนรู้มีความคิดริเริ่ม มีความรับผิดชอบ เพื่อจะได้เป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดี

สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมนักเรียน เป็นการส่งเสริมให้
นักเรียน พัฒนาบุคลิกภาพ มีเจตคติที่ดี สามารถฝึกฝนตนเองให้เป็นผู้มีความรับผิดชอบ รู้จักใช้
เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีคุณธรรมจริยธรรม เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม อันจะก่อให้เกิดประโยชน์
ดังที่กล่าวมาข้างต้น และสถานศึกษาต่าง ๆ พยายามจัดกิจกรรมดังกล่าวตามจุดมุ่งหมาย เพื่อให้
บรรลุประโยชน์ที่นักเรียนพึงจะได้รับ

3) ขอบข่ายของการจัดกิจกรรมนักเรียน

ในส่วนที่เป็นขอบข่ายของการจัดกิจกรรมนักเรียนนั้น กิติมา ปรีดีดิลก
(2532 : 185-186) ได้เสนอเกี่ยวกับขอบข่ายของการจัดกิจกรรมไว้ดังนี้

1. กิจกรรมทุกประเภทต้องอยู่ในความดูแลของผู้บริหารและครูอย่าง
ใกล้ชิด
2. ต้องมีจุดประสงค์ที่จะส่งเสริมความเจริญด้านต่าง ๆ ของนักเรียน
3. จำนวน ชนิดและประเภทควรได้สัดส่วนกับจำนวนและความต้องการ
ของนักเรียน
4. ต้องมีวิธีการจำกัดจำนวนกิจกรรมนักเรียนจำนวนสมาชิกที่จะเข้าร่วม
กิจกรรม รวมทั้งการส่งเสริมกิจกรรมเหล่านั้นด้วย
5. ควรมีการแนะแนวเกี่ยวกับการเลือกกิจกรรม
6. ครูและนักเรียนทุกคนมีสิทธิในการเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น
7. เวลา สถานที่ และภาวะเศรษฐกิจเป็นปัจจัยสำคัญที่ต้องคำนึงถึงเสมอ
8. กิจกรรมทุกอย่างต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาการของเด็ก ไม่ใช่เพื่อความดี
ความชอบของครูหรือนักเรียน
9. พยายามหลีกเลี่ยงความขัดแย้ง และปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากการจัด
กิจกรรมบางอย่าง
10. หากมีเรื่องเงินเข้ามาเกี่ยวข้องจะต้องแสดงรายรับ รายจ่ายให้ละเอียด

4) กิจกรรมที่จัดขึ้นในสถานศึกษา ที่สังกัดกรมอาชีวศึกษา

การจัดกิจกรรมในสถานศึกษานั้น ควรแยกเป็นกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติ และกิจกรรมที่ควรปฏิบัติ โดยในแต่ละประเภทของกิจกรรมมีลักษณะดังนี้ (กรมอาชีวศึกษา อ้างถึงใน เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์, 2547 : 63 – 64)

(1) กิจกรรมที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องปฏิบัติ เช่น

1. กิจกรรมปฐมนิเทศนักเรียนนักศึกษาใหม่
2. กิจกรรมมอบตัวนักเรียนนักศึกษาใหม่และประชุมผู้ปกครอง
นักเรียนนักศึกษา
3. กิจกรรมตรวจสอบสภาพนักเรียนนักศึกษาประจำปี
4. กิจกรรมเข้าแถวและอบรมนักเรียนนักศึกษาประจำวัน
5. กิจกรรมไหว้ครูและการมอบทุน รางวัล รวมตลอดประกาศเกียรติ
คุณนักเรียนนักศึกษา
6. กิจกรรมในวันสำคัญของพระพุทธศาสนา
7. กิจกรรมในวันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัว และวันพ่อแห่งชาติ
8. กิจกรรมในวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้า พระบรม
ราชินีนาถ และวันแม่แห่งชาติ
9. กิจกรรมในวันสำคัญของชาติ เช่น กิจกรรมวันเด็กแห่งชาติ
กิจกรรมวันครอบครัวแห่งชาติ 26 มิถุนายน กิจกรรมวันเยาวชนแห่งชาติ กิจกรรมที่รำลึกวันปิยะ
มหาราช กิจกรรมที่ระลึกพระราชทานรัฐธรรมนูญ
10. กิจกรรมส่งนักเรียนนักศึกษาออกฝึกงาน
11. กิจกรรมรณรงค์ป้องกันยาเสพติดในวันป้องกันยาเสพติดโลก
12. กิจกรรมรณรงค์ป้องกันยาเสพติดในวันป้องกันโรคเอดส์โลก
13. กิจกรรมกีฬาภายในสถานศึกษาประจำปี
14. กิจกรรมแข่งขันทักษะ อ.ช.ท., อ.ค.ท., อ.ธ.ท. และ อ.ศ.ท. ระดับ
วิทยาลัยระดับภาคและระดับชาติ
15. กิจกรรมเข้าค่ายพักแรมและเดินทางไกล ลูกเสือ – เนตรนารี
วิสามันท์
16. กิจกรรมปฐมนิเทศนักเรียนนักศึกษาที่จบชั้นประโยค

(2) กิจกรรมที่สถานศึกษาควรทำ หรือพิจารณาทำ ตามความเหมาะสม เช่น กิจกรรมการพัฒนาจริยธรรม คุณธรรมนักเรียนนักศึกษาในเรื่องวินัยตรงต่อเวลา กตัญญูกตเวที และขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม กิจกรรมการส่งเสริมพัฒนาทักษะพิสัยในงานอาชีพ เช่น ส่งเสริมทักษะการพูด และพัฒนาบุคลิกภาพ พัฒนาการเป็นผู้นำ การอบรมคิวิ.ซี และภาษาต่างประเทศ เป็นต้น กิจกรรมการยกย่องประกาศเกียรติคุณและมอบรางวัลประจำ กิจกรรมโครงการบริจาคโลหิตในโอกาสต่าง ๆ กิจกรรมการส่งเสริมสร้างประชาธิปไตยขั้นพื้นฐาน กิจกรรมส่งเสริมอบรมหลักสูตรความมั่นคงของชาติ กิจกรรมการอบรมขบขี้จักรยานยนต์ รถยนต์ อย่างปลอดภัยและถูกต้องตามกฎหมาย กิจกรรมการปลอดภัยและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา กิจกรรมการประกันสุขภาพ/ประกันอุบัติเหตุให้แก่เรียนนักศึกษาประจำ ปี กิจกรรมการลดและเลิกอบายมุขต่าง ๆ ในสถานศึกษา กิจกรรมการจัดอาหารกลางวันแก่นักเรียน นักศึกษาที่ขาดแคลน กิจกรรมการปลูกต้นไม้ในโอกาสวันสำคัญต่าง ๆ กิจกรรมการอาสาอชีวะพัฒนา กิจกรรมการพัฒนาชนบท/อีสานเขียว/ความหวังใหม่/จัดที่ทำ กิน กิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม กิจกรรมการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย กิจกรรมการแจก/รับประกาศนียบัตรนักเรียน นักศึกษาที่จบชั้นประโยค กิจกรรมการประกวดคำขวัญ กิจกรรมการส่งเสริมอาชีพอิสระ กิจกรรมทัศนศึกษา กิจกรรมการจัดหางานให้นักเรียนนักศึกษาทำ ในภาคฤดูร้อน กิจกรรมการอบรมหน่วยบรรเทาสาธารณภัย กิจกรรมการจัดตั้งสมาคมครู – ผู้ปกครอง กิจกรรมการจัดตั้งสมาคมศิษย์เก่า กิจกรรมการจัดตั้งมูลนิธิประจำ สถานศึกษา และกิจกรรมการเดิน - วิ่งการกุศล ประจำปี เป็นต้น

สรุปได้ว่า ขอบข่ายของการจัดกิจกรรมนักเรียน จะเกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการ ความถนัดและความสามารถของนักเรียนแต่ละคน โดยให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถ ความสนใจ และให้นักเรียนมีส่วนร่วม ในการคิด วางแผน ดำเนินงานกิจกรรม ด้วยความร่วมมือของนักเรียน และเมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรมจะต้องมีการประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อการพัฒนา ปรับปรุงงานกิจกรรมนักเรียนต่อไป ซึ่งกิจกรรมที่ต้องจัดให้กับนักเรียนทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษามีดังนี้คือ กิจกรรมส่งเสริมด้านวิชาการ กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีในวิชาชีพกิจกรรมส่งเสริมบุคลิกภาพ และมนุษยสัมพันธ์ กิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทย

2. สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนเซนต์จอห์นโปลีเทคนิค

2.1 ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนเซนต์จอห์นโปลีเทคนิค

โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิคมุ่งจัดการศึกษานอกเหนือจากกระบวนการพัฒนาด้านงานวิชาการแล้ว ยังต้องพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนผ่านกิจกรรมนักเรียน ระบบการดูแลพฤติกรรมนักเรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม วินัย ความรับผิดชอบ ตลอดจนการส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีที่ดีงาม ให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาสมรรถนะได้อย่างเต็มที่ ก่อให้เกิดคุณค่าต่อสังคมและประเทศชาติ (โรงเรียนเซนต์จอห์นโปลีเทคนิค 2551: 3 - 7)

ประวัติความเป็นมาของโรงเรียนเซนต์จอห์นโปลีเทคนิคก่อตั้งเมื่อปีการศึกษา 2514 เดิมใช้ชื่อว่า “โรงเรียนพัฒนการเซนต์จอห์น” มีพื้นที่ 16 ไร่ เลขที่ 1110/10 ซอยวิภาวดีรังสิต 22 (ลาดพร้าว ซอย 4) ผู้รับใบอนุญาตคนแรก คือ นายสมัย ชินะผา มีนายสุมน ชินะผา เป็นผู้จัดการ นายปรีชา คงศรี เป็นอาจารย์ใหญ่ มีนักเรียนเริ่มแรกจำนวน 456 คน ครู และเจ้าหน้าที่จำนวน 26 คน ปีต่อมาขยายหลักสูตรสาขาวิชาช่างสำรวจ และสาขาวิชาช่างยนต์ เปิดสอนหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ

ในปีการศึกษา 2520 เปลี่ยนชื่อเป็น “โรงเรียนเป็นเซนต์จอห์นอาชีวศึกษา” และปีการศึกษา 2523 ได้ขยายหลักสูตร สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ พร้อมทั้งเปิดสอนสองรอบ คือรอบเช้าและรอบบ่าย

ปีการศึกษา 2526 ขยายหลักสูตรช่างไฟฟ้ากำลัง และเพิ่มหลักสูตรการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ต่อมาในปี พ.ศ. 2533 เปลี่ยนชื่อโรงเรียนเป็น “โรงเรียนเซนต์จอห์นโปลีเทคนิค”

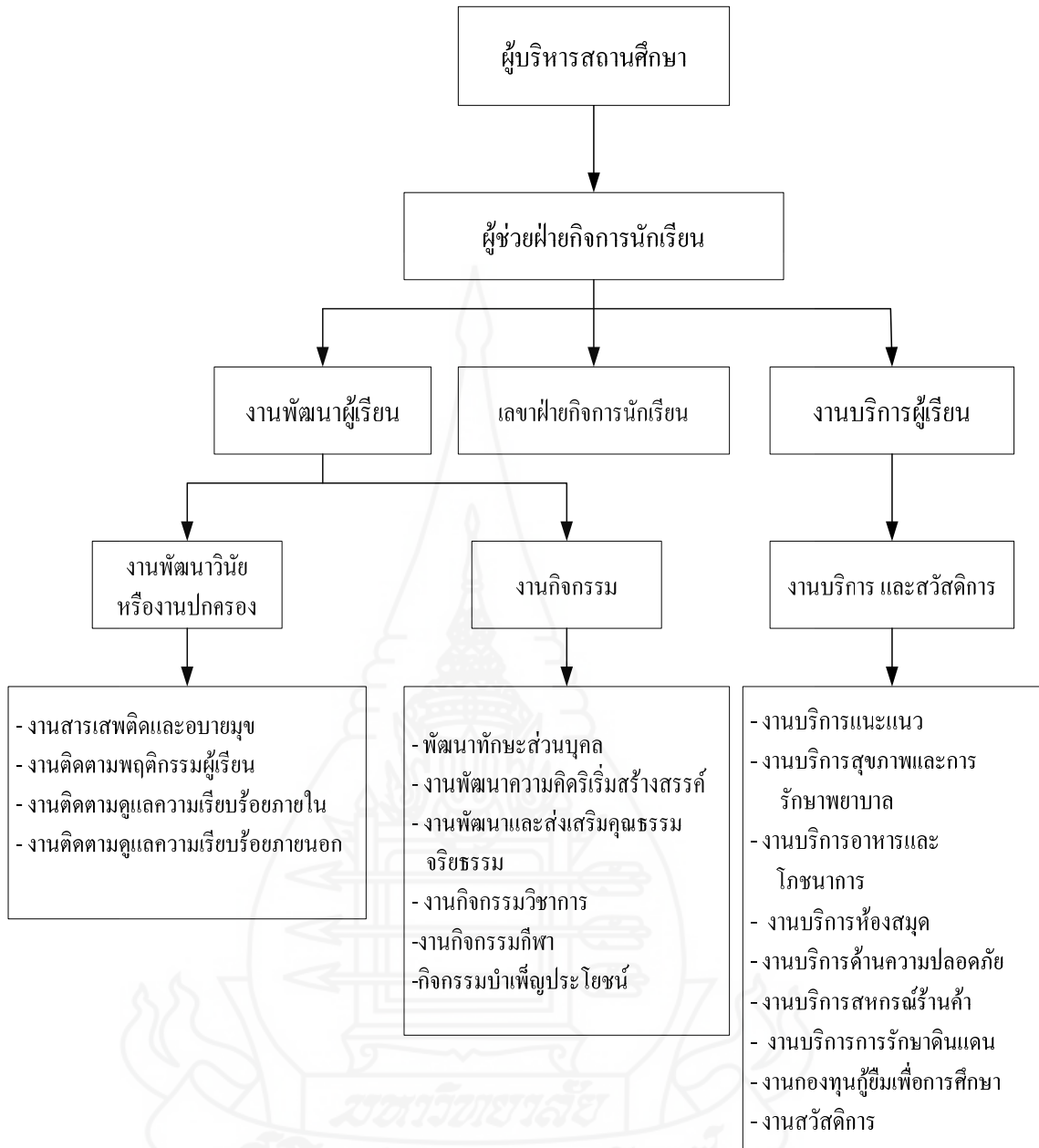
ปีการศึกษา 2538 โรงเรียนเซนต์จอห์นโปลีเทคนิคเป็นส่วนหนึ่งของ บริษัทเซนต์จอห์นเพื่อการศึกษา จำกัด ปีการศึกษา 2544 ได้ย้ายสถานที่มา ณ บริเวณปัจจุบันเลขที่ 25 ซอยวิภาวดี 32 (พหลโยธิน 23) แขวงจตุจักร เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900 โทรศัพท์ 0-2930-3667, 0-2511-3475 โทรสาร 0-2513-8582 Email: ptinfo@stjohn.ac.th สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน มีพื้นที่จำนวน 10 – 2 – 17 ไร่ มีอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก 5 ชั้น 2 หลัง มีโรงฝึกงาน 2 ชั้น 1 หลัง มีห้องเรียนทั้งหมด 100 ห้องเรียน มีสนามกีฬาทั้งกลางแจ้งและในร่ม บริเวณโรงเรียนจัดปลูกต้นไม้และสวนหย่อมรมรื่น ลักษณะชุมชนเป็นหมู่บ้านจัดสรรโดยรอบและมีศูนย์การค้าไทยพาณิชย์พลาซ่า กับสถานที่ราชการ คือ ที่ทำการสำนักงานเขตจตุจักร

โรงเรียนมีปรัชญาว่า คุณธรรมเท่านั้น ทำให้มนุษย์มีเกียรติ และมี คติพจน์ คือ นลาตและรอบรู้ ควบคู่คุณธรรม โดยกำหนด วิสัยทัศน์ (Vision) ให้ โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิคเป็นเลิศในการดูแลพัฒนาผู้เรียนอย่างใกล้ชิดให้มีวินัย ความรู้ ทักษะได้มาตรฐานวิชาชีพ ก้าวทันเทคโนโลยี และมีคุณธรรม ซึ่งดำเนินตามพันธกิจ (Mission) ดังนี้ คือ 1) พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ มีทักษะ ได้มาตรฐานวิชาชีพ ทันต่อ เทคโนโลยี และมีคุณธรรม 2) พัฒนาระบบการบริหารจัดการโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ และ 3) สร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนชุมชน และ สังคม

2.2 โครงสร้างการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเซนต์จอห์นโปลีเทคนิค

งานกิจการนักเรียน ที่โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิคได้จัดขึ้นเพื่อพัฒนานักเรียน ให้มีความพร้อมทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม เพื่อให้ นักเรียน สามารถเข้าสู่สังคมได้อย่างมีคุณภาพเป็นคนเก่ง คนดี และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ประกอบด้วยงานหลัก 3 งาน คือ งานพัฒนาวินัย งานกิจกรรมนักเรียน และงานบริการและสวัสดิการ

งานกิจการนักเรียน มีการกำหนด วิสัยทัศน์ (Vision) คือ มุ่งพัฒนานักเรียน ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ และมีคุณธรรมออกสู่สังคม และ ดำเนินงานตามพันธกิจ (Mission) ดังนี้ คือ 1) จัดทำระบบการดูแลให้คำปรึกษา ช่วยเหลือผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ 2) จัดกิจกรรมส่งเสริมด้านวิชาการ คุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพ รวมทั้งด้านบุคลิกภาพมนุษยสัมพันธ์ 3) จัดกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมประเพณีและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมที่ดี และ 4) การจัดบริการสงเคราะห์ และสวัสดิการนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ทั้งร่างกายและจิตใจ

ภาพที่ 2.3 โครงสร้างการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค

2.3 การดำเนินการ การบริหารงานพัฒนาวินัยหรืองานปกครองของโรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค

ฝ่ายพัฒนาวินัยนักเรียนของโรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค ดำเนินการในปีการศึกษา 2551 ได้จัดอาจารย์เวรหน้าประตูช่วยดูแลความเรียบร้อยนักเรียนที่มาสาย โดยการบันทึกนักเรียนที่มาสายทุกวันแล้วแจ้งทางอาจารย์ที่ปรึกษาช่วยตักเตือนเรียน และเชิญผู้ปกครอง

มาพบ เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาต่อไป และด้านพฤติกรรมกรรมการแต่งกาย เช่น ทรงผม เสื้อ กางเกง รองเท้า ผิดระเบียบ จะมีการบันทึกไว้เป็นหลักฐาน ในกรณีที่ถูกบันทึกไว้ 3 ครั้งจะสั่งยึดเสื้อ กางเกง รองเท้าที่ผิดระเบียบไว้ เพื่อนำไปบริจาคต่อไป ส่วนด้านทรงผม มีการตรวจเช็คอาจารย์แหว และอาจารย์ที่ปรึกษาและก่อนสอบกลางภาคและปลายภาค นักเรียนต้องมีทรงผมให้ถูกต้องตาม ระเบียบของโรงเรียน ด้านปัญหาภายในสถานศึกษา จะมีอาจารย์แหวอยู่ประจำจุดภายในโรงเรียน ทุกวันทุกเวลาพัก โดยมีอาจารย์หัวหน้าตรวจเป็นผู้เดินตรวจและให้อาจารย์แหวเช่นในการปัญหา ปฏิบัติหน้าที่ เพื่อเฝ้าระวังดูแลความเรียบร้อยด้านพฤติกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน ส่วนภายนอก สถานศึกษา จะมีอาจารย์แหวประจำจุดต่าง ภายนอกสถานศึกษา อาจารย์แหวปฏิบัติหน้าที่ เริ่มเวลา 14.20 -16.30 น. ทุกวันคอยเฝ้าระวังเหตุต่าง ๆ สถานที่ตามป้ายรถเมล์ และมีเจ้าหน้าที่ตำรวจ 2 นาย ช่วยประสานงานดูแลนักเรียน

ฝ่ายพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียน มีแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาในอนาคต (ภายใน ระยะเวลา 3-5 ปี) ฝ่ายพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียน ควรพัฒนาด้านบุคลากรได้รับฝึกอบรมป้องกันเหตุ และ ไม่มีเหตุทะเลาะวิวาททั้งภายในภายนอกสถานศึกษาและพฤติกรรมต่าง เช่นการมาสาย การแต่งกาย ที่ผิดระเบียบวินัยจะให้ลดลงปีละ 10 เปอร์เซ็นต์ เพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ (Vision) ของงาน พัฒนาวิสัยทัศน์ว่า ฝ่ายพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรม วินัยควบคู่กับ ความรู้ ทักษะและเป็นที่ยอมรับของสังคมและสถานประกอบการ และดำเนินงานตามพันธกิจ (Mission) ดังนี้คือ 1) พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรม และมีวินัยเป็นที่ยอมรับของสังคม 2) พัฒนาผู้เรียนให้ลด ละ เลิก บุหรี่ อบายมุขและสิ่งเสพติด และ 3) พัฒนาส่งเสริมผู้เรียนให้เล่น กีฬาและออกกำลังกายเพื่อหลีกเลี่ยงอบายมุขและสิ่งเสพติด

ฝ่ายพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียน ของโรงเรียนเซนต์จอห์น โปลิเทคนิคประกอบด้วยงาน งานดังนี้คือ งานสารเสพติดและอบายมุข งานติดตามพฤติกรรมผู้เรียน งานติดตามดูแลความ เรียบร้อยภายใน และ งานติดตามดูแลความเรียบร้อยภายนอก ส่วนขอบข่ายของงานพัฒนาวิสัย หรืองานปกครอง ของโรงเรียนเซนต์จอห์น โปลิเทคนิคประกอบด้วย (โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลิ เทคนิค อ้างในแผนปฏิบัติการงานพัฒนาวิสัยหรืองานปกครอง 2552: 6)

1. การวางแผนงานปกครองนักเรียน เช่น การรวบรวมและจัดทำระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับงานปกครองนักเรียน และ การทำแผนงานปกครอง
2. การบริหารงานปกครองนักเรียน เช่น การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ และ การประสานงานปกครอง
3. การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม เช่น การจัดกิจกรรม

ส่งเสริมพัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัย การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาด้านความรับผิดชอบต่อสังคม การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และการยกย่องให้กำลังใจแก่นักเรียนผู้ประพฤติดี

4. การป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน เช่นการป้องกัน และแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตในโรงเรียน และการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคเอดส์ในโรงเรียน

5. การดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน

6. การประเมินผลงานปกครองนักเรียน

2.4 การดำเนินการบริหารงานกิจกรรมของโรงเรียนเซนต์จอห์นโปลิเทคนิค

งานกิจกรรมของโรงเรียนเซนต์จอห์นโปลิเทคนิค เป็นการให้บริการด้านกิจกรรม ตามโครงการตามที่โรงเรียนได้กำหนดไว้ในงานกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น กิจกรรมกีฬา กิจกรรมส่งเสริมด้านวิชาการ กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีในวิชาชีพ กิจกรรมส่งเสริมบุคลิกภาพ และมนุษย์สัมพันธ์ กิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม กิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทย รวมทั้งให้คำปรึกษาในการดำเนินงานของชมรม ส่งเสริมกิจกรรมของชมรมต่าง ๆ

สรุปได้ว่ากิจกรรมที่จัดในโรงเรียนเซนต์จอห์นโปลิเทคนิคในปีการศึกษา 2552 มีดังต่อไปนี้คือ 1) กิจกรรมส่งเสริมด้านวิชาการ เช่น กิจกรรมการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน (กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน) กิจกรรมทัศนศึกษา ภูเขา กิจกรรม 1 ห้อง 1 กิจกรรม กิจกรรมโปลิเทคนิครวมใจเทิดไท้พ่อแห่งแผ่นดิน (นิทรรศการวิชาการ) 2) กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีในวิชาชีพ เช่น กิจกรรมปฐมนิเทศ กิจกรรมอบรมคุณธรรม จริยธรรม หน้าเสาธง กิจกรรมธรรมบุญวันครู (16 มกราคม) กิจกรรมร่วมประเพณีถวายเทียนพรรษา กิจกรรมร่วมวันลอยกระทง กิจกรรมวันเฉลิมพระชนพรรษา กิจกรรมมอบรางวัลแก่ผู้ประพฤติดี กิจกรรมต่อต้านยาเสพติด และกิจกรรมปัจฉิมนิเทศ 3) กิจกรรมส่งเสริมบุคลิกภาพ และมนุษย์สัมพันธ์ เช่นกิจกรรมประกวดมิสเตอร์โปลิ กิจกรรมแข่งกีฬาดี กิจกรรมการประกวดร้องเพลงคาราโอเกะ กิจกรรมประกวดแข่งขันดนตรีโฟล์คซองและสตริง กิจกรรมเลือกตั้งกรรมการนักเรียน สาขาวิชา เครื่องกล ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ กิจกรรมประกวดแข่งขันเชียร์ลีดเดอร์ กิจกรรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ กิจกรรมเพื่อนสัมพันธ์ กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ 4) กิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เช่นกิจกรรม 5 ส. กิจกรรมปลูกต้นไม้ภายในและภายนอกสถานศึกษา กิจกรรมรณรงค์สิ่งแวดล้อม กิจกรรมประหยัดพลังงานเพื่อพ่อ 5) กิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทย เช่น กิจกรรมขับร้องเพลงลูกทุ่งไทยกิจกรรมอาหารไทย 4 ภาค กิจกรรมการแข่งขันคำสัปดาห์ กิจกรรมวันไหว้ครู กิจกรรมประกวดมารยาทไทย กิจกรรมวันสุนทรภู่ กิจกรรมวันพ่อแห่งชาติ

2.5 การดำเนินการ การบริหารงานบริการและสวัสดิการของโรงเรียนเซนต์จอร์จส์โฮสโพลีเทคนิค

งานบริการ และสวัสดิการ เป็นงานที่โรงเรียนเซนต์จอร์จส์โฮสโพลีเทคนิคจัดบริการ และให้สวัสดิการแก่นักเรียน ในด้านอำนวยความสะดวก และช่วยเหลือให้นักเรียน ให้มีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี สามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งจะส่งผลต่อการเรียนการสอนให้ประสบผลสำเร็จได้มากยิ่งขึ้น งานบริการและสวัสดิการ มีดังนี้

2.5.1 งานบริการแนะแนว เป็นการให้บริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ให้คำปรึกษา ศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาของนักเรียน บริการสารสนเทศ ด้านการศึกษา และอาชีพ จัดปฐมนิเทศและปัจฉิมนิเทศ ติดตามผลการมีงานทำของนักเรียน และส่วนหนึ่งอาจารย์ที่ปรึกษาจะแนะแนวให้คำปรึกษาแก่นักเรียนในเวลา Home Room ตอนเช้า 10 นาที ก่อนที่จะเริ่มดำเนินการเรียน การสอนในแต่ละวัน

2.5.2 งานบริการสุขภาพและการรักษาพยาบาล เป็นการให้บริการเกี่ยวกับการเจ็บป่วย ปฐมพยาบาลและให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับสุขภาพ ให้คำปรึกษาและส่งเสริมสุขภาพอนามัย เผยแพร่ความรู้ด้านสุขภาพ โรคต่าง ๆ และยาเสพติด

ห้องพยาบาล มีเจ้าหน้าที่พยาบาลประจำ ซึ่งมีการบริการ และลักษณะของห้องพยาบาลดังต่อไปนี้

- 1) เปิดบริการให้ครู นักเรียน ตลอดทั้งวัน มีเตียงคนไข้ที่สะอาดและแข็งแรง มีห้องแยกคนไข้หญิง และห้องคนไข้ชายออกจากกัน
- 2) มียาสามัญประจำบ้าน ยาสำหรับรับประทาน ยาทา และมีอุปกรณ์ปฐมพยาบาลเบื้องต้น
- 3) ห้องพยาบาลมีอุณหภูมิที่เหมาะสมแก่คนไข้ การถ่ายเทอากาศที่สะดวก มีแสงสว่างเพียงพอ
- 4) บริการตรวจเช็คสุขภาพครู และนักเรียน เช่น การวัดส่วนสูง ชั่งน้ำหนัก วัดความดันของร่างกาย และมีการบันทึกสุขภาพ
- 5) บริการแนะแนวการส่งเสริมสุขภาพ
- 6) มีบัตรประกันอุบัติเหตุและประกันชีวิตให้แก่ครูและนักเรียนทุกคน

2.5.3 งานบริการอาหารและโภชนาการ การให้บริการเกี่ยวกับอาหารเช้า กลางวัน และบริการจุดน้ำดื่ม โรงเรียนจัดการให้บริษัท F&B ซึ่งเป็นบริษัทที่จัดทำอาหารจำหน่ายภายในโรงเรียนในเครือเซนต์จอร์จส์ทั้งหมด เป็นผู้ดำเนินการจัดทำอาหารแล้วจำหน่ายภายในโรงเรียนผ่านบัตรเงินสด Smart Purse โดยทางโรงเรียนเซนต์จอร์จส์คอยควบคุมดูแลด้านคุณภาพ ความ

สะอาดและราคาอย่างใกล้ชิด นักเรียนสามารถนำอาหารมาทานที่โรงเรียนได้ โดยทางโรงเรียน จัดบริการสถานที่รับประทานอาหาร ที่ล้างมือ ล้างภาชนะ ตลอดจนน้ำดื่มไว้ให้

2.5.4 งานบริการห้องสมุด เป็นการให้บริการเกี่ยวกับการยืมหนังสือ มุมในการนั่งอ่านหนังสือ การบริการระบบสารสนเทศ ด้วยระบบอินเทอร์เน็ต

การบริการ และลักษณะของห้องสมุด มีดังต่อไปนี้

1) ห้องสมุด มีบุคลากร และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดโรงเรียนประกอบด้วย บรรณารักษ์ 1 คน และผู้ช่วยบรรณารักษ์ 1 คน

2) บริการยืม – ส่งหนังสือ จัดบริการให้ยืมหนังสือโดยกำหนดระเบียบและวิธีการไว้ชัดเจน

3) จัดบริการห้องสมุดตลอดทั้งวัน โดยเฉพาะก่อนเวลาเข้าเรียนครึ่งชั่วโมง

4) บริการจัดหนังสือพิมพ์รายวัน ไว้ให้ครูและนักเรียนได้อ่าน

5) บริการสืบค้นหาข้อมูลทางการศึกษาด้วยระบบอินเทอร์เน็ต

สถานที่จัดตั้งห้องสมุด และอุปกรณ์ มีดังต่อไปนี้

1) ห้องสมุดตั้งอยู่ในที่สะดวกแก่การมาใช้บริการของนักเรียนและครู อยู่ชั้นล่างของอาคาร อยู่ห่างไกลจากเสียงรบกวน

2) มีขนาดของห้องหรือเนื้อที่มากพอสำหรับบรรณนักเรียน

3) มีแสงสว่างเพียงพอ ไม่เป็นอันตรายต่อสายตานักเรียน

4) มีโต๊ะ เก้าอี้ ชั้นหนังสือ ตู้หนังสือ ที่อ่านหนังสือพิมพ์ ตู้บัตรรายการ และที่ยืม – ส่งหนังสือ

5) มีคอมพิวเตอร์ สำหรับสืบค้นหาข้อมูลทางการศึกษาด้วยระบบอินเทอร์เน็ต

ประเภทหนังสือที่มีในห้องสมุด

1) หนังสือค้นคว้าอ้างอิง เช่น พจนานุกรม สารานุกรม และหนังสืออ้างอิง

2) หนังสือเสริมหลักสูตร

3) หนังสือส่งเสริมพัฒนาการต่างๆ

2.5.5 งานบริการด้านความปลอดภัย การจัดระบบบริการในด้านการรักษาความปลอดภัยให้กับ นักเรียน ที่อยู่ภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นการเล่นกีฬาในโรงเรียนหรือการเดินทางมาโรงเรียน และเดินทางกลับบ้าน

1) ระบบรักษาความปลอดภัยภายในโรงเรียน

- (1) โรงเรียนมียามรักษาความปลอดภัย ที่จ้างมาจากบริษัทรักษาความปลอดภัยโดยตรง จัดอยู่ประจำทั้งกลางวันและกลางคืน
- (2) มีระบบกล้องวงจรปิด ตามจุดที่สำคัญต่าง ๆ ภายในโรงเรียน
- (3) มีการสแกนลายนิ้วมือเข้า – ออกโรงเรียนทุกครั้งด้วยระบบคอมพิวเตอร์
- (4) มีครู เเวร ประจำจุดต่างๆภายในโรงเรียนเวลานักเรียนพัก ช่วยดูแลความเรียบร้อย ป้องกันไม่ให้มีการทะเลาะวิวาท
- (5) มีระบบตรวจค้นสารเสพติด และอาวุธก่อนเข้าโรงเรียน
- (6) อาคารสถานที่มีระบบไฟแสงสว่างเพียงพอ ป้องกันระบบสายตาของนักเรียน
- (7) มีถังดับเพลิงตามอาคาร และโรงฝึกปฏิบัติงานอย่างเพียงพอและมีการตรวจเช็คระดับความดันของถังดับเพลิงทุกๆ 6 เดือน

2) ระบบรักษาความปลอดภัยภายนอกโรงเรียน

- (1) มีครู เเวรประจำจุดภายนอกโรงเรียนในช่วงเช้า และช่วงเวลานักเรียนเลิกเรียน เพื่อดูแลความเรียบร้อยและรักษาความปลอดภัยร่วมกับโรงเรียนที่อยู่ใกล้ๆ กัน
- (2) โรงเรียนขอความร่วมมือกับทางตำรวจ สน.พหลโยธิน ช่วยดูแลความปลอดภัยให้กับนักเรียนในช่วงเวลานักเรียนเลิกเรียน

2.5.6 งานบริการสหกรณ์ร้านค้า การให้บริการเกี่ยวกับการจำหน่าย อุปกรณ์การเรียน เครื่องเขียนต่าง ๆ รวมทั้งเครื่องแบบนักเรียน ถ่ายเอกสาร บัตรเติมเงินโทรศัพท์ ผ่านบัตรเงินสด Smart Purse

2.5.7 งานบริการการรักษาดินแดน เป็นการให้บริการเกี่ยวกับการศึกษาวิชาทหาร และฝึก ดำเนินการขอ-ถอน ผ่อนผันทหารกองประจำการ และการลาศึกษาต่อของทหารกองประจำการ ดำเนินการขอ-ถอน ผ่อนผันทหารกองหนุนเรียกระดมพล มีครูเป็นผู้นำนักเรียนไปสมัครเรียน ทดสอบภาคปฏิบัติ และเรียนที่สนามฝึก รด. กองทัพอากาศ ดอนเมือง

2.5.8 งานกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา เป็นการให้บริการพิจารณาคัดเลือกนักเรียนผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ เพื่อให้กู้ยืมเงินของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ซึ่งจะมีกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) และกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ผูกพันกับรายได้ในอนาคต (กรอ.)

2.5.9 งานสวัสดิการ การให้บริการด้านสวัสดิการ ดำเนินการและรับผิดชอบ จดหมาย การประกันชีวิต การจัดเลี้ยงประจำปี ทุนการศึกษา โรงเรียนมีการคัดเลือกนักเรียน

ระดับ ปวช. ชั้นปีที่ 2 เพื่อที่รับทุนการศึกษาไปเรียนใน ระดับชั้นปีที่ 3 ที่ GIFU DAICHI HIGH SCHOOL ประเทศญี่ปุ่นฟรี ซึ่งเป็นโรงเรียนที่โรงเรียนนอกรับโรงเรียนในเครือเซนต์จอห์น

สรุปได้ว่า งานบริการ และสวัสดิการ ที่โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิคจัดบริการ และให้สวัสดิการแก่นักเรียน คือ งานบริการแนะแนว งานบริการสุขภาพและการรักษาพยาบาล งานบริการอาหารและโภชนาการ งานบริการห้องสมุด งานบริการด้านความปลอดภัย งานบริการ สหกรณ์ร้านค้า งานบริการการรักษาดินแดน งานกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา และงานสวัสดิการ

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานกิจการนักเรียน มีดังต่อไปนี้

มงคล เจตินัย (2539) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารงานกิจการนักศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิค ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่า ผู้บริหาร ครูอาจารย์ มีความเห็นว่าการ บริหารงานกิจการนักศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้ง 5 ด้าน คือ งานแนะ แนวอาชีพและจัดหางาน งานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา งานโครงการพิเศษ งานปกครอง และ งานสวัสดิการพยาบาลและหอพักมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก อันดับแรก ได้แก่งานกิจกรรม นักเรียนนักศึกษามีปัญหาและ ความต้องการอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะ ด้านงานปกครอง และ งานสวัสดิการพยาบาลและหอพัก ส่วนนักศึกษาที่มีความเห็นว่าการบริหารงานกิจการนักศึกษา โดย ภาพรวม และรายด้านมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านงานปกครอง เมื่อเปรียบเทียบ การบริหารงานกิจการนักศึกษาของวิทยาลัยเทคนิค ตามประเภทวิชาที่เปิดสอน พบว่า โดยภาพรวม ไม่มีความแตกต่างในด้านปัญหาและความต้องการ แต่ในเรื่องการดำเนินงานมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05

ไพรัตน์ ชันธแก้ว (2540) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการดำเนินงานด้านกิจการ นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่าสภาพและปัญหาในการดำเนินงานกิจการนักศึกษาของ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีการปฏิบัติและปัญหาโดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง สำหรับความ คิดเห็นและข้อเสนอแนะประเด็นที่สำคัญได้แก่ 1) การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการเก็บและ เรียกใช้ข้อมูลเพิ่มขึ้น 2) นักศึกษาที่ทำงานด้านกิจกรรมนักศึกษาการจัดอบรมให้เข้าใจ กฎระเบียบ ข้อบังคับและขั้นตอนการดำเนินงาน 3) การเพิ่มสวัสดิการด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและ ทรัพย์สินของนักศึกษา 4) การสร้างหอพักเพิ่มให้เพียงพอกับจำนวน นักศึกษา 5) การจัดอบรมเพื่อ พัฒนาความรู้ ความสามารถแก่บุคลากรอย่างสม่ำเสมอ 6) การจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้น

วินิจ จิตรา (2545) ได้ศึกษาความพึงพอใจในการบริการงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ในโรงเรียนสงขลาเทคโนโลยี พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียน นักศึกษาที่มีต่อการบริการงาน กิจการนักเรียน นักศึกษา ในโรงเรียนสงขลาเทคโนโลยี ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการบริการแนะแนว ด้านงานปกครอง ด้านกิจกรรมนักเรียน นักศึกษาโดยรวม และรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ด้านงานปกครอง ด้านงานบริการงานแนะแนว ด้านการจัด กิจกรรมนักเรียน นักศึกษา ส่วนผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียน นักศึกษาที่มีต่อการบริการงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ในโรงเรียนสงขลาเทคโนโลยี ที่มี หลักสูตรต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน

อาภาพร บุตรศรี (2546) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่องานบริการและสวัสดิการ ของฝ่ายสวัสดิการนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของ นิสิตที่มีต่องานบริการและสวัสดิการของฝ่ายสวัสดิการนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำแนกตามเพศ คณะ และชั้นปี กลุ่มตัวอย่างคือนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และองค์กรฯ จำนวน 352 และ 320 คน ตามลำดับ ผลการวิจัยพบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีความคิดเห็นต่องานบริการและสวัสดิการของ ฝ่ายสวัสดิการนิสิต โดยรวมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน นิสิตเห็นว่าด้านอนามัยมี ความเหมาะสมในระดับมาก ด้านบริการนิสิต และด้านบริการจัดหางานเหมาะสมในระดับปาน กลาง ส่วนนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องค์กรฯ มีความคิดเห็นต่องานบริการ และ สวัสดิการของฝ่ายสวัสดิการนิสิต โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตเห็นว่าด้านงานบริการนิสิต มีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านบริการจัดหางาน และงาน อนามัยมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง นิสิตที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่องานบริการ และ สวัสดิการของฝ่ายสวัสดิการนิสิต แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิต มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ในด้านงานบริการนิสิต และด้านงาน อนามัย ส่วนนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องค์กรฯ มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ในด้านงาน บริการนิสิต และด้านงานบริการจัดหางาน นิสิตที่มีชั้นปีแตกต่างกัน พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีความคิดเห็นโดยรวม และทุกด้านแตกต่างกัน ส่วนนิสิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ องค์กรฯ มีความคิดเห็นโดยรวม และทุกด้านไม่แตกต่างกัน นิสิตที่มีคณะวิชา แตกต่างกัน ทั้งนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และองค์กรฯมีความคิดเห็น ต่อ งานบริการและสวัสดิการของฝ่ายสวัสดิการนิสิตโดยรวมและทุกด้านแตกต่างกัน

พูนทรัพย์ จั่นนิล (2547) ได้ศึกษาการดำเนินงานกิจการนักเรียนตามแนวความคิดของนักเรียนโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ผลการดำเนินงานกิจการนักเรียนตามแนวความคิดของนักเรียนโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงคะแนนจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการควบคุมประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน ด้านการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน ด้านการจัดบริการแนะแนวนักเรียน ด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน และด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน ส่วนผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบ การดำเนินงานกิจการนักเรียนตามแนวความคิดของนักเรียนโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 จำแนกตามระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนสูงกว่าระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ยกเว้นด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ธานี คงเพชร (2548) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร ที่มีต่อการให้บริการในงานกิจการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพณิชยการพระนคร ผลการศึกษาคะแนนเฉลี่ยระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการในงานกิจการนักศึกษา ของนักศึกษา วิทยาเขตพณิชยการพระนคร พบว่านักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการในงานกิจการนักศึกษาโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง คือ มีค่าเฉลี่ย 2.88 และเมื่อ พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านพยาบาล มีค่าเฉลี่ย 3.16 รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมจริยธรรม มีค่าเฉลี่ย 3.13 และด้านที่มีความพึงพอใจ น้อยที่สุดคือ ด้านกีฬา มีค่าเฉลี่ย 2.84

กัญญา รัตนวรชาติ (2550) ได้ศึกษาการบริหารกิจการนักเรียน ตามความรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราด พบว่าการบริหารกิจการนักเรียน ตามความรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน ด้านการจัดบริการห้องสมุด ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน ด้านการจัดบริการแนะแนวนักเรียน ด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัย ส่วนผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการบริหารกิจการนักเรียน ตามความรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราด จำแนกตามระดับชั้น โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ($p < .05$) โดยระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีการรับรู้ต่อการ

บริหารกิจการนักเรียน มากกว่าระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนด้านอื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. งานวิจัยต่างประเทศ

นอร์แมน (Naumann, 1983, p. 370) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของระเบียบวินัยในโรงเรียนที่ผลต่อบรรยากาศในโรงเรียน พบว่า วิธีใช้ระเบียบวินัยได้เป็นข้อกำหนดบรรยากาศของโรงเรียน และบุคลิกภาพความแตกต่าง ในวิธีการของผู้รักษาวินัยเป็นตัวกำหนดแบบอย่างที่ดีของระเบียบ และบรรยากาศของโรงเรียน

มัลคูลเลน (McMullen, 1985 p. 616-A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับวินัยและรับการจัดการที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายและมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตเมือง เพื่อเน้นพัฒนาวิสัยทัศน์ พบว่า ปัญหาทางวินัยส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากพฤติกรรมของโรงเรียน เพราะนักเรียนต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดี ยึดหยุ่นได้ โรงเรียนได้ให้ความสนใจเอาใจใส่และมีระเบียบวินัย การวิจัยได้สนับสนุนให้โรงเรียนจัดระบบอย่างมีประสิทธิภาพได้ดังนี้ 1) ฝึกครูในการสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีในการเรียนการสอน 2) สร้างความสัมพันธ์ให้เกิดขึ้นภายในโรงเรียน 3) กำหนดความรับผิดชอบต่อปัญหาโดยการให้คำปรึกษา กำหนดแนวทางของพฤติกรรม 4) กำหนดโครงการให้นักเรียนหยุดพักการเรียนชั่วคราว 5) วางแผนพัฒนาผู้ทำผิดบ่อยๆ แต่ละคนเพื่อให้เป็นอย่างดี 5) ให้ผู้ปกครองมีส่วนรับรู้และเกี่ยวข้องในการรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียน

มอรั้น (Moran, 1990, p. 5347) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาการปรับตัวทางอารมณ์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของวัยรุ่นตอนต้น ที่มาจากครอบครัวแตกแยก จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาการปรับตัวทางอารมณ์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำของวัยรุ่นดังกล่าว ได้แก่ ความรู้สึกที่ตนเองถูกทอดทิ้งจากบิดามารดากับเหตุการณ์ต่างๆ ที่ต้องเผชิญอันเนื่องมาจากการแตกแยกของครอบครัว

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่มีต่อการให้บริการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค กรุงเทพมหานคร” เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งผู้วิจัยมุ่งศึกษาความคิดเห็นต่อการให้บริการงานกิจการนักเรียน ของนักเรียนโรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค และได้ดำเนินการวิจัย ตามขั้นตอนคือ การกำหนดประชากร และการเลือกกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนในโรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค ในปีการศึกษา 2552 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 500 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนในโรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค ในปีการศึกษา 2552 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 217 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ เครชซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan อ้างถึงใน รศ.ดร.ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และคณะ ,2550 : 264) แล้วนำกลุ่มตัวอย่างมาแบ่งตามสัดส่วน จำแนกตามระดับชั้นปี

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ระดับชั้น	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ปวช.1	133	58
ปวช.2	205	89
ปวช.3	162	70
รวม	500	217

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการให้บริการงานกิจการนักเรียน ของนักเรียนโรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้น และสาขาวิชา มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการให้บริการงานกิจการนักเรียน ของนักเรียนโรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวความคิดของลิเคิร์ต (Likert Rating Scale) โดยให้ผู้ตอบ ตอบเป็นน้ำหนัก มาก น้อย ตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม คำถามแต่ละข้อได้กำหนดคะแนนในการตอบไว้ ดังนี้คือ

- ระดับคะแนน   ระดับความคิดเห็นต่อ การให้บริการงานกิจการนักเรียน
- 5 หมายความว่า พอใจกับการให้บริการงานกิจการนักเรียน ในระดับมากที่สุด
  - 4 หมายความว่า พอใจกับการให้บริการงานกิจการนักเรียน ในระดับมาก
  - 3 หมายความว่า พอใจกับการให้บริการงานกิจการนักเรียน ในระดับปานกลาง
  - 2 หมายความว่า พอใจกับการให้บริการงานกิจการนักเรียน ในระดับน้อย
  - 1 หมายความว่า พอใจกับการให้บริการงานกิจการนักเรียน ในระดับน้อยสุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแสดงความคิดเห็นของผู้ตอบข้อเสนอแนะ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

3. การสร้างเครื่องมือ

3.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถาม

3.2 กำหนดขอบข่ายในการสร้างเครื่องมือ ซึ่งได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการให้บริการงานกิจการนักเรียน ของนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค

3.3 สร้างข้อกระทงคำถามของแบบสอบถาม ตามขอบข่ายที่กำหนด จำนวน 43 ข้อ

3.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ความถูกต้อง และปรับปรุงแก้ไข

3.5 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจหาความตรง (Validity) ของเนื้อหา โดยใช้แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Congruence) เลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 เป็นต้นไป ได้จำนวนข้อคำถามทั้งสิ้นจำนวน 43 ข้อ โดยมีรายละเอียดดังนี้ คือ 1) ด้านงานพัฒนาวิสัยนักเรียน จำนวน 13 ข้อ 2) ด้านงานกิจกรรมเรียน จำนวน 13 ข้อ 3) ด้านงานบริการและสวัสดิการนักเรียน จำนวน 17 ข้อ

3.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง ในเดือนมกราคม พ.ศ. 2552

3.7 หาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient, 1970) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งหมดเท่ากับ 0.964

3.8 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ถึงผู้อำนวยการโรงเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลการวิจัย

4.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ไปยังนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยได้แจกและนัดวันเพื่อรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง

4.3 ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามโดยละเอียดทุกฉบับ

4.4 ผู้วิจัยได้รวบรวมแบบสอบถามได้ทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 100

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปจากแบบสอบถามดังนี้

5.1 วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามตอนที่ 1 ด้วยการหาค่าความถี่ และ ร้อยละ (Percentage)

5.2 การวิเคราะห์เกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการให้บริการงานกิจการนักเรียน ของนักเรียนโรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค ตามแบบสอบถามตอนที่ 2 โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยกำหนดเกณฑ์ของค่าเฉลี่ยดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 – 5.00 ระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 – 4.49 ระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 – 3.49 ระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 – 2.49 ระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.49 ระดับน้อยที่สุด

5.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นการให้บริการงานกิจการนักเรียน ของนักเรียนโรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค วิเคราะห์โดยใช้สถิติวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) และเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของตุ๊กกี (Tukey Method)

5.4 การวิเคราะห์แบบสอบถามแสดงความคิดเห็นของผู้ตอบข้อเสนอแนะแบบปลายเปิดด้วยการหาค่าความถี่ และร้อยละ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้จัดทำการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นต่อการให้บริการงานกิจการนักเรียน ของนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการให้บริการงานกิจการนักเรียน ของนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค

ตอนที่ 4 แนวทางการให้บริการงานกิจการนักเรียน ตามที่นักเรียนต้องการให้ โรงเรียนดำเนินการจัดบริการในงานกิจการนักเรียน ของนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ดังแสดงผลในตารางที่ 4.1 - 4.3

ตารางที่ 4.1 จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง และร้อยละ จำแนกตามระดับชั้นปีของนักเรียน โรงเรียน เซนต์จอห์น โปลีเทคนิค

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ
ระดับชั้นเรียน		
ปวช.1	58	26.73
ปวช.2	89	41.01
ปวช.3	70	32.26
รวม	217	100.00

จากตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนักเรียนระดับชั้นปีที่ 2 โดยมีจำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 41.01 รองลงมาเป็นนักเรียนระดับชั้นปีที่ 3 จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 32.26 และนักเรียนระดับชั้นปีที่ 1 จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 26.73

ตารางที่ 4.2 จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง และร้อยละ จำแนกตามเพศ ของนักเรียน
โรงเรียนเซนต์จอร์จัน โปลีเทคนิค

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	211	97.24
หญิง	6	2.76
รวม	217	100.00

จากตารางที่ 4.2 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนักเรียนชาย โดยมีจำนวน 211 คน คิดเป็นร้อยละ 97.24 และนักเรียนหญิงมีจำนวน 6 คน คิดเป็น ร้อยละ 2.76

ตารางที่ 4.3 จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง และร้อยละ จำแนกตามอายุของนักเรียนโรงเรียนเซนต์จอร์จัน
โปลีเทคนิค

ตัวแปร	ระดับของตัวแปร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ
อายุ	15	17	7.83
	16	53	24.42
	17	73	33.64
	18 ขึ้นไป	74	34.10
รวม		217	100.00

จากตารางที่ 4.3 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนักเรียนที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป โดยมีจำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 34.1 รองลงมาเป็นนักเรียนที่มีอายุ 17 ปี จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 33.64 เป็นนักเรียนที่มีอายุ 16 ปี จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 24.42 และนักเรียนที่มีอายุ 15 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 7.83

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นต่อการให้บริการงานกิจการนักเรียน ของนักเรียน
โรงเรียนเซนต์จอห์นโปลิเทคนิค

ดังแสดงผลในตารางที่ 4.4 – 4.7

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีต่อการ
ให้บริการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์นโปลิเทคนิค ในภาพรวม
(n = 217 คน)

การให้บริการในงานกิจการนักเรียน	$\bar{X}$	S.D	ระดับความคิดเห็น
งานพัฒนาวินัย	3.97	0.97	มาก
งานกิจกรรม	3.66	1.03	มาก
งานบริการและสวัสดิการ	3.66	1.14	มาก
ความคิดเห็นโดยรวม	3.75	1.07	มาก

จากตารางที่ 4.4 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการให้บริการในงาน
กิจการนักเรียนโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$, S.D = 1.07) โดยงานที่มีความคิดเห็นมาก
เป็นอันดับหนึ่งคือ งานพัฒนาวินัย ($\bar{X} = 3.97$, S.D = 0.97) รองลงมาซึ่งมีระดับความคิดเห็น
เท่ากันคือ งานกิจกรรม ($\bar{X} = 3.66$, S.D = 1.03) และงานบริการและสวัสดิการ ($\bar{X} = 3.66$)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีต่อการ
ให้บริการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค ในงานพัฒนาวิสัย

การให้บริการในงานพัฒนาวิสัย	$\bar{X}$	S.D	ระดับความคิดเห็น
1. โรงเรียนมีการตรวจปัสสาวะเพื่อหาสารเสพติดเป็นประจำ	3.94	0.95	มาก
2. โรงเรียนมีคู่มือนักเรียนให้นักเรียนศึกษา กฎระเบียบ และปฏิบัติตามกฎได้อย่างถูกต้อง	3.62	1.00	มาก
3. โรงเรียนมีบทลงโทษนักเรียนที่ประพฤติผิดระเบียบอย่างชัดเจน	3.96	0.92	มาก
4. โรงเรียนมีมาตรการการส่งเสริมการเลิก บุหรี่และสารเสพติด	4.14	0.97	มาก
5. โรงเรียนมีการจัดอบรมให้แก่ นักเรียนเกี่ยวกับเรื่องคุณธรรม จริยธรรม อย่างสม่ำเสมอ	3.87	0.97	มาก
6. โรงเรียนมีการติดตามความก้าวหน้าการแก้ปัญหาความประพฤติ ของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	3.91	0.91	มาก
7. ครู ติดตามดูแลพฤติกรรม ของนักเรียนเป็นประจำ	4.13	0.91	มาก
8. ผู้บริหาร ครู ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน	3.79	1.10	มาก
9. ครูที่ปรึกษาติดต่อกับผู้ปกครองนักเรียน เพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรม ของนักเรียนอย่าง สม่ำเสมอ	4.18	0.87	มาก
10. มีการดูแลเรื่องความปลอดภัยทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ	3.95	0.96	มาก
11. ครูที่ปรึกษาพบนักเรียนเป็นประจำ	4.35	0.86	มาก
12. ครูที่ปรึกษามีข้อมูลของนักเรียนอย่างละเอียด และเข้าใจปัญหาอย่างแท้จริง	4.02	0.93	มาก
13. โรงเรียนจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วมรับผิดชอบอย่างแท้จริง	3.76	0.98	มาก
ความคิดเห็นโดยรวม	3.97	0.97	มาก

จากตารางที่ 4.5 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการให้บริการในงานกิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลิเทคนิค ด้านงานพัฒนาวินัย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$, S.D = 0.97) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการให้บริการในงานกิจการนักเรียน ในงานพัฒนาวินัยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า ครูที่ปรึกษาพบนักเรียนเป็นประจำอยู่ในอันดับสูงสุด ($\bar{X} = 4.35$, S.D = 0.86) และโรงเรียนมีคู่มือให้นักเรียนให้นักเรียนศึกษากฎระเบียบ และปฏิบัติตามกฎได้อย่างถูกต้อง อยู่ในอันดับต่ำสุด ($\bar{X} = 3.62$, S.D = 1.00)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีต่อการให้บริการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลิเทคนิค ด้านงานกิจกรรมนักเรียน

การให้บริการด้านงานกิจกรรมนักเรียน	$\bar{X}$	S.D	ระดับความคิดเห็น
1. โรงเรียนมีการส่งเสริมให้นักเรียน เข้าร่วมกิจกรรมตามความสามารถ	3.88	0.98	มาก
2. โรงเรียนมีการส่งเสริม เผยแพร่กติกาและวิธีการเล่นกีฬาต่าง ๆ และควบคุมดูแลการ ฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอ	3.6	1.05	มาก
3. โรงเรียนมีการจัดกีฬาเพื่อส่งเสริมสุขภาพ อยู่เป็นประจำ	3.5	1.04	มาก
4. โรงเรียนมีการอำนวยความสะดวกในการให้ยืมอุปกรณ์กีฬาแก่นักเรียน	3.67	1.10	มาก
5. โรงเรียนจัดกีฬาได้อย่างเหมาะสม และตัดสินอย่างยุติธรรม ด้วยความเสมอภาค	3.82	0.98	มาก
6. โรงเรียนจัดงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างพอเพียง	3.36	1.13	ปานกลาง
7. โรงเรียนมีการส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม และบำเพ็ญตนเป็นประโยชน์อย่างสม่ำเสมอ	3.65	0.92	มาก

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

การให้บริการด้านงานกิจกรรมนักเรียน	$\bar{X}$	S.D	ระดับความคิดเห็น
8. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและปลูกฝัง ค่านิยมทางคุณธรรม จริยธรรม อยู่เป็นประจำ ใน วันสำคัญต่างๆ	3.85	0.94	มาก
9. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความก้าวหน้าทาง วิชาการของนักเรียน	3.64	1.04	มาก
10. โรงเรียนมีการส่งเสริมการจัดกิจกรรม การประกวด มารยาทไทย ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอยู่ เป็นประจำ	3.82	0.93	มาก
11. โรงเรียนจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชนอยู่เป็นประจำ	3.5	1.07	มาก
12. นักเรียนมีส่วนร่วมนำเสนอให้มีกิจกรรมตามความ สนใจ	3.58	1.09	มาก
13. นักเรียนมีบทบาทในการประเมินกิจกรรมต่าง ๆ	3.72	1.00	มาก
ความคิดเห็นโดยรวม	3.66	1.03	มาก

จากตารางที่ 4.6 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการให้บริการในงานกิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค ด้านงานกิจกรรมนักเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$, S.D = 1.03) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการให้บริการในงานกิจการนักเรียน ในงานกิจกรรมนักเรียนอยู่ในระดับมาก 12 ข้อ โดยกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า โรงเรียนมีการส่งเสริมให้นักเรียน เข้าร่วมกิจกรรม ตามความสามารถ มากเป็นอันดับสูงสุด ($\bar{X} = 3.88$, S.D = 0.98) ส่วนข้อที่ 6 กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าโรงเรียนจัดงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างพอเพียงอยู่อันดับต่ำสุด ซึ่งอยู่ในระดับความคิดเห็นที่ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$, S.D = 1.13)

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีต่อการให้บริการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค ด้านงานบริการ และสวัสดิการ

การให้บริการด้านงานบริการและสวัสดิการ	$\bar{X}$	S.D	ระดับความคิดเห็น
1. ห้องพยาบาลมีเจ้าหน้าที่พร้อมที่จะอำนวยความสะดวกให้นักเรียน	4.12	0.96	มาก
2. ห้องพยาบาลมีเตียงนอนเพียงพอต่อนักเรียนที่ต้องการพักรักษาพยาบาล	4.00	0.97	มาก
3. ห้องพยาบาลมีอุปกรณ์การปฐมพยาบาลเบื้องต้นอย่างเพียงพอ	3.99	0.93	มาก
4. ห้องสมุดมีสถานที่อ่านหนังสืออย่างเพียงพอ ไม่แออัดจนเกินไป	3.52	1.13	มาก
5. ห้องสมุดมีหนังสือหลากหลาย และเพียงพอแก่การอ่านและยืม	3.59	1.18	มาก
6. ห้องสมุดมีคอมพิวเตอร์เพียงพอแก่การค้นหาข้อมูลทางการศึกษา	3.42	1.21	ปานกลาง
7. สถานที่จำหน่ายอาหารมีความสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย	3.45	1.18	ปานกลาง
8. อาหารที่จำหน่ายสะอาด ถูกหลักอนามัย	3.40	1.18	ปานกลาง
9. โรงเรียนจัดร้านจำหน่ายอาหารให้นักเรียนอย่างเพียงพอ	2.82	1.40	ปานกลาง
10. โรงอาหาร มีโต๊ะ เก้าอี้ สำหรับนั่งรับประทานอาหารอย่างเพียงพอ	3.80	1.10	มาก
11. โรงเรียนมีจุดน้ำดื่มที่สะอาด ไว้บริการแก่นักเรียนอย่างเพียงพอ	3.41	1.18	ปานกลาง
12. โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์และบริการเกี่ยวกับการรับสมัคร นักศึกษาวิชาทหารอย่างทั่วถึง	3.93	0.95	มาก
13. โรงเรียนมีการบริการ การขอ – ถอน ผ่อนผันทหารกองประจำการ อย่างทั่วถึง	3.77	0.96	มาก

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

การให้บริการด้านงานบริการและสวัสดิการ	$\bar{X}$	S.D	ระดับความคิดเห็น
14. โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดสรร ทุนกู้ยืมแก่นักเรียนอย่างทั่วถึง	3.57	1.02	มาก
15. โรงเรียนจัดทำประกันอุบัติเหตุและประกันชีวิต ให้กับนักเรียนอย่างทั่วถึง	4.10	0.94	มาก
16. โรงเรียนจัดห้องให้คำปรึกษาแก่นักเรียน ที่มา ติดต่อขอรับคำปรึกษา	3.60	1.13	มาก
17. โรงเรียนมีการจัดครู แนะนำให้กับนักเรียน ได้ ตลอดเวลา	3.65	1.06	มาก
ความคิดเห็นโดยรวม	3.66	1.14	มาก

จากตารางที่ 4.7 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการให้บริการในงานกิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค ด้านงานบริการและสวัสดิการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$, S.D = 1.14) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า โดยกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า ห้องพยาบาลมีเจ้าหน้าที่พร้อมที่จะอำนวยความสะดวกให้แก่ นักเรียนมากเป็นอันดับสูงสุด ($\bar{X} = 4.12$, S.D = 0.96) และกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าโรงเรียนจัดร้านจำหน่ายอาหารให้แก่ นักเรียนอย่างเพียงพอ อยู่ในอันดับต่ำสุด ซึ่งอยู่ในระดับความคิดเห็นที่ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.84$, S.D = 1.40)

**ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการให้บริการงานกิจการนักเรียน
ของนักเรียนโรงเรียนเซนต์จอห์นโปลิเทคนิค**

ดังแสดงผลในตารางที่ 4.8 – 4.15

ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน ระดับความคิดเห็นของนักเรียน ต่อการให้บริการงาน
กิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์นโปลิเทคนิค จำแนกตามระดับชั้น ในภาพรวม

ประเด็นพิจารณา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
งานกิจการนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	3.211	1.605	4.688*
	ภายในกลุ่ม	214	73.278	0.342	
	รวม	216	76.489		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.8 แสดงว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการให้บริการงานกิจการนักเรียน
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย
เป็นรายคู่โดยวิธีของตุคกี (Tukey) ผลปรากฏดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ ระดับความคิดเห็นของนักเรียน ต่อการให้บริการงานกิจการ
นักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์นโปลิเทคนิค จำแนกตามระดับชั้น

กลุ่มตัวอย่าง	$\bar{X}$	ปวช.1	ปวช.2	ปวช.3
		4.93745	4.015990	3.80989
ปวช.1	4.93745	-	0.082153	0.28825*
ปวช.2	4.01599	-	-	0.20610
ปวช.3	3.80989	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.9 จากการเปรียบเทียบรายกลุ่มพบว่า นักเรียนระดับชั้นปวช. 1 กับนักเรียนระดับชั้น ปวช. 3 มีความคิดเห็นต่อการให้บริการงานกิจการนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนระดับชั้น ปวช. 1 มีความพอใจต่อการให้บริการงานกิจการนักเรียนสูงกว่านักเรียนระดับชั้น ปวช. 3 สำหรับกลุ่มอื่นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน ระดับความคิดเห็นของนักเรียน ต่อการ ให้บริการงานพัฒนาวิทย์ โรงเรียนเซนต์จอร์จัน โปลีเทคนิค จำแนกตามระดับชั้น

ประเด็นพิจารณา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
งานพัฒนาวิทย์	ระหว่างกลุ่ม	2	2.940	1.47	4.009*
	ภายในกลุ่ม	214	78.448	0.367	
	รวม	216	81.387		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.10 แสดงว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการให้บริการงานพัฒนาวิทย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีของตุ๊กกี (Tukey) ผลปรากฏดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ ระดับความคิดเห็นของนักเรียน ต่อการ ให้บริการ งานพัฒนาวิทย์ โรงเรียนเซนต์จอร์จัน โปลีเทคนิค จำแนกตามระดับชั้น

กลุ่มตัวอย่าง	$\bar{X}$	ปวช.1	ปวช.2	ปวช.3
		4.098143	4.016422	3.809890
ปวช.1	4.098143	-	0.081720	0.288253*
ปวช.2	4.016422	-	-	0.206532
ปวช.3	3.809890	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.11 จากการเปรียบเทียบรายคู่พบว่า นักเรียนระดับชั้น ปวช. 1 กับนักเรียนระดับชั้น ปวช. 3 มีความคิดเห็นต่อการให้บริการงานพัฒนาวิწყญ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนระดับชั้น ปวช. 1 มีความพอใจต่อการให้บริการงานพัฒนาวิწყญ์สูงกว่านักเรียนระดับชั้น ปวช. 3 สำหรับกลุ่มอื่นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน ระดับความคิดเห็นของนักเรียน ต่อการ ให้บริการงานกิจกรรม โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค จำแนกตามระดับชั้น

ประเด็นพิจารณา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
งานกิจกรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	3.771	1.885	3.761*
	ภายในกลุ่ม	214	107.267	0.501	
	รวม	216	111.037		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.12 แสดงว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการให้บริการงานกิจกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีของตุคกี (Tukey) ผลปรากฏดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ ระดับความคิดเห็นของนักเรียน ต่อการ ให้บริการ ในงานกิจกรรม โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค จำแนกตามระดับชั้น

กลุ่มตัวอย่าง	$\bar{X}$	ปวช.1	ปวช.2	ปวช.3
		3.87136	3.61710	3.539540
ปวช.1	3.87136	-	0.25426	0.331819*
ปวช.2	3.61710	-	-	0.077558
ปวช.3	3.53954	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.13 จากการเปรียบเทียบรายคู่พบว่า นักเรียนระดับชั้นปวช. 1 กับนักเรียนระดับชั้น ปวช. 3 มีความคิดเห็นต่อการให้บริการงานกิจกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนระดับชั้น ปวช. 1 มีความพอใจต่อการให้บริการงานกิจกรรมนักเรียนสูงกว่านักเรียนระดับชั้น ปวช. 3 สำหรับกลุ่มอื่นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน ระดับความคิดเห็นของนักเรียน ต่อการ ให้บริการงานบริการและสวัสดิการ โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค จำแนกตามระดับชั้น

ประเด็นพิจารณา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
งานบริการและสวัสดิการ	ระหว่างกลุ่ม	2	3.771	1.885	3.761*
	ภายในกลุ่ม	214	107.267	0.501	
	รวม	216	111.037		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.14 แสดงว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการให้บริการงานบริการและสวัสดิการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีของตุ๊กกี (Tukey) ผลปรากฏดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ ระดับความคิดเห็นของนักเรียน ต่อการ ให้บริการ ในงานบริการและสวัสดิการ โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค จำแนกตามระดับชั้น

กลุ่มตัวอย่าง	$\bar{X}$	ปวช.1	ปวช.2	ปวช.3
		3.865112	3.584270	3.572269
ปวช.1	3.865112	-	0.280842*	0.292843*
ปวช.2	3.584270	-	-	0.012001
ปวช.3	3.572269	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.15 จากการเปรียบเทียบรายกลุ่มพบว่า นักเรียนระดับชั้น ปวช. 1 กับนักเรียนระดับชั้น ปวช. 2 มีความคิดเห็นต่อการให้บริการงานกิจกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนระดับชั้น ปวช. 1 มีความพอใจต่อการให้บริการงานกิจกรรมนักเรียนสูงกว่านักเรียนระดับชั้น ปวช. 2 และนักเรียนระดับชั้น ปวช. 1 กับนักเรียนระดับชั้น ปวช. 3 มีความคิดเห็นต่อการให้บริการงานกิจกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนระดับชั้น ปวช. 1 มีความพอใจต่อการให้บริการงานกิจกรรมนักเรียนสูงกว่านักเรียนระดับชั้น ปวช. 3 สำหรับกลุ่มอื่นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 แนวทางการให้บริการงานกิจการนักเรียน ตามที่นักเรียนต้องการให้โรงเรียน ดำเนินการจัดบริการในงานกิจการนักเรียน ของนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปліเทคนิค

ดังแสดงผลในตารางที่ 4.16 – 4.18

ตารางที่ 4.16 ความถี่ และร้อยละของความต้องการให้โรงเรียนดำเนินการจัดบริการในงานพัฒนา
วินัย ของนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปліเทคนิค

ลำดับ ที่	การดำเนินการจัดบริการ ในงานพัฒนาวินัย	ความถี่ (ร้อยละ)			
		ปวช.1	ปวช.2	ปวช.3	รวม
1	ต้องการให้มีระบบพี่ดูแลน้อง และ ส่งเสริมการปกครองตนเอง	42 (19.35)	57 (26.27)	36 (16.59)	135 (62.21)
2	มีการให้รางวัลสำหรับนักเรียนที่มี ความประพฤติดี	44 (20.28)	45 (20.74)	45 (20.74)	134 (61.75)
3	ไม่ลงโทษด้วยความโกรธ หรือ พยายาบท โดยการเขียนตี	42 (19.35)	47 (21.66)	29 (13.36)	118 (54.38)
4	ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีความรู้ เรื่องผลที่เกิดจากสารเสพติด และการ มีเพศสัมพันธ์ ในวัยเรียน	36 (16.59)	48 (22.12)	32 (14.75)	116 (53.46)

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

ลำดับ ที่	การดำเนินการจัดบริการ ในงานพัฒนาวิสัย	ความถี่ (ร้อยละ)			
		ปวช.1	ปวช.2	ปวช.3	รวม
5	ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีความรู้ เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวกับเยาวชน	32 (14.75)	32 (14.75)	25 (11.52)	89 (41.01)
6	มีการตรวจสอบการมาเรียนอย่าง เข้มงวด และมีการติดตามเต็มรูปแบบ	1 (0.46)	3 (1.38)	4 (1.84)	8 (3.69)
7	ให้มีการประกวดห้องเรียนดีเด่น ประจำปี	2 (0.92)	3 (1.38)	1 (0.46)	6 (2.76)
8	ไม่ให้มีการเขียนตึกนักเรียน		2 (0.92)	3 (1.38)	5 (2.30)
9	มีการรับฟังปัญหาของนักเรียน		2 (0.92)	2 (0.92)	4 (1.84)

จากตารางที่ 4.16 นักเรียนต้องการให้ทางโรงเรียนดำเนินการจัดบริการในงานพัฒนาวิสัย เพื่อพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียน อันดับแรกคือ ต้องการให้มีระบบพี่ดูแลน้อง และส่งเสริมการปกครองตนเอง นักเรียนระดับชั้น ปวช.1 มีความถี่ 42 (ร้อยละ19.35) นักเรียนระดับชั้น ปวช.2 มีความถี่ 57 (ร้อยละ26.27) และนักเรียนระดับชั้น ปวช.3 มีความถี่ 36 (ร้อยละ 16.59) รวมทั้ง 3 ชั้นเรียนมีความถี่ 135 (ร้อยละ 62.21) รองลงมาคือ มีการให้รางวัลสำหรับนักเรียนที่มีความประพฤติดี ไม่ลงโทษด้วยความโกรธ หรือพยายาม โดยการเขียนตึก ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีความรู้เรื่องผลที่เกิดจากสารเสพติด และการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีความรู้เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวกับเยาวชน ตามลำดับ และยังมีข้อเสนอแนะข้ออื่นๆอีก เช่น 1) มีการตรวจสอบการมาเรียนอย่างเข้มงวด และมีการติดตามเต็มรูปแบบ 2) ให้มีการประกวดห้องเรียนดีเด่นประจำปี 3) ไม่ให้มีการเขียนตึกนักเรียน 4) มีการรับฟังปัญหาของนักเรียน

ตารางที่ 4.17 ความถี่ และร้อยละของความต้องการให้โรงเรียนดำเนินการจัดบริการในงาน
กิจกรรม ของนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค

ลำดับ ที่	การดำเนินการจัดบริการ ในงานกิจกรรม	ความถี่ (ร้อยละ)			
		ปวช.1	ปวช.2	ปวช.3	รวม
1	ต้องการให้มีกิจกรรมส่งเสริมการ ปกครองระบอบประชาธิปไตย	37 (17.05)	55 (25.35)	25 (11.52)	117 (53.92)
2	ต้องการมีส่วนร่วมนำเสนอในการ จัดกิจกรรมตามความสนใจ	35 (16.13)	41 (18.89)	34 (15.67)	110 (50.69)
3	ต้องการให้คณะกรรมการนักเรียนมี บทบาทในการจัดกิจกรรม และร่วม ประเมินกิจกรรม	32 (14.75)	42 (19.35)	35 (16.13)	109 (50.23)
4	ต้องการมีห้องให้คณะกรรมการ นักเรียนทำงาน	27 (12.44)	38 (17.51)	28 (12.90)	93 (42.86)
5	ต้องการให้ชุมชน ผู้ปกครอง มีส่วน ร่วมในการจัดกิจกรรมต่างๆ ให้มาก ขึ้น	26 (11.98)	39 (17.97)	26 (11.98)	91 (41.94)
6	มีการจัดกีฬาบ่อยขึ้น และอยากให้ ประเภทของกีฬามากขึ้น	2 (0.92)	3 (1.38)	2 (0.92)	7 (3.23)
7	นักเรียนแต่ละคนสามารถลงแข่งขัน กีฬาได้หลายประเภท	1 (0.46)	3 (1.38)	2 (0.92)	6 (2.76)
8	จัดกีฬาพร้อมกับโรงเรียนในเครือ เซนต์จอห์น		2 (0.92)	2 (0.92)	4 (1.84)
9	ให้คณะกรรมการมีผลงานมากขึ้น		2 (0.92)	2 (0.92)	4 (1.84)

จากตารางที่ 4.17 นักเรียนต้องการให้ทางโรงเรียนดำเนินการจัดบริการในงาน
กิจกรรม เพื่อพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียน อันดับแรกคือ ต้องการให้มีกิจกรรมส่งเสริมการ
ปกครองระบอบประชาธิปไตย นักเรียนระดับชั้น ปวช.1 มีความถี่ 37 (ร้อยละ 17.05) นักเรียน
ระดับชั้น ปวช.2 มีความถี่ 55 (ร้อยละ 25.35) และนักเรียนระดับชั้น ปวช.3 มีความถี่ 25 (ร้อยละ

11.52) รวมทั้ง 3 ชั้นเรียนมีความถี่ 117 (ร้อยละ 53.92) รองลงมาคือ ต้องการมีส่วนร่วมนำเสนอในการจัดกิจกรรมตามความสนใจ ต้องการให้คณะกรรมการนักเรียนมีบทบาทในการจัดกิจกรรมและร่วมประเมินกิจกรรม ต้องการมีห้องให้คณะกรรมการนักเรียนทำงาน ต้องการให้ชุมชนผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่างๆ ให้มากขึ้นตามลำดับ ยังมีข้อเสนอแนะข้ออื่นๆอีก เช่น 1) มีการจัดกีฬาบ่อยขึ้น และอยากให้มีประเภทของกีฬามากขึ้น 2) นักเรียนแต่ละคนสามารถลงแข่งขันกีฬาได้หลายประเภท 3) จัดกีฬาสิ่วร่วมกับโรงเรียนในเครือเซนต์จอห์น 4) ให้คณะกรรมการมีผลงานมากขึ้น

ตารางที่ 4.18 ความถี่ และร้อยละของความต้องการให้โรงเรียนดำเนินการจัดบริการในแนวทางการให้บริการงานกิจการนักเรียน ตามที่นักเรียนต้องการให้โรงเรียนดำเนินการจัดบริการในงานบริการและสวัสดิการ ของนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปล์เทคนิค

ลำดับ ที่	การดำเนินการจัดบริการ ในงานบริการและสวัสดิการ	ความถี่ (ร้อยละ)			
		ปวช.1	ปวช.2	ปวช.3	รวม
1	ต้องการให้โรงเรียนจัดกิจกรรม ทัศนศึกษา ให้กับนักเรียนทุก ระดับชั้นปีอย่างทั่วถึง	47 (21.66)	74 (34.10)	43 (19.82)	164 (75.58)
2	ต้องการให้โรงเรียนศึกษาปัญหา และความต้องการของนักเรียน	42 (19.35)	58 (26.73)	37 (17.05)	137 (63.13)
3	ต้องการให้มีกิจกรรมแนะแนว 1 คาบ / สัปดาห์	33 (15.21)	53 (24.42)	36 (16.59)	122 (56.22)
4	ต้องการให้มีบริการตรวจสุขภาพ เหงือกและฟัน	28 (12.90)	33 (15.21)	26 (11.98)	87 (40.09)
5	ต้องการให้มีรถรับ - ส่งนักเรียน	23 (10.60)	24 (11.06)	26 (11.98)	73 (33.64)
6	อยากให้มียี่ร้านอาหารมากขึ้น	2 (0.92)	6 (2.76)	5 (2.30)	13 (5.99)

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

ลำดับ ที่	การดำเนินการจัดบริการ ในงานบริการและสวัสดิการ	ความถี่ (ร้อยละ)			
		ปวช.1	ปวช.2	ปวช.3	รวม
7	อยากให้มีร้านอาหารตามสั่ง	3 (1.38)	6 (2.76)	2 (0.92)	11 (5.07)
8	อยากให้มีร้านขายผลไม้ และขนม	2 (0.92)	3 (1.38)	3 (1.38)	8 (3.69)
9	อยากให้สหกรณ์เปิดตลอดเวลา	1 (0.46)	3 (1.38)	3 (1.38)	7 (3.23)

จากตารางที่ 4.18 นักเรียนต้องการให้ทางโรงเรียนดำเนินการจัดบริการในงานบริการและสวัสดิการ เพื่อพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียน อันดับแรกคือ ต้องการให้โรงเรียนจัดกิจกรรมทัศนศึกษา ให้กับนักเรียนทุกระดับชั้นปีอย่างทั่วถึง นักเรียนระดับชั้น ปวช.1 มีความถี่ 47 (ร้อยละ 21.66) นักเรียนระดับชั้น ปวช.2 มีความถี่ 74 (ร้อยละ 34.10) และนักเรียนระดับชั้น ปวช.3 มีความถี่ 43 (ร้อยละ 19.82) รวมทั้ง 3 ชั้นเรียนมีความถี่ 164 (ร้อยละ 75.58) รองลงมาคือ ต้องการให้โรงเรียนศึกษาปัญหา และความต้องการของนักเรียน ต้องการให้มีกิจกรรมแนะแนว 1 คาบ / สัปดาห์ ต้องการให้มีบริการตรวจสุขภาพเหงือกและฟัน และต้องการให้มีรถรับ - ส่งนักเรียนตามลำดับ ยังมีข้อเสนอแนะข้ออื่นๆอีก เช่น 1) อยากให้มีร้านอาหารมากขึ้น 2) อยากให้มีร้านอาหารตามสั่ง 3) อยากให้มีร้านขายผลไม้ และขนม 4) อยากให้สหกรณ์เปิดตลอดเวลา

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เกี่ยวกับสภาพการให้บริการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค จำแนกตามระดับชั้น โดยมีข้อสรุปดังนี้คือ

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เกี่ยวกับสภาพการให้บริการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่มีต่อการให้บริการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค

1.1.3 เพื่อเสนอแนะทางการให้บริการงานกิจการนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค

1.2 วิธีการดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากร คือ นักเรียนโรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค ในปีการศึกษา 2552 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2552 จำนวน 500 คน

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการให้บริการงานกิจการนักเรียน ของนักเรียนโรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้น สาขาวิชา มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการให้บริการงานกิจการนักเรียน ของนักเรียนโรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวความคิดของลิเคิร์ต (Likert Rating Scale) โดยจำแนกระดับความคิดเห็นต่อ

การให้บริการงานกิจการนักเรียนออกเป็น 3 งาน คือ งานพัฒนาวินัย งานกิจกรรม งานบริการ และสวัสดิการ

ตอนที่ 3 แบบข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้บริการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม จำนวน 217 ชุด แจกให้นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค และรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตัวเอง ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ กลับคืนมาจำนวน 217 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้คือ

- 1) การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าจำนวนและร้อยละ
- 2) การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อการให้บริการงานกิจการนักเรียนของนักเรียนโรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิคโดยรวม และในแต่ละงาน โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)
- 3) การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่มีต่อการให้บริการงานกิจการนักเรียนตามระดับชั้นปี ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA) และเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของตุ๊กกี (Tukey Method)
- 4) การวิเคราะห์แบบสอบถามแสดงความคิดเห็นของผู้ตอบข้อเสนอแนะแบบสอบถามเป็นคำถามแบบปลายเปิด วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ และร้อยละ

1.3 ผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1.3.1 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เกี่ยวกับสภาพการให้บริการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค พบว่านักเรียนมีระดับความคิดเห็นในการให้บริการงานกิจการนักเรียน ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยงานที่มีความคิดเห็นมากเป็นอันดับหนึ่งคือ งานพัฒนาวินัย รองลงมาซึ่งมีระดับความคิดเห็นเท่ากันคือ งานกิจกรรม และงานบริการและสวัสดิการ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ดังนี้

1) ด้านงานพัฒนาวิสัย พบว่า นักเรียนมีระดับความคิดเห็นในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ ครูที่ปรึกษาพบนักเรียนเป็นประจำ ครูที่ปรึกษาคิดต่อกับผู้ปกครองนักเรียนเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรม ของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และโรงเรียนมีมาตรการการส่งเสริมการเลิบบุหรี่และสารเสพติด

2) ด้านงานกิจกรรมนักเรียน พบว่า นักเรียนมีระดับความคิดเห็นในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมาก 12 ข้อ อยู่ระดับปานกลาง 1 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ โรงเรียนมีการส่งเสริมให้นักเรียน เข้าร่วมกิจกรรมตามความสามารถ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและปลูกฝังค่านิยมทางคุณธรรมจริยธรรม อยู่เป็นประจำ ในวันสำคัญต่างๆ ลำดับที่สามมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากันคือ โรงเรียนจัดกีฬาได้อย่างเหมาะสม และตัดสินใจอย่างยุติธรรม ด้วยความเสมอภาค และโรงเรียนมีการส่งเสริมการจัดกิจกรรม การประกวด มารยาทไทย ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอยู่เป็นประจำ

3) ด้านงานบริการและสวัสดิการ พบว่า นักเรียนมีระดับความคิดเห็น ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมาก 12 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 5 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ ห้องพยาบาลมีเจ้าหน้าที่พร้อมที่จะอำนวยความสะดวก ให้แก่นักเรียน โรงเรียนจัดทำประกันอุบัติเหตุและประกันชีวิตให้กับนักเรียนอย่างทั่วถึง และห้องพยาบาลมีเตียงนอนเพียงพอต่อนักเรียนที่ต้องการพักรักษาพยาบาล

1.3.2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบ ระดับความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ต่อการให้บริการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลิเทคนิค ในภาพรวม พบว่า นักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกันมีความคิดเห็นต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนระดับชั้น ปวช. 1 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนระดับชั้น ปวช. 3 สำหรับกลุ่มอื่นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

1.3.3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบ ระดับความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ต่อการให้บริการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลิเทคนิค ในงานพัฒนาวิสัย พบว่า นักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกันมีความคิดเห็นต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนระดับชั้น ปวช. 1 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนระดับชั้น ปวช. 3 สำหรับกลุ่มอื่นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

1.3.4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบ ระดับความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ต่อการให้บริการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลิเทคนิค ในงานกิจกรรมนักเรียน พบว่า นักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกันมีความคิดเห็นต่างกัน อย่าง

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนระดับชั้น ปวช. 1 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนระดับชั้น ปวช. 3 สำหรับกลุ่มอื่นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

1.3.5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบ ระดับความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ต่อการให้บริการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลิเทคนิค ในงานบริการและสวัสดิการ พบว่า นักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกันมีความคิดเห็นต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนระดับชั้น ปวช.2 และระดับชั้น ปวช.3 สำหรับกลุ่มอื่นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

1.3.6 ผลการวิเคราะห์ความถี่ ของข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้บริการงานพัฒนา วินัย ตามที่นักเรียนต้องการให้โรงเรียนดำเนินการ พบว่านักเรียนต้องการให้ทางโรงเรียน ดำเนินการจัดบริการในงานพัฒนาวินัย เพื่อพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียน อันดับแรกคือ ต้องการให้มีระบบพี่ดูแลน้อง และส่งเสริมการปกครองตนเอง รองลงมาคือ มีการให้รางวัลสำหรับนักเรียนที่มีความประพฤติดี ไม่ลงโทษด้วยความโกรธ หรือพยายาม โดยการเขียนติ ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีความรู้เรื่องผลที่เกิดจากสารเสพติด และการมีเพศสัมพันธ์ ในวัยเรียน และ ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีความรู้เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเยาวชน ตามลำดับ ยังมีข้อเสนอแนะข้ออื่น ๆ อีก เช่น 1) มีการตรวจสอบการมาเรียนอย่างเข้มงวด และมีการติดตามเต็มรูปแบบ 2) ให้มีการประกวดห้องเรียนดีเด่นประจำปี 3) ไม่ให้มีการเขียนตักเตือนนักเรียน 4) มีการรับฟังปัญหาของนักเรียน

1.3.7 ผลการวิเคราะห์ความถี่ ของข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้บริการงานกิจกรรม ตามที่นักเรียนต้องการให้โรงเรียนดำเนินการ พบว่านักเรียนต้องการให้ทางโรงเรียนดำเนินการ จัดบริการในงานกิจกรรม เพื่อพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียน อันดับแรกคือ ต้องการให้มีกิจกรรม ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย รองลงมาคือ ต้องการมีส่วนร่วมนำเสนอในการจัดกิจกรรมตามความสนใจ ต้องการให้คณะกรรมการนักเรียนมีบทบาทในการจัดกิจกรรม และร่วมประเมินกิจกรรม ต้องการมีห้องให้คณะกรรมการนักเรียนทำงาน และต้องการให้ชุมชน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่างๆ ให้มากขึ้น ตามลำดับ ยังมีข้อเสนอแนะข้ออื่น ๆ อีก เช่น 1) มีการจัดกีฬาบ่อยขึ้น และอยากให้มีประเภทของกีฬามากขึ้น 2) นักเรียนแต่ละคนสามารถลงแข่งขันกีฬาได้หลายประเภท 3) จัดกีฬาสิ่วมกับโรงเรียนในเครือเซนต์จอห์น 4) ให้คณะกรรมการมีผลงานมากขึ้น

1.3.8 ผลการวิเคราะห์ความถี่ ของข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้บริการงานบริการ และสวัสดิการ ตามที่นักเรียนต้องการให้โรงเรียนดำเนินการ พบว่านักเรียนต้องการให้ทางโรงเรียน ดำเนินการจัดบริการในงานบริการและสวัสดิการ เพื่อพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียน อันดับแรกคือต้องการให้โรงเรียนจัดกิจกรรมทัศนศึกษา ให้กับนักเรียนทุกระดับชั้นปีอย่างทั่วถึง รองลงมา คือ

ต้องการให้โรงเรียนศึกษาปัญหา และความต้องการของนักเรียน ต้องการให้มีกิจกรรมแนะแนว 1 คาบ / สัปดาห์ ต้องการให้มีบริการตรวจสอบสภาพเหงือกและฟัน และต้องการให้มีรถรับ - ส่งนักเรียนตามลำดับ ยังมีข้อเสนอแนะข้ออื่น ๆ อีก เช่น 1) อยากให้มีร้านอาหารมากขึ้น 2) อยากให้มีร้านอาหารตามสั่ง 3) อยากให้มีร้านขายผลไม้ และขนม 4) อยากให้สหกรณ์เปิดตลอดเวลา

2. อภิปรายผล

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เกี่ยวกับสภาพการให้บริการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค รวมทั้ง 3 งาน คือ งานพัฒนาวินัย งานกิจการนักเรียน งานบริการและสวัสดิการ อภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เกี่ยวกับสภาพการให้บริการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค พบว่านักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยระดับความคิดเห็นในการให้บริการงานกิจการนักเรียน ในภาพรวมทั้ง 3 งาน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค ได้ตอบสนองในสิ่งที่นักเรียนต้องการ จากการให้บริการงานกิจการนักเรียนทั้ง 3 งานอย่างเพียงพอและเหมาะสม ลักษณะที่โรงเรียนจัดการบริหารงานกิจการนักเรียน เป็นการจัดเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตร และการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียน ทั้งบุคลิกภาพ และความรู้ความสามารถหรือความถนัดเฉพาะของนักเรียนทุกคน ซึ่งสอดคล้องกับ กาญจนา ตรีภาพสินธุ์ (2535 : 13) กล่าวว่า งานกิจการนักเรียน เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนโดยตรงนอกเหนือไปจากการสอนในชั้นตามปกติ เป็นงานที่มุ่งส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนให้ก้าวหน้า ประสบผลสำเร็จ และมุ่งส่งเสริมชีวิตความเป็นอยู่ของนักเรียนในโรงเรียนให้ดำเนินไปด้วยดี อันจะมีผลถึงการพัฒนาบุคลิกภาพ และความรู้ความสามารถหรือความถนัดเฉพาะตนของนักเรียนแต่ละคนให้ก้าวหน้าและเป็นประโยชน์สูงสุดแก่ตัวเขาเอง ทั้งในขณะที่อยู่ในโรงเรียนและเมื่อสำเร็จการศึกษาออกไปสู่อาชีพการงานอีกด้วย

2.1.1 งานพัฒนาวินัย พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่มีต่อการให้บริการงานพัฒนาวินัย อยู่ในระดับมาก และเป็นด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยในภาพรวมเป็นอันดับที่ 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค เป็นโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนตามหลักสูตรประเภทช่างอุตสาหกรรม นักเรียนส่วนใหญ่เป็นผู้ชาย และกำลังอยู่ในช่วงวัยรุ่น โรงเรียนจำเป็นต้องมีการเข้มงวดในเรื่องของการแต่งกาย การปลุกฝังความมีระเบียบวินัย โดยมีการจัดอบรมคุณธรรมจริยธรรมจากวิทยากรภายนอกสถานศึกษามาให้

ความรู้เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี และดูแลเรื่องความปลอดภัยให้กับนักเรียนมากที่สุด โรงเรียนดำเนินการโดยให้ครูประพฤตินเป็นแบบอย่างที่ดีในการรักษาระเบียบวินัย มีหน้าที่ดูแลเอาใจใส่นักเรียน และติดต่อกับผู้ปกครองอยู่เป็นประจำ ซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ (Vision) ของโรงเรียน เซนต์จอห์น โปลีเทคนิคที่มีอยู่ว่า “โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิคเป็นเลิศในการดูแลพัฒนาผู้เรียนอย่างใกล้ชิดให้มีวินัย ความรู้ ทักษะได้มาตรฐานวิชาชีพ ก้าวทันเทคโนโลยี และมีคุณธรรม ” จากวิสัยทัศน์ดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิคให้ความสำคัญกับเรื่องระเบียบวินัย คุณธรรมจริยธรรม และการดูแลความปลอดภัยให้กับนักเรียน จึงส่งผลให้นักเรียนมีความคิดเห็นต่องานพัฒนาวินัย อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับที่ 1 ซึ่งสอดคล้องกับพุนทรัพย์ จันนิล (2547:61) ที่ศึกษาการดำเนินงานกิจการนักเรียนตามแนวความคิดของนักเรียน โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1 พบว่านักเรียนมีคะแนนความคิดเห็นด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยของนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2.1.2 งานกิจกรรม พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่มีต่อการให้บริการงานกิจกรรม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเสริมหลักสูตร มีการกำหนดรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลาย มีการส่งเสริมให้นักเรียน เข้าร่วมกิจกรรมตามความสามารถ มีการจัดกีฬาเพื่อส่งเสริมสุขภาพ อยู่เป็นประจำ มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและปลูกฝังค่านิยมทางคุณธรรม จริยธรรม อยู่เป็นประจำ ในวันสำคัญต่างๆและมีการสนับสนุนในด้านปัจจัยต่างๆ จึงส่งผลให้นักเรียนมีความคิดเห็นต่องานกิจกรรมนักเรียนอยู่ในระดับมาก และเป็นด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยในภาพรวมเป็นอันดับที่ 2 ซึ่งสอดคล้องสมศักดิ์ คงเที่ยง (2542:286) ที่กล่าวว่า กิจกรรมควรมีลักษณะสำคัญคือ เปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ เป็นกิจกรรมที่ได้รับอนุมัติจากผู้บริหารโรงเรียน มีครูที่ปรึกษาคอยดูแลรับผิดชอบและไม่มีหน่วยการเรียน กิจกรรมเหล่านี้ครูที่ปรึกษาจะแนะนำให้นักเรียนเป็นผู้วางแผนและดำเนินงานได้ด้วยตนเอง และสอดคล้องกับภิญญา รัตนวรชาติ (2550:58) ที่ศึกษาการบริหารกิจการนักเรียน ตามการรับรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดรค ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2.1.3 งานบริการและสวัสดิการ พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่มีต่อการให้บริการงานกิจกรรม อยู่ในระดับมาก และเป็นด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยในภาพรวมเป็นอันดับที่ 2 เช่นเดียวกับงานพัฒนาวินัย ทั้งนี้เพราะว่า โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค มีการจัดการบริหารงานบริการและสวัสดิการให้กับนักเรียน โดยคำนึงถึงความสำคัญของสุขภาพอนามัยของนักเรียน ทั้งสุขภาพกายและสุขภาพใจ โรงเรียนได้จัดทำประกัน

อุบัติเหตุ ที่ครอบคลุมถึงการรอบทำร้ายให้กับนักเรียนทุกคน และได้จัดห้องพยาบาลที่มีเตียงนอนเพียงพอต่อนักเรียนที่ต้องการพักรักษาพยาบาล ซึ่งมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก มีเจ้าหน้าที่พร้อมที่จะอำนวยความสะดวกให้แก่นักเรียนได้ตลอดเวลา มีอุปกรณ์การปฐมพยาบาลเบื้องต้นอย่างเพียงพอ มีการติดต่อให้ผู้ปกครองได้รับทราบเกี่ยวกับการเจ็บป่วยของนักเรียนอยู่เสมอ เมื่อนักเรียนมีอาการเจ็บป่วย หรือได้รับอุบัติเหตุจนโรงเรียนไม่สามารถดูแลได้ โรงเรียนจะส่งนักเรียนที่เจ็บป่วยหรือได้รับอุบัติเหตุไปรับการรักษายังสถานพยาบาลที่ใกล้เคียง หรือสถานพยาบาลที่อยู่ในเครือของประกันอุบัติเหตุที่ทางโรงเรียนได้ทำไว้กับบริษัท โรงเรียนมีจุดน้ำดื่มที่สะอาด ไว้บริการแก่นักเรียนอย่างเพียงพอ จำหน่ายอาหารที่สะอาด ถูกหลักอนามัย ส่วนห้องสมุดมีสถานที่อ่านหนังสืออย่างเพียงพอ ไม่แออัดจนเกินไป มีหนังสือหลากหลาย และเพียงพอแก่การอ่านและยืม มีคอมพิวเตอร์เพียงพอแก่การค้นหาข้อมูลทางการศึกษา การแนะแนว มีการจัดครูแนะแนวให้กับนักเรียน ได้ตลอดเวลา โดยเฉพาะครูที่ปรึกษาต้องแนะแนว อบรมคุณธรรม จริยธรรมให้แก่นักเรียนทุกวันในช่วงโมงโฮมรูม จึงส่งผลให้นักเรียนมีความคิดเห็นต่องานบริการและสวัสดิการ อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับพุนทรัพย์ จันนิล (2547:65) ที่ศึกษาการดำเนินงานกิจการนักเรียนตามแนวความคิดของนักเรียน โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 1 พบว่านักเรียนมีคะแนนความคิดเห็นด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2.2 ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเกี่ยวกับสภาพการให้บริการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค จำแนกตามระดับชั้น โดยภาพรวมพบว่า ทั้ง 3 งาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ นักเรียนระดับชั้นปีที่ 1 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนระดับชั้นปีที่ 3 สำหรับกลุ่มอื่นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

2.2.1 ด้านงานพัฒนาวินัย โดยภาพรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ นักเรียนระดับชั้นปีที่ 1 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนระดับชั้นปีที่ 3 เนื่องจากโรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค กำหนดให้งานพัฒนาวินัย เป็นงานเกี่ยวกับเรื่องกฎระเบียบ เป็นเรื่องการควบคุมระเบียบวินัย โรงเรียนมีการกำหนดกฎระเบียบเอาไว้อย่างเป็นรูปแบบชัดเจน ซึ่งนักเรียนทุกคนต้องประพฤติตนให้อยู่ในกฎระเบียบเดียวกัน นักเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพนี้ส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วงวัยรุ่น ซึ่งทางโรงเรียนจำเป็นต้องควบคุมพฤติกรรมอย่างเข้มงวด และให้ความดูแลในเรื่องความปลอดภัยอย่างใกล้ชิด นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 เป็นนักเรียนที่มีอายุเฉลี่ยคือ 16 ปี นับว่าเป็นวัยรุ่นช่วงแรก และยังเป็นนักเรียนที่กำลังเข้ามาเรียนเป็นปีแรก จะแตกต่างจากนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้น

ปีที่ 3 ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีอายุเฉลี่ยคือ 18 ปี และอยู่มานานกว่า เริ่มที่จะมีความคิดเป็นผู้ใหญ่ เริ่มเห็นคุณค่าในตนเอง มีความเชื่อมั่นในความคิดของตนเอง และต้องการความเป็นอิสระ ไม่ต้องการให้ใครมาควบคุมหรือกำหนดขอบเขต จึงส่งผลให้นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 กับชั้นปีที่ 3 มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ เบรนเดน (Branden 1981:110-125) ได้ให้ความหมายของการเห็นคุณค่าในตนเองเป็นลักษณะของความเชื่อมั่นและการมีความนับถือตนเอง อันเกิดจากความเชื่อมั่นในควมมีคุณค่าของตนเอง มีความมั่นใจในความสามารถของตนที่กระทำให้สำเร็จได้ตามความพอใจ นอกจากนี้ เบรนเดนมีความเชื่อว่าโดยธรรมชาติแล้วมนุษย์ทั่วไปมีความต้องการเห็นคุณค่าในตนเอง แต่อาจไม่มีความรู้ว่าจะต้องทำอะไรเพื่อตอบสนองความต้องการนี้ และไม่รู้ว่ามีมาตรฐานการวัดการเห็นคุณค่านี้อย่างไร และสอดคล้องกับการศึกษาของ พุนทรัพย์ จันนิต (2547 : 58) ที่ศึกษาการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนตามแนวความคิดของนักเรียนโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาละโวทัยเขต 1 พบว่าการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนตามแนวความคิดของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น ในด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ($p < .05$) โดยระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีการรับรู้ต่อการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัย มากกว่าระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

2.2.2 ด้านงานกิจกรรม โดยภาพรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ นักเรียนระดับชั้นปีที่ 1 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนระดับชั้นปีที่ 3 เนื่องจากโรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเสริมหลักสูตร มีการกำหนดรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลาย โดยเน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการคิด มีส่วนร่วมนำเสนอ ให้มีกิจกรรมตามความสนใจ มีการส่งเสริมให้นักเรียน เข้าร่วมกิจกรรมตามความสามารถ นักเรียนระดับชั้นปีที่ 1 มีความสนใจและให้ความสำคัญในการเข้าร่วมกิจกรรมมากกว่านักเรียนระดับชั้นปีที่ 3 ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนระดับชั้นปีที่ 1 มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมมาก และมีรายวิชาในการเรียนที่สามารถทำความเข้าใจได้ง่าย ส่วนนักเรียนระดับชั้นปีที่ 3 ต้องจัดทำโครงการสิ่งประดิษฐ์ตามหลักสูตรของอาชีวศึกษากำหนดไว้ และต้องออกฝึกงานนอกสถานที่เป็นเวลาอย่างน้อย 2 เดือนก่อนจบการศึกษา และยังคงเรียนซ่อมเสริมอีก จึงทำให้นักเรียนระดับชั้นปีที่ 3 ไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม ไม่สนใจและไม่ให้ความร่วมมือเกี่ยวกับกิจกรรมของโรงเรียน จึงส่งผลให้นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 กับชั้นปีที่ 3 มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ กิทบอลท์ (Guitbault :1974 อ้างใน พรสวรรค์ เลิศวิทยาวิวัฒน์ 2541 : 70) ที่ศึกษาเปรียบเทียบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ซึ่งเป็นโปรแกรมกิจกรรมนักเรียนระดับต่างกัน พบว่ามีความสนใจด้านการ

เปลี่ยนแปลงกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียนต่างกัน และเด็กนักเรียนระดับเกรด 6-7-8 สนใจร่วมกิจกรรมที่ตนเห็นว่าสนุกมากกว่าเด็กในระดับเกรดอื่นๆ

2.2.3 งานบริการและสวัสดิการ โดยภาพรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ นักเรียนระดับชั้นปีที่ 1 มีความคิดเห็นแตกต่างจากทั้งนักเรียนระดับชั้นปีที่ 2 และนักเรียนระดับชั้นปีที่ 3 อาจเนื่องจากโรงเรียนเซนต์จอห์น โปลิเทคนิค มีการจัดการบริหารงานบริการและสวัสดิการให้กับนักเรียนโดยคำนึงถึงความสำคัญของสุขภาพอนามัยของนักเรียนทุกคน ทั้งสุขภาพกายและสุขภาพใจ โดยไม่แบ่งแยกระดับชั้นเรียน ที่สำคัญโรงเรียนได้จัดบริการอาหารและโภชนาการ บริการห้องสมุด บริการแนะแนว บริการสุขภาพอนามัย บริการสหกรณ์ร้านค้า และบริการด้านความปลอดภัย อย่างเหมาะสมสอดคล้อง สนองตอบสภาพความจำเป็นและความต้องการของนักเรียน นักเรียนระดับชั้นปีที่ 2 และ ชั้นปีที่ 3 เป็นนักเรียนที่เคยได้รับการบริการและได้รับสวัสดิการมาแล้วทำให้รู้สึกว่าเป็นเรื่องธรรมดาไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลงมากนักสิ่งที่นักเรียนทั้งสองระดับต้องการก็คือให้มีกิจกรรมแนะแนว 1 คาบ / สัปดาห์ เพื่อต้องการการแนะแนวเรื่องของการเรียนในระดับที่สูงขึ้น และต้องการการแนะแนวเพื่อการอาชีพสำหรับอนาคต ซึ่งต่างจากนักเรียนระดับชั้นปีที่ 1 ที่เพิ่งเข้ามาเรียนและเพิ่งได้รับบริการและสวัสดิการเป็นครั้งแรก ยังไม่สนใจเรื่องการเปรียบเทียบการบริการและสวัสดิการอะไรมากนัก จึงส่งผลให้นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 กับชั้นปีที่ 2 และนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 กับชั้นปีที่ 3 มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ สมศักดิ์ คงเที่ยง (2540 :233) กล่าวคือ นอกจากการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนและการจัดบริการสุขภาพอนามัยในโรงเรียนแล้ว โรงเรียนยังจำเป็นต้องจัดบริการและสวัสดิการด้านอื่นๆ ให้กับนักเรียนด้วย ความสามารถในการจัดบริการจะขึ้นอยู่กับดุลยพินิจและการตัดสินใจของผู้บริหาร โรงเรียนที่จะดำเนินการให้ถูกต้องเหมาะสมสอดคล้องสนองตอบสภาพความจำเป็นและความต้องการของนักเรียน การจัดบริการสงเคราะห์และสวัสดิการนักเรียนอาจเลือกจัดดำเนินการได้ในสถานศึกษาต่างๆ ดังต่อไปนี้ บริการทุนการศึกษา บริการอาหารกลางวัน บริการด้านนันทนาการ บริการรับ – ส่งนักเรียน บริการรักษาความปลอดภัยในโรงเรียน บริการด้านการสื่อสาร การจัดบริการศิษย์เก่า การจัดร้านค้าของโรงเรียน การเรียนรักษาดินแดน

2.3 ผลการวิเคราะห์ความถี่ ของข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้บริการงานพัฒนาวิสัยตามที่นักเรียนต้องการให้โรงเรียนดำเนินการ พบว่านักเรียนต้องการให้ทางโรงเรียนดำเนินการ จัดให้มีระบบพี่ดูแลน้อง และส่งเสริมการปกครองตนเอง มากที่สุด โดยเฉพาะนักเรียนระดับชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนระดับชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ต้องการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงและจากการสังเกตพฤติกรรมจากรุ่นพี่ที่มีความสามารถหรือเป็นที่ยอมรับ พร้อมให้คำปรึกษา

และแนะนำรุ่นน้องในเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนเพื่อให้มีศักยภาพสูงขึ้น ส่วนนักเรียนระดับชั้นปีที่ 3 เป็นนักเรียนที่มีอายุเฉลี่ยคือ 18 ปี มีความคิดเป็นผู้ใหญ่รู้จักการปกครองตนเองและช่วยเหลือตนเองทั้งทางด้านการเรียน กิจกรรมต่างๆทั้งภายในโรงเรียนและนอกโรงเรียนได้ดีกว่านักเรียนระดับชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 1 จึงส่งผลให้นักเรียนต้องการให้โรงเรียนดำเนินการจัดให้มีระบบพี่ดูแลน้อง ซึ่งสอดคล้องกับ Bandura (1986 อ้างถึงใน เบญจมาศ แสนแสง 2548:8) ที่เชื่อว่าพฤติกรรมของมนุษย์เกิดจากการเรียนรู้ ซึ่งการเรียนรู้ส่วนหนึ่งเกิดจากประสบการณ์โดยตรงของตนเอง และอีกส่วนหนึ่งเกิดจากการสังเกตพฤติกรรมของผู้อื่น การที่บุคคลจะเกิดการเรียนรู้ในธรรมชาติโดยไม่ได้เห็นผู้อื่นแสดงพฤติกรรมมาก่อน เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ยาก ด้วยเหตุนี้ Bandura จึงมีความเชื่อว่าคนเราส่วนใหญ่จำเป็นต้องผ่านการเรียนรู้ โดยการสังเกตพฤติกรรมจากผู้อื่นมาแทบทั้งสิ้น การเรียนรู้โดยการสังเกต ซึ่งเกี่ยวข้องกับการศึกษาระบบพี่ดูแลน้องหรือระบบพี่เลี้ยงในครั้งนี้นี้ โดยให้นักเรียนรุ่นน้องเรียนรู้ด้วยการสังเกตจากตัวแบบหรือระบบพี่เลี้ยงกล่าวคือ การเรียนรู้โดยการสังเกต (Observational learning) เป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นได้โดยไม่ต้องมีการลงมือกระทำและการเสริมแรงโดยตรงก็ได้ แต่สามารถเรียนรู้ด้วยวิธีการสังเกตจากตัวแบบ ซึ่งเป็นกระบวนการที่ไม่ใช่เกิดขึ้นเพื่อเป็นการบำบัดทางจิตเท่านั้น แต่ส่วนใหญ่คนเราเรียนรู้ได้โดยการสังเกตบุคคลอื่นในการสังเกตมีประโยชน์ทั้งเพื่อความอยู่รอด และพัฒนาให้เกิดความเจริญงอกงามยิ่งขึ้น ซึ่งหมายความว่า โรงเรียนต้องทำหน้าที่รับผิดชอบจัดหาอาสาสมัครมาจากแต่ละสาขาวิชา ของนักเรียนชั้นปีที่ 2 ขึ้นไปให้มาเป็นพี่เลี้ยงให้กับนักเรียนชั้นปีที่ 1 โดยส่วนใหญ่จะรับผิดชอบคนต่อคน พี่เลี้ยงจะคอยดูแลและติดตามช่วยเหลือน้องๆ ทั้งทางด้านการเรียน และกิจกรรมภายในโรงเรียน จึงส่งผลให้นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของโรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิคมีความต้องการให้มีระบบพี่ดูแลน้อง และส่งเสริมการปกครองตนเองมากเป็นอันดับหนึ่ง

2.4 ผลการวิเคราะห์ความถี่ ของข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้บริการงานกิจกรรมตามที่นักเรียนต้องการให้โรงเรียนดำเนินการ พบว่านักเรียนต้องการให้ทางโรงเรียนดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย มากที่สุด สอดคล้องกับจาไมอาส (Jamias อ้างถึงใน กิตติรัตน์ ทับทิว 2534: 14) ที่ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมนักเรียน ดังนี้คือ เพื่อฝึกการมีส่วนร่วมในวิถีทางแห่งประชาธิปไตย แสดงว่าโรงเรียนยังดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย ปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย และส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ให้กับนักเรียนน้อยเกินไป จึงส่งผลให้นักเรียนมีความต้องการให้ทางโรงเรียนดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย มากเป็นอันดับหนึ่ง ดังนั้น โรงเรียนต้องดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพื่อให้นักเรียนได้รู้จักระบอบประชาธิปไตยให้มากขึ้น

และควรมีกิจกรรมที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับ พรบ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 (2545 : 5-6) หมวด ๑ บททั่วไป ความมุ่งหมายและหลักการ มาตรา ๗ ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

2.5 ผลการวิเคราะห์ความถี่ ของข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้บริการงานบริการและสวัสดิการ ตามที่นักเรียนต้องการให้โรงเรียนดำเนินการ พบว่านักเรียน ต้องการให้ทางโรงเรียนดำเนินการ จัดกิจกรรมทัศนศึกษา ให้กับนักเรียนทุกระดับชั้นปีอย่างทั่วถึง มากที่สุด ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนต้องการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ต้องการหาประสบการณ์ใหม่ๆจากสถานประกอบการต่างๆ และสถานที่ต่างๆที่มีประโยชน์ต่อนักเรียนในด้านการประกอบอาชีพในอนาคต และเพื่อนำประสบการณ์มาพัฒนาทักษะใหม่ๆ เจตคติใหม่ๆ หรือวิธีคิดใหม่ๆ ซึ่งในปีการศึกษาที่ผ่านมาทางโรงเรียนมีการจัดให้นักเรียน ไปดูงานหรือไปทัศนศึกษาเป็นบางชั้นปีเท่านั้นจึงส่งผลให้นักเรียนมีความต้องการให้ทางโรงเรียนดำเนินการจัดกิจกรรมทัศนศึกษา ให้กับนักเรียนทุกระดับชั้นปีอย่างทั่วถึง มากเป็นอันดับหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2533 (อ้างใน ชนกนาถ วงษ์บุรณาวาทย์ 2549 : 27) ที่กล่าวว่า การท่องเที่ยวทัศนศึกษา เป็นการท่องเที่ยวเพื่อแสวงหาความรู้เป็นการเรียนรู้ด้วยการเห็น หรือเป็นการศึกษานอกสถานที่ เพื่อทำกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้ร่วมในการท่องเที่ยวได้รับประสบการณ์ตรงจากการท่องเที่ยวทัศนศึกษา โดยการสังเกตสภาพแวดล้อมที่เป็นจริง หรือสังเกตจากสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างแท้จริง การท่องเที่ยวทัศนศึกษาช่วยให้ผู้เรียนมีประสบการณ์มากขึ้นนอกเหนือจากที่ได้รับจากห้องเรียน ปัจจุบันถือเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร หรือกิจกรรมในหลักสูตรที่ให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ต่างๆจากของจริงโดยตรง นอกจากนั้นการท่องเที่ยวทัศนศึกษาเป็นเทคนิคการเรียนการสอนอย่างหนึ่งซึ่งจะสามารถพัฒนาความสนใจ และสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี ดังนั้นทางโรงเรียนควรดำเนินการจัดกิจกรรมทัศนศึกษา ให้กับนักเรียนทุกระดับชั้นปีอย่างทั่วถึง เพื่อให้ให้นักเรียน มีประสบการณ์การเรียนรู้ด้านวิชาการจากประสบการณ์จริง และได้ศึกษาจากแหล่งเรียน โดยการเรียนรู้แบบบูรณาการและ การอยู่ร่วมกับผู้อื่น และสอดคล้องกับทฤษฎีของทศนา แจมมณี (2545:133) ที่ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้ตามสภาพจริงว่าเป็นการเรียนรู้ที่ไม่แยกออกจากบริบท เป็นการเรียนรู้

เรื่องใดเรื่องหนึ่งตามสภาพและบริบทจริงไม่ดึงเอาเรื่องนั้นออกจากบริบทที่เป็นอยู่ และได้ให้แนวความคิดเกี่ยวกับหลักการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงไว้ดังนี้ 1) การเรียนรู้ใดๆก็ตามย่อมมีความสัมพันธ์กับบริบทของเรื่องนั้นๆ การเรียนรู้โดยการคำนึงถึงบริบทแวดล้อม เป็นการเรียนรู้ที่มีความสัมพันธ์กับความเป็นจริง จึงสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ 2) สภาพการณ์จริง ปัญหาจริง เป็นโลกแห่งความจริงที่ทุกคนต้องเผชิญ ดังนั้นการให้ผู้เรียนได้เผชิญกับสภาพการณ์จริง ปัญหาจริง จึงเป็นโอกาสที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ความจริง 3) การเรียนรู้ความจริง ของจริง เป็นการเรียนรู้ที่มีความหมาย เพราะสามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน จึงเป็นสิ่งกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความใฝ่รู้ อยากเรียนรู้ 4) การให้ผู้เรียนเผชิญปัญหา และแก้ปัญหา จะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต

3. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่มีต่อการให้บริการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 โรงเรียนควรจัดทำคู่มือนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาถูกระเบียบและปฏิบัติตามกฎได้อย่างถูกต้องและทั่วถึง

3.1.2 โรงเรียนควรจัดให้มีระบบพี่ดูแลน้อง และส่งเสริมการปกครองตนเอง เพื่อให้นักเรียนรุ่นน้องได้เรียนรู้ประสบการณ์จริงและจากการสังเกตพฤติกรรมจากรุ่นพี่ที่มีความสามารถหรือเป็นที่ยอมรับ พร้อมให้คำปรึกษาและแนะนำรุ่นน้องในเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียน

3.1.3 โรงเรียนควรส่งเสริม สนับสนุน และให้รางวัลสำหรับนักเรียนที่มีความประพฤติดีและมีคุณธรรม

3.1.4 โรงเรียนควรมีวิธีการแก้ปัญหา และบทลงโทษที่หลากหลายสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาอย่างเหมาะสม โดยไม่ใช้วิธีด้วยการเฉยเมย

3.1.5 โรงเรียนควรจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานในกิจกรรมต่างๆ เพื่อจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ให้พอเพียงและเหมาะสม

3.1.6 โรงเรียนควรส่งเสริม และสนับสนุนให้จัดกีฬาเพื่อส่งเสริมสุขภาพอยู่เป็นประจำ รวมทั้งกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อสนองความต้องการของนักเรียนที่แท้จริงซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนไม่เบื่อและสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมมากขึ้น

3.1.7 โรงเรียนควรส่งเสริม และสนับสนุนให้มีกิจกรรมส่งเสริมการปกครองระบบประชาธิปไตยให้มาก และให้นักเรียนมีส่วนร่วมนำเสนอในการจัดกิจกรรมตามความสนใจ โดยให้คณะกรรมการนักเรียนมีบทบาทในการจัดกิจกรรมและร่วมประเมินกิจกรรมของโรงเรียน

3.1.8 โรงอาหารของโรงเรียนควรมีร้านอาหาร ให้แก่นักเรียนอย่างเพียงพอและมีความหลากหลาย เช่นร้านอาหารตามสั่ง ร้านขนม และร้านผลไม้ เป็นต้น รวมทั้งมีจุดน้ำดื่มที่สะอาดไว้บริการอย่างเพียงพอ

3.1.9 โรงเรียนควรจัดทัศนศึกษาให้แก่นักเรียนทุกชั้นปี ตามความเหมาะสมอย่างทั่วถึง

3.1.10 โรงเรียนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของนักเรียนในงานบริการและสวัสดิการ เพื่อสนองตอบสภาพความจำเป็นและความต้องการของนักเรียน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและเหมาะสมกับสภาพการณ์ต่อไป

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 การศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรม ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค กรุงเทพมหานคร

3.2.2 ความคิดเห็นของครู และผู้ที่เกี่ยวข้อง ที่มีต่อการให้บริการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค กรุงเทพมหานคร

3.2.3 การพัฒนาการดำเนินงานพัฒนาวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบในโรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค กรุงเทพฯ

3.2.4 การปฏิบัติงานพัฒนาวินัยของครูในกลุ่มโรงเรียนเซนต์จอห์น กรุงเทพฯ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมสามัญศึกษา (2530) *คู่มือการปกครองนักเรียนโรงเรียนสังกัดสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร กองพัสดุและอุปกรณ์การศึกษา*
- _____. (2532) *เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์การศาสนา กรมอนามัย, กระทรวงสาธารณสุข (2526) เอกสารการอบรมการอนามัย โรงเรียน กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ข่าวพาณิชย์*
- กระทรวงศึกษาธิการ (2527) *คู่มือการจัดกิจกรรมนักเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์กรมศาสนา*
- _____. (2533) *คู่มือการจัดกิจกรรมในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย (ฉบับปรับปรุง) กรุงเทพมหานคร*
- _____. (2535) *คู่มือการจัดกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ครุสภา ลาดพร้าว*
- กาญจนา ตรีภาพสินธุ์ (2535) *การบริหารงานกิจการนักเรียน เล่ม 1, 2. กรุงเทพมหานคร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร*
- กิตติมา ปรีดีคิด (2532) *การบริหารและนิเทศการศึกษาเบื้องต้น กรุงเทพมหานคร อักษราพิพัฒน์*
- กิตติรัตน์ ทับทวี (2534) “การศึกษาทัศนะ ของอาจารย์ และนักศึกษาต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษา ในวิทยาลัยที่สังกัดกองวิทยาลัยเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา ในภาคใต้”
- ปริญญาานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- จรินทร์ ธานีรัตน์ (2511) *สวัสดิศึกษา กรุงเทพมหานคร อมรการพิมพ์*
- ใจจริง บุญเรืองรอด (2540) *การบริหารกิจการนักเรียน กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา*
- ชนกนาถ วงษ์บุรณาวาทย์ (2549) “กระบวนการเรียนรู้จากการท่องเที่ยวทัศนศึกษาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น” ปริญญาานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- เชาวน์ มณีวงษ์ (2527) *การบริหารกิจการนักเรียน กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์อมรการพิมพ์*
- ดวงเดือน พันธมนาวิน (2524) *ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวกับสุขภาพจิตและจริยธรรมของนักเรียนวัยรุ่น* รายงานการวิจัย ฉบับที่ 26 กรุงเทพมหานคร สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

- ดำรง ประเสริฐกุล (2542) *การบริหารงานกิจการนักเรียน คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏพิบูล
สงคราม*
- ทวีรัมย์ ธนาคม (2521) “ความเป็นมาของโครงการอาหารกลางวัน” ประชาบาล
ศึกษา เขมมณี (2545) *ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ
กรุงเทพมหานคร ด้านสุขภาพการพิมพ์*
- ธานี คงเพชร (2548) *ความพึงพอใจของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชย
การพระนคร ที่มีต่อการให้บริการในงานกิจการนักศึกษา รายงานการวิจัย
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร*
- ธีรวุฒิ ประทุมนพรัตน์ (2534) *การบริหารกิจการนักเรียน กรุงเทพมหานคร โอ.เอส.พริ้งตึงสหัส
เฮาส์*
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2534) *หลักบริหารการศึกษา กรุงเทพมหานคร บพิศการพิมพ์*
- นิรันดร์ จุลทรัพย์ (2539) *การแนะแนวเบื้องต้น กรุงเทพมหานคร คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้*
- เบญจมาศ แสงแสง (2548) “การสร้างระบบพยาบาลที่เลี้ยงสำหรับพยาบาลใหม่ ศูนย์หัวใจสิริกิติ์
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” รายงานการศึกษาอิสระปริญญาพยาบาลศาสตร
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ประดิษฐ์ สวเจริญ และคณะ (2519) *การบริหารกิจการนักเรียน กรุงเทพมหานคร อักษรบัณฑิต*
- ประภาพรรณ จินต์จันทรวงศ์ (2534) “การศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดสวัสดิการ
ให้แก่ นักเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม”
วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- พงษ์นิมิตร พงษ์ภิญโญ (2547) “การบริหารงานกิจการนักศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 9” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏเลย
- พนัส หันนาคินทร (2513) *หลักการบริหารโรงเรียน กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช*
_____. (2531) *หลักการบริหารโรงเรียน กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช*
- พิศมัย หาญสมบัติ (2542) *การแนะแนวอาชีพ กรุงเทพมหานคร คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏ
อุตรดิตถ์*
- พูนทรัพย์ จันนิล (2547) “ศึกษาการดำเนินงานกิจการนักเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียน
โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเข่งตรา เขต 1”
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา

- พัชรินทร์ พูลเพชรพันธ์ (2545) *การแนะแนว* กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี
- ไพรัตน์ ชันซ์แก้ว (2540) “การศึกษาการดำเนินงานด้านกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น”
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- พอง เกิดแก้ว (2517) *โครงการสุขภาพในโรงเรียน* กรุงเทพมหานคร วัฒนาพานิช
- กัญญา รัตนวรชาติ (2550) “การบริหารกิจการนักเรียน ตามความรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดุสิต”
วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
- มงคล เจตินัย (2539) “การศึกษาการบริหารงานกิจการนักศึกษาของวิทยาลัยเทคนิค ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ราชบัณฑิตยสถาน (2525) *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์การศาสนา
- โรงเรียนเซนต์จอห์น โปล์เทคนิค (2551) *แผนพัฒนาโรงเรียนเซนต์จอห์น โปล์เทคนิค* จตุจักร กรุงเทพมหานคร
- _____. (2552) *แผนปฏิบัติการงานพัฒนาวิทย์หรืองานปกครอง* จตุจักร กรุงเทพมหานคร
- ลักขณา สิริรัตน์ (2543) *การแนะแนวเบื้องต้น* โอเดียนสโตร์ กรุงเทพมหานคร
- ลัดดาวัลย์ แดงใหญ่ (2546) “ความพึงพอใจของนักเรียนนักศึกษาที่มีต่อการจัดกิจกรรมนักเรียนในวิทยาลัยพัฒนวิชาการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บริการการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ (2550) *สถิติสำหรับการวิจัย และ เทคนิคการใช้ SPSS ฉบับปรับปรุง* พิมพ์ที่ บริษัท มิสชั่นมีเดีย จำกัด ลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร
- วินิจ จิตรา (2545) “ความพึงพอใจในการบริการงานกิจการนักเรียน นักศึกษาในโรงเรียนสงขลาเทคโนโลยี” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- วีรชัย โชคไพบุลย์ (2538) *การบริหารกิจการนักเรียน* ลพบุรี คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเทพสตรี
- วัฒนา พัชรวานิช (2542) *หลักการแนะแนว* กรุงเทพมหานคร คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสมเด็จพระเจ้าพระยา

- สภาองค์กรพัฒนาเด็กและเยาวชน และกลุ่มไม้ขีดไฟ (2553) รายงานการศึกษาศถานะองค์ความรู้เกี่ยวกับปัญหาความรุนแรง เข้าถึงได้จาก : <http://www.fai-dee.com> (สืบค้นคืนวันที่ 3 มกราคม 2553)
- สมศักดิ์ คงเที่ยง (2540) การบริหารกิจการนักเรียน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- _____ (2520) การบริหารกิจการนักเรียน กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สายหยุด ชมานนท์ และคณะ (2521) โครงการสุขภาพในโรงเรียน กรุงเทพมหานคร : วิทยาลัย
ครูสวนดุสิต
- สำเนา ขจรศิลป์ (2537) มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 1 พื้นฐานและบริการนักศึกษา
กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
- _____ (2538) มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 2 การพัฒนานักศึกษา กรุงเทพมหานคร
มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี (2545) พระราชบัญญัติการศึกษา
แห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)
- เสริมวิทย์ สุขเมธี (2531) การบริหารการศึกษา คณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จ
เจ้าพระยา
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2520) การบริหารกิจกรรมนักเรียน พิษณุโลก มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ
- _____ (2547) “การวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารกิจการนักเรียน นักศึกษา” ใน *ประมวลสาระ
ชุดวิชาการวิจัยการบริหารการศึกษา* หน่วยที่ 13 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ ปากเกร็ด นนทบุรี
- หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2540) *กลยุทธ์การบริหารเชิงคุณภาพ* กรุงเทพมหานคร
เอส แอนด์ จี กราฟฟิค
- อมรา เล็กเริงสินธุ์ (2540) *หลักสูตรและการจัดการมัธยมศึกษา* กรุงเทพมหานคร สถาบันราชภัฏ
สวนดุสิต
- อรรถพร จินะวัฒน์ (2552) “การบริหารกิจการนักเรียน” ใน *การประมวลผลชุดวิชาการพัฒนา
ทักษะและประสบการณ์วิชาชีพสำหรับผู้นำทางการศึกษา* หน่วยที่ 14 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

- อภาพร บุลศรี (2546) “ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่องานบริการและสวัสดิการของฝ่ายสวัสดิการ
นิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
(การอุดมศึกษา) กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- Branden ,N. (1981). *The Psychology of Self– Esteem*. 15th ed. New York :Bantam
- Frederick, R.W. (1975). *The Third Curriculum* New York : Appleton Century Gofts
- Glenn F. Ovard (1971). *Administration of the Changing Secondary School* . (New York:The
McMillan)
- Good, Carter V. (1975). *Dictionary of Education*. New York : McGraw-Hill.
- McCarthy,- Kevin-J. (2002). “*The Effects of Student Activity Participation, Gender, Ethnicity, and
Socio-Economic Level on High School Student Grade Point Averages
and Attendance.*” Abstracts available: <http://thailis-web.uni.net.th/ERIC>
2000.[Accessed September 21, 2002].
- McMullen, C.M. (1985). Effective discipline and contingency management system in an urban
junior high/middle school with and emphasis on development needs to young
adolescent. *Dissertation Abstracts International*, 46(7), 616-A.
- Moram,P.B (1990). Factors related to variability in delinquency behaviors, academic
performance, and emotional adjustment among early adolescents in divorce and
infract families. *Dissertation Abstracts International*, 50(11), 5347.
- Naumann, J.L. (1983). Relationships of secondary school discipline to school Climate.
Dissertation Abstracts International, 44(1), 354-A.
- Trip P.S (1970). *Organization for Student Personnel Administration*. New York : McGraw-Hill
- William E. Hopke (1968). *Dictionary of Personnel and Guidance Terms* (Chicago :J.G.
Ferguson).

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

1. ชื่อ นายปัญญา ผิวเกลี้ยง
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค
 วุฒิการศึกษา ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต (การบริหารอาชีวศึกษา)
 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ ผู้อำนวยการโรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค
2. ชื่อ ดร.วิไล ชินะผา
 สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น
 วุฒิการศึกษา Doctor of Management Science
 Technological University of The Philippines
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ อาจารย์มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น
 ที่ปรึกษางานมาตรฐานโรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค
3. ชื่อ นางสาวสุดาลักษณ์ บัวเยี่ยม
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช สำนักงานเขตจตุจักร
 วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การวิจัยการศึกษา)
 มหาวิทยาลัยรามคำแหง
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ ครู รับผิดชอบอันดับ คศ.2
4. ชื่อ นางสาวสมบุญ เหมือนพุด
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค
 วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ) เอกภาษาไทย โทจิตวิทยา
 มหาวิทยาลัยรามคำแหง
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ ครูสอนภาษาไทย (ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2523 ถึง ปัจจุบัน)
5. ชื่อ นายวิศิษฐ์ สายพรหม
 สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น
 วุฒิการศึกษา MBA. (การจัดการ) มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ ผู้ประเมินภายนอก (สมศ.)
 ผู้ประเมินอภิมานภายในหน่วยประเมิน
 ที่ปรึกษางานมาตรฐานโรงเรียนในกลุ่มเซนต์จอห์น

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย

ที่ ศษ 0522.16 (บ) / ๘๕

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๑๗ มีนาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายปัญญา ผิวเกลี้ยง

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนายชยยุทธ ไสว นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชา บริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง “ความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่มีต่อการให้บริการงานกิจการนักเรียน โรงเรียน เซนต์จอห์น โปลิเทคนิค กรุงเทพมหานคร ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรณพ จินะวัฒน์ เป็นที่ปรึกษา การศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามโครงการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

ในการจัดทำโครงการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือเพื่อ จัดเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาไว้ชั้นหนึ่งแล้ว และเพื่อให้ เครื่องมือ ที่จัดทำมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา มีความสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทาง สาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้อง ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและ ให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่นๆ นักศึกษา จะนำเรียนท่านด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวิศักดิ์ จินดานุรักษ์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร 0 2503 3566-7

ที่ ศธ 0522.16 (บ) / ๘4

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๑๗ มีนาคม 2553

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.วิไล ชินะผา

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนายชยยุทธ ไสว นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชา บริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ได้รับอนุมัติให้ศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง “ความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่มีต่อการให้บริการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปล์เทคนิค กรุงเทพมหานคร ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรณพ จินะวัฒน์ เป็นที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามโครงการค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

ในการจัดทำโครงการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือเพื่อจัดเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว และเพื่อให้เครื่องมือ ที่จัดทำมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา มีความสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้อง ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่นๆ นักศึกษาจะนำเรียนท่านด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวิศักดิ์ จินานุรักษ์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร 0 2503 3566-7

ที่ ศธ 0522.16 (บ) / ๑4

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๗ มีนาคม 2553

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวลลภกษณ์ บัวแย้ม

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนายขงยุทธ ไสว นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชา บริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง “ความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่มีต่อการให้บริการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค กรุงเทพมหานคร ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรถพร จินะวัฒน์ เป็นที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามโครงการค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

ในการจัดทำโครงการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือเพื่อจัดเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาไว้ขั้นหนึ่งแล้ว และเพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา มีความสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้อง ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่นๆ นักศึกษาจะนำเรียนท่านด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวิศักดิ์ จินดานุรักษ์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร 0 2503 3566-7

ที่ ศธ 0522.16 (บ) / ๒๔

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

17 มีนาคม 2553

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายวิศิษฐ์ สายพรหม

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนายชยยุทธ ไสว นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชา บริหารการศึกษาศาสาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง “ความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่มีต่อการให้บริการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค กรุงเทพมหานคร ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรณพ จินะวัฒน์ เป็นที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามโครงการค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

ในการจัดทำโครงการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือเพื่อจัดเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาไว้ชั้นหนึ่งแล้ว และเพื่อให้เครื่องมือ ที่จัดทำมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา มีความสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้อง ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่นๆ นักศึกษาจะนำเรียนท่านด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวิศักดิ์ จินดานุรักษ์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร 0 2503 3566-7

ที่ ศธ 0522.16 (บ) / ๘4

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

17 มีนาคม 2553

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือนิววิจัย

เรียน นางสาวบุญ เหมือนพุด

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนายขงยุท ใสว นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชา บริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ได้รับอนุมัติให้ศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง “ความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่มีต่อการให้บริการงานกิจการนักเรียน โรงเรียน เขตจ่อหัน โปลีเทคนิค กรุงเทพมหานคร ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรณพ จินะวัฒน์ เป็นที่ปรึกษา การศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามโครงการค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

ในการจัดทำโครงการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือเพื่อ จัดเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาไว้ชั้นหนึ่งแล้ว และเพื่อให้ เครื่องมือ ที่จัดทำมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา มีความสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทาง สาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้อง ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและ ให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่นๆ นักศึกษา จะนำเรียนท่านด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิศักดิ์ จินานุรักษ์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร 0 2503 3566-7

ที่ ศธ 0522.16 (บ) / ๕๖

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๒๒ มีนาคม 2553

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค

ด้วย นายชยยุทธ ไสว นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชา บริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง “ความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่มีต่อการให้บริการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค กรุงเทพมหานคร ”

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย จากนักเรียนระดับปวช.ของโรงเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค เพื่อประโยชน์ในด้านการเป็นข้อมูลสำหรับนำไปใช้พัฒนา ปรับปรุงคุณภาพการบริหารงานกิจการนักเรียน ในโรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ตามรายละเอียดที่เสนอมาพร้อมนี้ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวิศักดิ์ จินดานุรักษ์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร 0 2503 3566-7

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่มีต่อการให้บริการงานกิจการ
นักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์นโปลีเทคนิค กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง 1.แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียน เกี่ยวกับสภาพ
การให้บริการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์นโปลีเทคนิค

2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียน เกี่ยวกับสภาพการให้บริการงานกิจการ
นักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์นโปลีเทคนิค

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้บริการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์
จอห์นโปลีเทคนิค

3. ผู้วิจัยจะใช้คำตอบของท่านเพื่อการวิจัยเท่านั้น และจะสงวนคำตอบไว้ในภาพรวม
ของโรงเรียน มิได้แจกแจงข้อมูลแต่ละบุคคลจึงไม่กระทบกระเทือนต่อตัวท่าน แต่จะกลับเป็น
ประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาและดำเนินงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนเซนต์จอห์นโปลี
เทคนิค

ผู้วิจัยขอขอบคุณท่านเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ด้วยดี

นายยงยุทธ ไสว

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

แขนง บริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่มีต่อการให้บริการ
งานกิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์นโพลีเทคนิค กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เมื่อท่านอ่าน
แล้วโปรดทำเครื่องหมาย $\checkmark$ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงของ
ท่านมากที่สุด

1. เพศ

( ) ชาย

( ) หญิง

2. อายุ ..... ปี

3. สาขาวิชา

( ) เครื่องกล

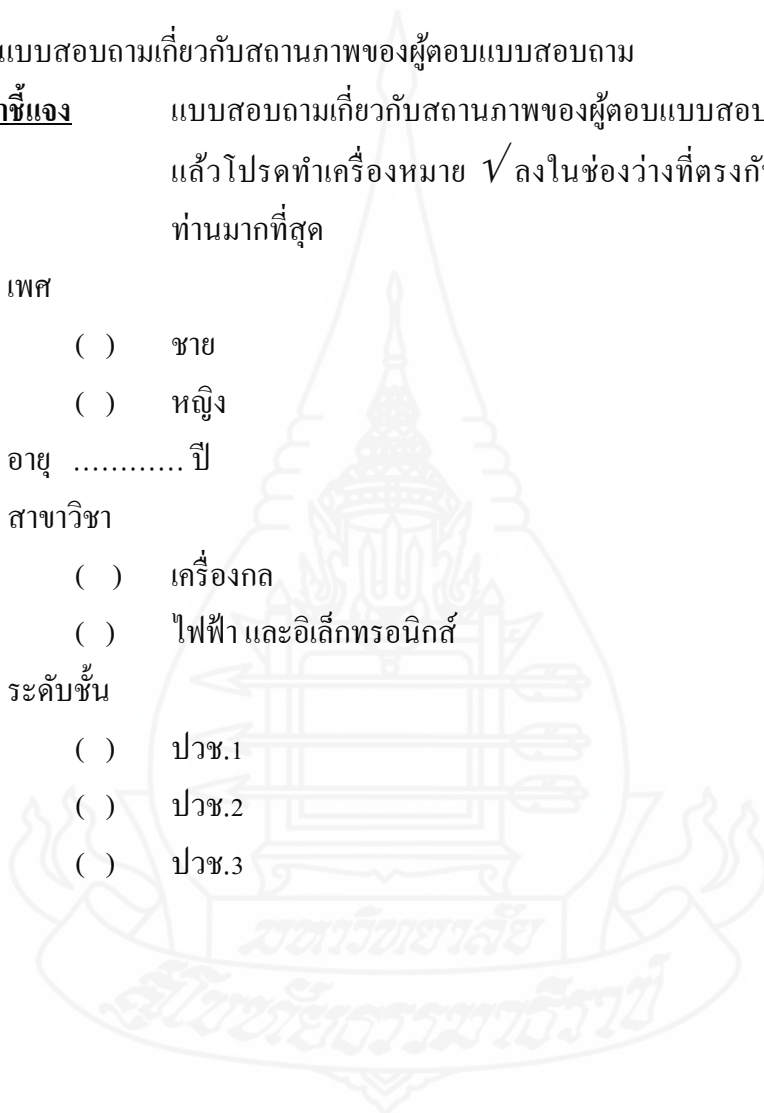
( ) ไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์

4. ระดับชั้น

( ) ปวช.1

( ) ปวช.2

( ) ปวช.3

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน เกี่ยวกับสภาพการให้บริการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์นโปลีเทคนิค

คำชี้แจง แบบสอบถามตอนนี้ขอความกรุณาท่านได้โปรดพิจารณาแล้วตอบตามเป็นจริงว่า การให้บริการงานกิจการนักเรียน ที่โรงเรียนเซนต์จอห์นโปลีเทคนิค จัดให้ท่านมีความพอใจอยู่ไจระดับมาก น้อย เพียงใด โดยการกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดด้วยการเปรียบเทียบน้ำหนักดังนี้

ระดับคะแนน

- 5 หมายความว่า พอใจกับสภาพการให้บริการงานกิจการนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายความว่า พอใจกับสภาพการให้บริการงานกิจการนักเรียน อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายความว่า พอใจกับสภาพการให้บริการงานกิจการนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายความว่า พอใจกับสภาพการให้บริการงานกิจการนักเรียน อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายความว่า พอใจกับสภาพการให้บริการงานกิจการนักเรียน อยู่ในระดับน้อยสุด

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อที่	รายการคำถามเพื่อการวิจัย	ความคิดเห็นของนักเรียน				
		5	4	3	2	1
0.	งานพัฒนานิพนธ์ โรงเรียนมีการลงโทษนักเรียนที่ทำผิดวินัย เป็นไปเพื่อการแก้ไข ข้อบกพร่องมากกว่าเพื่อเป็นการแก้แค้นหรือทำให้เจ็บใจ	✓				
00.	โรงเรียนสามารถควบคุม แก้ไข และป้องกันพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนได้ทุกเรื่อง				✓	

จากตัวอย่างแสดงว่า

ข้อที่ 0. ท่านที่ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนระดับ 5 หมายความว่า ท่านพอใจกับสภาพการให้บริการงานกิจการนักเรียนในเรื่องที่ โรงเรียนมีการลงโทษนักเรียนที่ทำผิดวินัย เป็นไปเพื่อการแก้ไขข้อบกพร่องมากกว่าเพื่อเป็นการแก้แค้นหรือทำให้เจ็บใจ อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อที่ 00. ท่านที่ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนระดับ 2 หมายความว่า ท่านพอใจกับสภาพการให้บริการงานกิจการนักเรียนในเรื่องที่ โรงเรียน สามารถควบคุม แก้ไข และป้องกันพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนได้ทุกเรื่อง อยู่ในระดับน้อย

ข้อที่	รายการคำถามเพื่อการวิจัย	ความคิดเห็นของนักเรียน				
		5	4	3	2	1
1	1.งานพัฒนาวิสัย โรงเรียนมีการตรวจปีสภาวะเพื่อหาสารเสพติดเป็นประจำ					
2	โรงเรียนมีคู่มือนักเรียนให้นักเรียนศึกษากฎระเบียบ และปฏิบัติตามกฎได้อย่างถูกต้อง					
3	โรงเรียนมีบทลงโทษนักเรียนที่ประพฤติผิดระเบียบอย่างชัดเจน					
4	โรงเรียนมีมาตรการการส่งเสริมการเลิกบุหรี่และสารเสพติด					
5	โรงเรียนมีการจัดอบรมให้แก่นักเรียนเกี่ยวกับเรื่องคุณธรรม จริยธรรมอย่างสม่ำเสมอ					
6	โรงเรียนมีการติดตามความก้าวหน้าการแก้ปัญหา ความประพฤติของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ					
7	ครู ติดตามดูแลพฤติกรรม ของนักเรียนเป็นประจำ					
8	ผู้บริหาร ครู ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน					
9	ครูที่ปรึกษาติดต่อกับผู้ปกครองนักเรียน เพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนอย่าง สม่ำเสมอ					
10	มีการดูแลเรื่องความปลอดภัยทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ					
11	ครูที่ปรึกษาพบนักเรียนเป็นประจำ					
12	ครูที่ปรึกษามีข้อมูลของนักเรียนอย่างละเอียดและเข้าใจปัญหาอย่างแท้จริง					
13	โรงเรียนจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วมรับผิดชอบอย่างแท้จริง					

ข้อที่	รายการคำถามเพื่อการวิจัย	ความคิดเห็นของนักเรียน				
		5	4	3	2	1
	2. งานกิจกรรม					
14	โรงเรียนมีการส่งเสริมให้นักเรียน เข้าร่วมกิจกรรมตามความสามารถ					
15	โรงเรียนมีการส่งเสริม เผยแพร่กติกาและวิธีการเล่นกีฬาต่าง ๆ และควบคุมดูแลการ ฝึกซ้อมอย่าง สม่ำเสมอ					
16	โรงเรียนมีการจัดกีฬาเพื่อส่งเสริมสุขภาพ อยู่เป็นประจำ					
17	โรงเรียนมีการอำนวยความสะดวกในการให้ยืมอุปกรณ์การกีฬาแก่นักเรียน					
18	โรงเรียนจัดกีฬาได้อย่างเหมาะสม และตัดสินอย่างยุติธรรมด้วยความเสมอภาค					
19	โรงเรียนจัดงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างพอเพียง					
20	โรงเรียนมีการส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม และบำเพ็ญตนเป็นประโยชน์อย่างสม่ำเสมอ					
21	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและปลูกฝังค่านิยมทางคุณธรรมจริยธรรม อยู่เป็นประจำ ในวันสำคัญต่างๆ					
22	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการของนักเรียน เช่น การจัดนิทรรศการ การประกวดโครงการต่างๆ และจัดแข่งขันทักษะวิชาชีพ					
23	โรงเรียนมีการส่งเสริมการจัดกิจกรรม การประกวดมารยาทไทย ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอยู่เป็นประจำ					
24	โรงเรียนจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอยู่เป็นประจำ					
25	นักเรียนมีส่วนร่วมนำเสนอให้มีกิจกรรมตามความสนใจ					
26	นักเรียนมีบทบาทในการประเมินกิจกรรมต่าง ๆ					

ข้อที่	รายการคำถามเพื่อการวิจัย	ความคิดเห็นของนักเรียน				
		5	4	3	2	1
	3. งานบริการและสวัสดิการ					
27	ห้องพยาบาลมีเจ้าหน้าที่พร้อมที่จะอำนวยความสะดวกให้แก่นักเรียน					
28	ห้องพยาบาลมีเตียงนอนเพียงพอต่อนักเรียนที่ต้องการพักรักษาพยาบาล					
29	ห้องพยาบาลมีอุปกรณ์การปฐมพยาบาลเบื้องต้นอย่างเพียงพอ					
30	ห้องสมุดมีสถานที่อ่านหนังสืออย่างเพียงพอ ไม่แออัดจนเกินไป					
31	ห้องสมุดมีหนังสือหลากหลาย และเพียงพอแก่การอ่านและยืม					
32	ห้องสมุดมีคอมพิวเตอร์เพียงพอแก่การค้นหาข้อมูลทางการศึกษา					
33	สถานที่จำหน่ายอาหารมีความสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย					
34	อาหารที่จำหน่ายสะอาด ถูกหลักอนามัย					
35	โรงเรียนจัดร้านจำหน่ายอาหารให้แก่นักเรียนอย่างเพียงพอ					
35	โรงอาหาร มีโต๊ะ เก้าอี้ สำหรับนั่งรับประทานอาหารอย่างเพียงพอ					
37	โรงเรียนมีจุดน้ำดื่มที่สะอาด ไว้บริการแก่นักเรียนอย่างเพียงพอ					
38	โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์และบริการเกี่ยวกับการรับสมัคร นักศึกษา วิชาทหารอย่างทั่วถึง					
39	โรงเรียนมีการบริการ การขอ – ถอน ผ่อนผันทหารกองประจำการ อย่างทั่วถึง					
40	โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดสรรทุนกู้ยืมแก่นักเรียนอย่างทั่วถึง					
41	โรงเรียนจัดทำประกันอุบัติเหตุและประกันชีวิตให้กับนักเรียนอย่างทั่วถึง					
42	โรงเรียนจัดห้องให้คำปรึกษาแก่นักเรียน ที่มาติดต่อขอรับคำปรึกษา					
43	โรงเรียนมีการจัดครู แนะนำให้กับนักเรียน ได้ตลอดเวลา					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้บริการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนเซนต์จอห์นโปลีเทคนิค โดยการกาเครื่องหมาย ลงในช่อง ( ) ตามที่ท่านต้องการให้โรงเรียนดำเนินการจัดบริการในงานกิจการนักเรียน (เลือกคำตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) หากมีข้อเสนอแนะนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ให้ 5 ข้อนั้น ให้เพิ่มเติมในข้ออื่นๆด้วย

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้บริการงานพัฒนาวิทย์ อื่นๆ ได้แก่

- ( ) 1.1 มีการให้รางวัลสำหรับนักเรียนที่มีความประพฤติดี
- ( ) 1.2 ไม่ลงโทษด้วยความโกรธ หรือพยาบาท โดยการเมิ่นดี
- ( ) 1.3 ต้องการให้มีระบบพี่ดูแลน้อง และส่งเสริมการปกครองตนเอง
- ( ) 1.4 ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีความรู้เรื่องกฎหมายเกี่ยวกับเยาวชน
- ( ) 1.5 ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีความรู้เรื่องผลที่เกิดจากสารเสพติด และการมีเพศสัมพันธ์ ในวัยเรียน
- ( ) 1.6 อื่นๆ โปรดระบุ

.....

.....

.....

.....

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้บริการงานกิจกรรม อื่นๆ ได้แก่

- ( ) 2.1 ต้องการมีห้องให้คณะกรรมการนักเรียนทำงาน
- ( ) 2.2 ต้องการให้คณะกรรมการนักเรียนมีบทบาทในการจัดกิจกรรม และร่วมประเมินกิจกรรม
- ( ) 2.3 ต้องการมีส่วนร่วมนำเสนอ ในการจัดกิจกรรมตามความสนใจ
- ( ) 2.4 ต้องการให้ชุมชน ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่างๆ ให้มากขึ้น
- ( ) 2.5 ต้องการให้มีกิจกรรมส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย
- ( ) 2.6 อื่นๆ โปรดระบุ

.....

.....

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้บริการงานบริการและสวัสดิการ อื่นๆ ได้แก่

- ( ) 3.1 ต้องการให้โรงเรียนจัดกิจกรรมทัศนศึกษา ให้กับนักเรียนทุกระดับชั้นปีอย่างทั่วถึง
- ( ) 3.2 ต้องการให้มีกิจกรรมแนะแนว 1 คาบ / สัปดาห์
- ( ) 3.3 ต้องการให้โรงเรียนศึกษาปัญหา และความต้องการของนักเรียน
- ( ) 3.4 ต้องการให้มีบริการตรวจสอบสุขภาพเหงือกและฟัน
- ( ) 3.5 ต้องการให้มีรถรับ - ส่งนักเรียน
- ( ) 3.6 อื่นๆ โปรดระบุ

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม


```

RELIABILITY
/VARIABLES=item1 item2 item3 item4 item5 item6 item7 item8 item9 item10
item11 item12 item13 item14 item15 item16 item17 item18 item19 item20
item21 item22 item23 item24 item25 item26 item27 item28 item29 item30
item31 item32 item33 item34 item35 item36 item37 item38 item39 item40
item41 item42 item43
/SCALE('ALL VARIABLES') ALL/MODEL=ALPHA
/STATISTICS=DESCRIPTIVE SCALE
/SUMMARY=TOTAL .

```

Reliability

[DataSet1] F:\is\ ⇄ anova.sav

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	217	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	217	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Scale: ALL VARIABLES

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.951	43

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
item1	3.9355	.95038	217
item2	3.6221	1.00234	217
item3	3.9585	.91951	217
item4	4.1429	.96842	217
item5	3.8710	.96798	217
item6	3.9078	.91327	217
item7	4.1336	.91065	217
item8	3.7926	1.10065	217
item9	4.1751	.86961	217
item10	3.9539	.95631	217
item11	4.3548	.89152	217
item12	4.0184	.93275	217
item13	3.7650	.98370	217
item14	3.8756	.97573	217
item15	3.6037	1.04951	217
item16	3.5023	1.04139	217
item17	3.6728	1.09665	217
item18	3.8157	.98278	217
item19	3.3548	1.12973	217
item20	3.6544	.92064	217
item21	3.8525	.93611	217
item22	3.6359	1.03691	217
item23	3.8157	.93449	217
item24	3.4977	1.07205	217
item25	3.5760	1.09078	217
item26	3.7235	.99863	217
item27	4.1244	.95656	217
item28	4.0046	.97419	217
item29	3.9908	.93289	217
item30	3.5207	1.13071	217
item31	3.5853	1.17983	217
item32	3.4240	1.20761	217
item33	3.4470	1.17781	217
item34	3.3963	1.17835	217
item35	2.8203	1.39773	217
item36	3.7972	1.09519	217
item37	3.4147	1.18375	217
item38	3.9263	.94971	217
item39	3.7696	.96340	217
item40	3.5714	1.02094	217
item41	4.1014	.94224	217
item42	3.6037	1.12611	217
item43	3.6452	1.06214	217

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
item1	157.4194	625.161	.429	.951
item2	157.7327	619.243	.525	.950
item3	157.3963	626.101	.424	.951
item4	157.2120	621.788	.491	.951
item5	157.4839	620.149	.526	.950
item6	157.4470	621.119	.538	.950
item7	157.2212	623.293	.491	.951
item8	157.5622	615.386	.547	.950
item9	157.1797	624.620	.485	.951
item10	157.4009	617.204	.596	.950
item11	157.0000	625.278	.457	.951
item12	157.3364	624.169	.459	.951
item13	157.5899	619.039	.540	.950
item14	157.4793	616.908	.590	.950
item15	157.7512	614.197	.599	.950
item16	157.8525	611.469	.658	.950
item17	157.6820	615.560	.545	.950
item18	157.5392	614.611	.633	.950
item19	158.0000	610.898	.614	.950
item20	157.7005	615.979	.648	.950
item21	157.5023	616.649	.622	.950
item22	157.7189	616.573	.559	.950
item23	157.5392	615.463	.649	.950
item24	157.8571	612.753	.613	.950
item25	157.7788	610.645	.642	.950
item26	157.6313	619.354	.525	.950
item27	157.2304	620.706	.521	.950
item28	157.3502	623.951	.443	.951
item29	157.3641	624.918	.443	.951
item30	157.8341	614.806	.541	.950
item31	157.7696	612.511	.557	.950
item32	157.9309	614.305	.513	.951
item33	157.9078	608.806	.624	.950
item34	157.9585	609.688	.608	.950
item35	158.5346	606.352	.554	.950
item36	157.5576	622.146	.423	.951
item37	157.9401	611.381	.575	.950
item38	157.4286	620.839	.522	.950
item39	157.5853	616.920	.598	.950
item40	157.7834	617.680	.546	.950
item41	157.2535	627.709	.378	.951
item42	157.7512	610.836	.617	.950
item43	157.7097	612.744	.619	.950

Scale Statistics

Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
161.3548	646.443	25.42524	43

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นายชยชุต ใสว
วัน เดือน ปี	4 กุมภาพันธ์ 2513
สถานที่เกิด	อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
ประวัติการศึกษา	อส.บ. วิศวกรรมเครื่องกล วิทยาลัยโรงเรียนเซนต์จอห์น 2537
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนเซนต์จอห์น โปลีเทคนิค กรุงเทพฯ
ตำแหน่ง	หัวหน้าสาขาวิชาเครื่องกล

